

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2-4 P. Negyedévre 7 P. Évesre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára ötközsap 10, vasárnap 20 fillér

HÍJDUFÖLD

Felolós szerkesztő
VITÓZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. u. 16
Telefon 23-48. Klodóvival Kossuth u. 3 szám
Telefon 21-41

A szakadék szélén

A debreceni Angol Királynőben estéről estére egy orosz zenekar játszik mostanság. A tábornok ur, aki valamikor hadseregeket vezényelt, ott ül a zongoránál, a kegyelmes goszpodina pengeti a balalajkát, a tizenegyes Wszewolodov Gyuri veri a dobot és a tábornok-kisasszony — aki most talán a Téli Palotában farsingolhatna — amikor befejezik a számot, sorra járja az asztalokat és megköszöni a tányérba hulló ritka pengőt.

S ilyenkor, mikor ez a szép, mélytűzi szemű ur kisleány meghajol az asztalok előtt, egy pillanatra végigborzong a termen észak hidege, ráérvalódik a villanylámpokra valami réttentő, fagyos árnyék: egy nép, egy valamikor olyan hatalmas társadalmi osztály tragédiájának bizonyos sötéte.

Az egyik barátunk, aki évek óta sötét látomásokkal terbelten próféta a magyar Jeruzsálem végpusztulását, azt mondja most az asztalunk mellett:

— Bizonyos, hogy megint csak ki-nevelek, de nekem rettenetes látvány éreznek a száműzötteknek sorsa. Ha rájuk nézek, mindig a mi magyar intelligenciánk, az édesanyám, a kis hugom jövője jut az eszembe. Vajjon, a mi utunk végén nem ez lesz-e az utolsó megoldás: odaállni a nagy dob mellé és idegen népeknek huzni a talpalávalót? Vajjon egyszer miénk is nem kelle hullongani majd a borralalóért?

Ha Wszewolodov tábornok urnak tizenöt évvel ezelőtt ilyesmit jósolt volna valaki, nyilván szemébe kacagott volna annak az eszelős félbolondnak S így kacagták ki rendszeren mifelénk is azokat a jószándéku hazafiakat, akik a parasztság és az intelligencia összefogásáról, együttműködéséről, testvéribb megértéséről prédikáltak az utóbbi időben. Azt mondták: minket ne tanítsanak tejfeles száju ifjú urak. Mi szeretjük legalább annyira a magyar fajtánkat, mint ők. És látjátok, ez valóban így is volt. A magyar urnála, magyar bírtokosnál megértőbb, áldozóbb, jobb gazdája sehol e földön nem volt a családnek és a munkásnak. Talán csak ezek a Wszewolodovok kételkedtek velük mindazokban az értékes tulajdonságokban, amelyek egy társadalmi osztályt alkalmassá tehetnek arra, hogy a nemzetet vezessék. Ennek az orosz nemességnek, intelligenciának tagjai jó urak voltak a maguk földjén, ez a társadalmi osztály épp olyan kitűnő katonákat, hadvezéreket adott a szent Oroszországnak, akár a mi földünk: ebből a rétegből az emberiség legnagyobb szellemei, Puskinok, Dosztojevszkiék, Tolsztojok sarjadtak: ennek az intelligenciának, kis- és középnemességnek voltak szabadsághősei, mártirjai, voltak politikusai, szociológusai, tudósai olyan páratlan gazdagságban, mint egyetlen más nép intelligenciájának sem. Ennek az osztálynak fia épp olyan hősi lélekkel mentek Szibéria

A kínaiak hősi ellenállásán megakadt a döntő japán offenzíva

Vasárnap még erősebb rohamra indulnak a japánok — Füstfelhőbe burkolt repülőgépek rajok szórják a bombákat a kínai hadállásokra

Sanghai, febr. 20. Miután a kínaiak félórával az ultimátum elfogadására kitűzött idő után sem adtak választ, a japán hadsereg parancsnoka megadta a parancsot a ma reggelre tervezett offenzíva megindítására. — A támadás reggeli 7 óra 30 perckor, középeurópai idő szerint éjjel 12 óra 20 perckor indult meg, miután a japán rohamcsapatok már az éjszaka folyamán elfoglalták az előretolt állásokat. A legfontosabb japán állások a Honkiu-parkban vannak, innen indul meg a roham az északi pályaudvar ellen. Ugyanekkor indul rohamra a japán haderő egy másik csoportja a Vu-Szung erődök ellen is. A támadást tulnyomó mértékben a japán gyalogság hajtja végre, míg a tengerész katonaság, amely az első harcokat vívta Csapében, ezuttal a második vonal védelmére szorítkozik. A tüzérségi előkészítést 60 tábori és 12 nehézségi tüzérségi végző. A kínaiak sem töltötték tétlenül az elmúlt napokat s igen erős állásokat építettek ki főleg a rombadőlt csapei városrészen, szinte uttalan romok között. — Az állások hosszúra nyúlt félkörben terülnek el egész Kiangwangig. Csapétól hét kilométerre északi irányban. A nemzetközi negyedben a hangulat rendkívül nyor-

mott, de mégis feltűnő az a nyugalom, amellyel az eseményeket várják. Uyeda japán parancsnok tábornok még egyszer kijelentette hogy a japán ultimátum és támadás kizárólag a 19. kínai hadsereg ellen irányul, amely a nemzetközi negyedet is veszélyezteti.

Az ütközetben szereplő hadseregek létszáma.

Párizs, febr. 20. A Petit Parisien sanghai tudósítója jelenti, hogy a japánok Sanghaiban mintegy 20.000 ember és nagymennyiségű hadianyag fölött rendelkeznek. A terep azonban, amelyet rizsföldek, csatornák és töltések borítanak, a tankok és a hadifelszerelés használatát rendkívül nehezíti. A japán nehézségi tüzérség működését lényegesen gátolja, hogy Sapei tulságosan közel fekszik a nemzetközi engedményes területhez. — A kínai hadsereg 45.000 főből áll.

A japánok előnyomulása

Sanghaiból jelentik: A japán főhadiszállás sanghai idő szerint 11 órakor (középeurópai idő szerint 4 órakor) közölte, hogy a Kiangwan felé előnyomuló csapatok a község bejá-

ratánál lévő sportklub épületét elfoglalták. A japán csapatok erős ellenállásra találtak.

Elkeseredett harcok.

Sanghai, febr. 20. A sanghai csata első délelőtti váitakozó hadiszerencse mellett telt el. A japán tüzérségi előkészítés csak rövid ideig tartott s reggel nyolc órakor (középeurópai időszámítás szerint hajnali egy órakor) a japán gyalogság a sanghai front mindkét szakaszán rohamra indult. A japán katonai repülőgépek közben állandóan bombázták a kínaiak összekötő vonalait. A japán gyalogság első előretörése a keleti frontszakaszon sikerrel járt és a Jangcekiang torkolatának irányából előnyomuló japán rohamosztagok rövidesen maguk mögött hagyták Vu-Szung falut és elfoglalták a Vu Szung és Sanghai között fekvő falvakat. A kínaiak később ellentámadásba mentek át és visszazorították a japánokat, akik erre tankokkal indultak támadásra. — A harc a délelőtti órákban az egész frontszakaszon elkeseredetten folyt. A tanktámadással szemben a kínaiak nehéztüzérségükkel védekeznek. Több japán tankot teltalálat ért. A sang-

olombányába az orosz parasztság jobb sorsáért, mint amilyen héroszi hittel állt a mi kis-nemességünk Kossuth Lajosá börtönt a magyar jobbágy szebb holnapjáért.

Mi lehetett hát az a szörnyű bűn, az a rettenő hiba, amelyért most itt kell vezekelnie egyiknek a nagydobnál, másiknak a párisi taxik volánjánál, harmadiknak az utcasarkon a cipőpuccoló asztalnál. Mikor külön-külön mindezekről az orosz urakról, tisztokról, hivatalnokokról csak neveset, szépet, jót lehet mondani; vajjon miért ítélték ennek az osztálynak egyeteméről olyan lesújtóan az orosz nép, mely inkább vállalta a született gonosztevők, terhelték, idioták és csirkefogók rémuralmát, mint régi, becsületes, jó urait.

Ilyenkor, mikor a mi kis magyar világunkat nézem, valahogyan úgy érzem, mintha erre a sötét kérdésre kezdeném megtalálni a feleletet is. Amiként az orosz vezető osztályok egyedeikben együttértek, talán együtt is cselekedtek a nemzet nagy tömegeivel, egészükben — akarat, vagy szervezetenlenség híján — épp úgy nem tudtak szolidaritást vállalni azokkal, mint ahogyan nem tud a mi középosztályunk sem a bürokráciát, korrupciót, panamát, közéleti züllést, erőszakosságot minden bizonnyal épp úgy elfelték, lelkükben éppúgy megvetették ezek a Wszewolodovok, mint

ahogyan undorral, kétségbeeséssel fordul el attól a mi magyar urj osztályunk minden tagja is. Egészükben azonban éppúgy nem törődtek ezekkel a jelenségekkel, mint ahogyan nem gondoltak vele a mieink; éppúgy féltek attól, hogy egy ur nagytolvaj leleplezése az egész osztályra vet árnyékot, mint ahogy a forradalom előtt és után a mi intelligenciánk is szívesen engedte át a tisztítás munkáját, a purifikáció vasvilláját zsidó újságírók, baloldali politikusok, Fényes Lászlók, Fábrián Bélák kezébe, akik a nekik maradt eszközzel nem hazafiúi és polgári kötelességet végeznek, de kezdenek egy vérses, elvakult destruktív, mely nem az egyént, hanem vele együtt az egész osztályt, az arisztokratát, a dzsentrit állítja pellengérré s mondja: látjátok, ilyenek valamennyien. És mert az orosz vezető osztályokból hiányzott ez a bátor kiállítás, mert a hatalommal szemben egyetemlegesen sobasem merték érvényesíteni azt az ellenállást, amelyre egyedeikben kaphatók voltak; mert a tömegek felé soha nem merték nyíltan kimondani, hogy ugyanugy akarnak, éreznek, gondolkodnak a hatalom tetteiről, mint a falusi muzsik, lassanként a vezetők és vezetettek között megnyílt az a szakadék, amelynek nálunk még csak „bizalmi krízis”, Oroszországban pedig már „szovjetkötársaság” a neve. Most, amikor a hideg téli égen ott

lángol a pacsai sortűz fénye, amikor egyfelől álláshalmozók, kijárók, népjóléti önszegélyzők, másfelől fizetésköptelen gazdák, tizezernyi állástalan diplomások, szellemi munkanélküliek; egyik oldalon külföldre mentett tőkék, másikon elárverezett gazdabirtokok; egyik részen lázító korrupció, másikon tisztes lemondás, nélkülözés és szenvedés jelzik, hogy itt magyar földön is megvált már a szörnyű szakadék, akkor a magyar vezető osztályoknak is nyílt szívállással, teljes kiállással, kiméletlen, őszinte hanggal és tétovázás, álszemérmeskedés nélküli tettel kell kimutatni, — nem egyénekként, hanem egyetemlegesen, szervezeten —, hogy hol akarnak állni a jövőben? Itt, a szakadék szélén, nincs más út, nincs más menekvés, nincs ösvény a boldogabb holnapoz. S enélkül csak egyetlen út marad, de az már lefelé vezet: a nagydobhoz, a cimtányérhoz, a cipőtisztító pulpitusához. — Kévsé vígasztalás az, hogy — ha rákerülne a sor —, a magyar vezető osztályok tagjai legalább annyi lelki erővel tudnák vállalni ezt a mártíromságot, mint Wszewolodov generálisok. Mondom, gyenge kis vígasztalás. Legkiváltképpen annak, aki arra rendeltette, hogy ne a legújabb jazz-sláger, de egyszer — ha Isten adja, — a feltámadás himnuszát énekelje el.

Marschalkó Lajos

A lap ára 20 fillér

nai-front másik szakaszán erősen folyik a harc.

Füstfelhőbe burkolva támadnak a japánok

London, február 20.

A délelőtt erős légbombázás után megindult a főtámadás. A japán légi-raj sűrű füstfelhőbe burkolva indult támadásba, majd a gyalogosok gumimitalpu eszmáikban zajtalanul vonultak előre. A kínaiak állítása szerint a japán oldalról felvonuló tankok közül négy tankot kínai bombák szétrobbantottak, egyet pedig egy kézibomba tett használhatatlanná. Elkeseredett kényszerű dühöngött, melynek során a kínai 19. hadsereg újból elfoglalta Kiang-Vaut.

A Britisch United Press úgy értesül, hogy a kínaiak Kiang-Vau mellett körülfaltak egy japán dandárt. Sapej-zónában egy japán lövedék belesapott az egyik kínai löszerraktárba, amelynek robbanása megrázkódtatta az egész környéket. A nemzetközi telepet is újból több lövés érte.

Menekülők ezrei özönlének Sanghaiba

Mint Sanghaiból jelentik, a menekülők óriási tömege özönlük szakadatlanul a nemzetközi telep felé. Az egyik nagy bank palotájában 3 ezer menekültet zsúfoltak össze.

Az offenzíva első napjának eredménye

Ejféltájban véget ért a sanghaji offenzíva első fejezete, amelyben japán oldalról 5 ezer főnyi gyalogság vett részt. A japánok több, mint 5 mérföldnyire dobták előre frontjukat a sanghaji vasútvonal mentén és elfoglalták a Kiang-Vann lövész-pályát. Veszteségüket állítólag 4 halottal becsülik. Sebesülteik számát eddig nem sikerült megállapítani.

A japánok valószínűleg mai taktikájukat igyekeznek folytatni, vagyis erős tüzéségi tűz fedezete alatt és légi haderejük kooperációjával próbálnak majd előre nyomulni. A kézi-úsa csendesedett.

A japánok szombaton egész este lötték a kínai állásokat. A japánok nehéz tüzeresége keletkezési időszámítás szerint vasárnap reggel újra megkezdte a tüzelést.

Óriási érdeklődés előzi meg a Ker. Nemzeti Liga hétfői közgyűlését

Haendel Vilmos dr előadása vezeti be a közgyűlést — Este társasvacsora lesz az Angol Királynőben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Debrecen város hazafias magyar társadalmának óriási érdeklődése előzi meg az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának hétfői közgyűlését, amelynek keretében dr Haendel Vilmos elnök, egyetemi ny. rendes tanár tart tudományos szabadelőadást „Mi lett volna, ha megnyerjük a háborút?” címmel. A kiváló professzor előadásának érdekességét nagyban növeli a téma újszerűsége s azok a konzekvenciák, amelyek belőle a kibontakozást illetően levonhatók.

A Ker. Nemzeti Liga közgyűlésének teljes tárgysorozata különben a következő: 1. Dr Haendel Vilmos egyetemi tanár elnöki megnyitója és szabadelőadása. 2. Főtitkári jelentés. 3. Igazgatói jelentés. 4. Főpénztárnoki jelentés, zárszámadás, számvizsgálói jelentés előterjesztése. 5. A választmány kiegészítése. 6. Esetleges indítványok.

Vacsora az Angol Királynőben.

A Ker. Nemzeti Liga közgyűlésének lezajlása után, este 8 órai kezdettel az Angol Királynőben impozáns méretű társasvacsora lesz, melyen megjelentek a debreceni nacionalista társadalom vezetői a város törvényhatóság jobboldali tagjaival együtt. — Az egyesület vezetősége kéri a vacsorán résztvevő számdé-kozókat, hogy ezt az óhajukat, leg-

később hétfőn déli 12 óráig szíveskedjenek tudatni vitéz Kolosváry-Borosa Mihály főtitkárral (Kossuth-utca 3., földszint) annál is inkább,

Fokozatosan leépíti a pénzügyminiszter a forgalmiadóhivatalokat

Budapest, febr. 20. Mint illetékes helyről értesülünk, a pénzügyminiszter rövidesen elrendeli a forgalmiadó hivatalok fokozatos megvénkenti leépítését. — A pénzügyminiszter a szanalás terén messzemenő intézkedéseket kíván tenni mert december végéig az összes forgalmiadó hivatalokat meg akarják szüntetni. Azokat a forgalmiadó hivatali tisztviselőket, akik egyéb állami ellátásban nem részesülnek, a pénzügyigazgató-

ment a tömeges jelentkezés miatt fokozott mértékben van szükség az előzetes rendezésre. Egy-egy vacsorajegy ára 1 pengő 50 fillér, amely többféle husételből és kétféle tésztából való választásra jogosít. A vacsorajegyért való fizetés étkezés után, a helyszínen történik. A vacsorajegybe a kenyér ára is bele van számítva. A vacsorajegy kiváltása természetesen ezuttal sem kötelező.

ság székhelyére rendelik be, ahol a forgalmiadó hivatalokat összpontosítani fogják.

A pénzügyminisztérium a forgalmiadó átalányosítását az összes társadalmi rétegekre ki akarja terjeszteni ezért a forgalmiadó hivatal nagy apparátusára nem is lesz szükség. A pénzügyminisztériumban azt tervezik, hogy a jövőben a forgalmiadót is a pénzügyigazgatóság kebelében egy külön osztály fogja kezelni.

Megfagyva, holtan találtak az istállóban egy özvegy asszonyt

Tegnap délután 2 órakor a Jánossy-utca 73. számú ház tulajdonosa bejelentette a rendőrség központi ügyeletén, hogy özv. Szabados Andrásné nevű lakója, aki egy kisebb istállót bérel tőle és már hónapok óta abban lakik, három napjal ezelőtt bezárkózott a „lakásába” és azóta nem adott magáról életjelet.

A rendőrség központi ügyeletéről azonnal detektívek mentek ki a Jánossy-utca 73. számú házba, ahol feltörték özv. Szabados Andrásné

aitáját, hogy a 64 esztendőes asszonyt, aki a legerősebb zörgetésre sem adott életjelet magáról, kihalozták az istállóból. A segítség azonban későn érkezett. A magányos öregasszony az ágya előtt holtan feküdt a földön. Dr. Salánky József tisztiorvos, aki a rendőri bizottsággal szintén kiment a helyszínre, megállapította, hogy az asszony megfagyott. Lehet azonban, hogy halálát valami betegség okozta és csak utána fagyott csontja.

A házbeliek, akik elváltak készülve a katasztrófára, elmondották, hogy özv. Szabadosné napokkal ezelőtt panaszkodott nekik, hogy beteg és megfázott, hogy nem sokáig fog élni. Jóslata hamarosan be is teljesedett.

A tragikus körülmények között elhunyt öregasszony holttestét kivitték a bonctani intézetbe, ahonnan ma eltémetik.

Nincs többé füst, korom büz! a 6600 calóriás tatai dió-kokszbrikett

pótolja a külföldi kokszot

Árusítja:

Gabányi széntelep

Csapó-utca 28. szám.

Telefon 24-49.

UT AZ ÉLET FELE

A ker. Nemzeti Liga „Világválság — magyar válság” előadás sorozatában 1932. január 30-án előadta

Dr. rugonfalvi Kiss István egyetemi ny. r. tanár.

Báró Wesselényi Miklós ítéletét idézem, aki a nemzetiségi törekvésekkel kapcsolatban kifejtve azt, hogy mily keveset tettünk a nemzeti állam kiépítéséért, a magyar nagybirtokosokról a következőképpen emlékezik meg. „És nem botrányosabb és vétkesebb-e, hogy századokon keresztül annyi nagy, roppant gazdag és hatalmas nemzetségek ezer tagjai között legujabb időkig nem tudatik, hogy találkoztott volna egy, de csak egy is, ki a birtokaiban rendelkezése alatti ezer meg ezer idegen ajku jobbagyaink magyarosítására igyekezett s arra valamit tett volna?! Boldog Isten! Ha nagy uraink, kik minden kigondolhatóra annyit és oly tömördeket pazaroltak s annyi nemzedéken keresztül mind a mai napig költenek, csak bármily keveset fordítottak volna tőt, sváb, orosz, oláh, rác s. a. t. helységekben a magyar nyelv behozatalára, faniók felállítására, bármily csekély jutalmak, vagy legalább semmi pénzbe nem kerülő nyilváníttása által akarattuknak, — mennyivel kevesebb magyarul nem tudó, idegen lakós helység lenne most és mennyivel sokszorozva nagyobb lenne a magyarok száma, — azon egyedüli lénynek, melytől polgári alkotmányunk s államunk

fenntartását várhatjuk! (Szózat a magyar és szláv nemzetiség ügyében. Lipcse, 1813. 15. l.)

A derék Wesselényi Miklós ezt a szörnyű igazságot akkor írta, mikor még saját bőrünkön nem tapasztaltuk a nemzetiségi eszmeromboló erejét. Miután 1848-ban egy kis izlettőt kaptunk ebből a méregből, a kiegyezés után a jóemlékezetű Herman Ottó megindított egy akciót az erdélyi magyarság megmentésére és terveit a turini remete, Kossuth Lajos bírálata alá bocsátotta. Kossuth az öt jellemző észlással leegyszerűsítette a komplikált kérdést. Szerinte az anyai nevelés ad irányt az életre; Erdély eloláhosodását az oláh feleség, az oláh anya okozta. Az ótestamentomi Ruth azt mondá az ő anyósának: „A te néped leszen az én népem, a te Istened az én Istenem.” Szerinte azokon a helységekben kellene kezdeni a magyarság megmentését, melyek 1848 óta rohamosan eloláhosodtak, de még vannak magyar családai. Egy kis pénzajándék, egy borju ígérete annak az oláh legénynek, aki magyar leányt vesz feleségül, sokat tehetne. — Próbát ajánl: áldozzon fel erre a célra 5 tehénkét egy oláh község földesura, majd az eredmény igazolni fogja állítását. (Herman Ottó: Kossuth és Erdély ügye 28. és 59. l.) Az érdekesítő levelet Herman Ottó újságokban és egy füzetben is közölte, de nem akadt magyar földesur, aki egy tehénkét megreszkírozott volna a szent célért!

Ellenben viseltük ennek a nemzetgyilkos középkori örökségnek terhét! Rosszul művelt, néptelen pusztaságok éktelenítik el hazánkat

ma is azokon a területeken, hol nagybirtokok vannak, mert a magyar földesur az ökröt hasznosabb állatnak tartá, mint az embert. Szállóige volt: Plusjuvat bobulus, quam populus (Hasznosabb az ökr, mint a nép). Maradiságunkért meg is vert az Isten. Nem csináltuk meg idejében a népméltó földbirtokreformot az azzal járó ésszerű telepítéssel és ez által nemcsak arra adtunk módot, hogy a nemzetiségi eszme címén oly szörnyen megcsönkítsák hazánkat, hanem arra is, hogy az elszakított területeken az oláhok, szerbek, csehek ugy csinálhassák meg azt, hogy a magyarlaktá vidékekre magyarok közzé saját fajtájukat telepítsék és ezzel a magyar faj asszimilálódását, elpusztítását elősegítsék.

Nemcsak életében ártott, halála után is átka marad nemzetünknek ez a szörnyű fekély.

De azért a megmaradt országcsönkon tovább dédelgetik! Utjában van a népesedésnek, a gazdasági boldogulásnak, politikai befolyásával kivonja magát a közteher viselésé alól, sőt legutóbb a boletta révén a nincstelenség kenyerét adóztatták meg, a nincstelennel is fizettettek adóját és a nagy gazdasági krízis óta is, amikor a szegény ember bőrét lenyuzzák az adóért, sértetlenül, csaknem adómentesen virul. A kiáltó aránytalanságnak a közjó érdekében véget kell vetni, de addig is, míg a megfelelő viszonyok lehetővé teszik azt, legyen áldott az a vagyonadó, mely a legkiáltóbb ellentéteket rövid uton megszünteti.

(Folytatjuk.)

Eckhardt Tibor Hajduböszörményben hatalmas beszédben foglalkozott a magyar agrárpolitika égető kérdéseivel

Kedden javaslatot terjeszt a Ház elé a terhes gazdaadósságok gyors rendezéséről

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A hajduböszörményi Nemzeti Párt szombaton este 500 terítékes pártvacsorát tartott a párt összes helyiségeiben, amelyen megjelent a párt díszelnöke Eckhardt Tibor a szággyűlési képviselő is Hegyemegi Kiss Pál kíséretében. A vacsorán, amelyre minden hajduböszörményi népes küldöttségek érkeztek, több fel-szóalás hangzott el, amelyek közül messze kimagaslók Eckhardt Tibor hatalmas beszéde amely a gazdasági élet vizsgálatán keresztül mutatott rá a követendő politikai feladatokra.

A délutáni hófúvás utközből érte az autópályázó képviselőket, akik csak kalandos ut után, kétórás késéssel érkeztek meg Hajduböszörménybe. A terembe lépő Eckhardt Tibort hatalmas élhízelés fogadta, majd dr. Csiba Endre pártelnök üdvözölte abból az alkalomból, hogy mint a párt megválasztott díszelnöke először van jelen a hajduböszörményiek között.

Eckhardt a válság okairól

Az üdvözlő beszédre Eckhardt Tibor válaszolt. Először a megválasztását és a fogadtatást köszönte meg, majd kifejezte azt az őszinte rökönérzést, amit a hajduság népe iránt érez. Beszédének további során kiemelte, hogy arra törek-szik, hogy a becsületes magyar száradék érvényesülését szabaddá tegye.

Bizonyos akadályok már elhárultak — mondotta —, de a rendszer még itt van és hiába igyekeznek jószándékú emberek belülről változást létrehozni, mert nem érnek célt és nem is használ más, mint ha az egész rendszert felrúgják.

Arról szeretnék beszélni, hogy hogyan lehet és hogyan kell a mai helyzetet változtatni.

Ha a mai helyzet leglényesebb okát keresem, akkor azt mondhatom, hogy a társadalom, az ország azért beteg, mert a mezőgazdaság már nem jövedelmez. A mezőgazdasági munka jövedelmezősége megszűnt. Ez a válság természetesen kiterjedt az iparra és kereskedelemre is és végeredményben megbénítja az állam életét is azért, hogy általános válságot idéz elő.

A gyáripar pártolása a mezőgazdaság rovására

Nem tudás, ha azt állítjuk, hogy minden baj abból származik, hogy a falun élő magyar ember nem tud jövedelmet produkálni.

Ezután részletesen foglalkozott a mezőgazdasági árak alacsonyásával és lefelé menő tendenciájával szemben mutatkozó másik oldallal, a magas ipari árak újabb emelkedésével és a magas közterhekkel.

A magyar mezőgazdaságnak piacokat kell teremteni, mert a legutóbbi években még azokat a piacokat is elvesztettük, amelyek régebben felvették a felesleges magyar terményeket és állatokat. Ingyenséki sem ad semmit és ha mi kizárjuk, mint ahogy megis tettük 1924 óta a magyar gyáripar kedvéért, a külföldi ipari terményeit, akkor az idegen államok is kizárták a magyar mezőgazdasági terményeket.

Meg kell tehát engedni, hogy a külföldi iparcikkek bejöhessenek mert először olcsóbbak is, másodszor meg ezzel szemben nyerünk

mezőgazdasági piacokat.

Nem lehet egyoldalú ipari politikát folytatni ott, ahol 8 millió ember közül 6 millió a mezőgazdaságból él. Nem lehet Angliára hivatkozni, ahol a lakosságnak csak hét százaléka él a mezőgazdaságból.

A kötött devizagazdálkodás megint csak a mezőgazdaságnak ártott és megint csak a nagyiparnak használt, amelyet az a legszemtelenebb módon ki is használt. Amíg a külföldi gyárak nem adnak el Magyarországra, mert nem kaphattak volna az árujokért devizát, addig a versenytárs nélkül madart magyar gyáripar 20—30—40 százalékkal emelte az árakat. Emellett a külföldre vitt mezőgazdasági árukért devizák egy részét is a gyáripar kapta meg.

Jogos tehát az a követelés, hogy a gyáripar, amely ilyen nagyfokú kedvezményeket kap az államtól, valami kötelezettséget is teljesítsen az állammal szemben.

A magyar föld nyolcad része elviselhetetlen teherrel visel

Megdöbbentő adatokat mondott el a magyar föld helyzetéről. A magyar föld nyolcadrésze úgy túl van terhelve, hogy a tulajdonosai, szabadulni szeretnének tőle, ha tudnának. Az elmúlt évben 2 millió hold föld volt eladó, de csak 35 ezer hold kelt el. Ez a szám nemcsak azoknak jelent kárt, akik el voltak adósodva, hanem azoknak is, akik aránylag jól álltak, mert a tulnyomó kínálat úgy lenyomta az árakat, hogy a két éve felvett 20 százalékos kölcsön ma már 70 százalékos szulysodott.

Ha a leguagyobb magyar értékek ezt a rettenetes leromlását nem tudják mezzállítani, akkor kol-

dussors vár valamennyiünkre.

Hosszadalmas lenne kifejtteni, de azt állítom, hogy 24 óra alatt úgy le lehetne szállítani a kamatlábat, hogy a Nemzeti Bank kamatlába nem lenne több 4, a vidéki kihitelezési kamatláb meg 6 százaléknál. A me-regdrága kölcsön tönkre teszi az adósságot és végeredményben tönkretesz a bankot is.

Mindezek a gazdasági intézkedések csak a szabadságjogok érvényesítése esetén érnek el eredményt.

Beszédének a végén kijelentette, hogy a Független Kisgazda Párt nem hajlandó semmiféle koncentrációra, hanem becsületes ellenzéki utakon küzd.

A hatalmas élhízeléssel fogadott beszéd után Hegyemegi Kiss Pál szólalt fel és Gaál Gaszton politikai jelentőségét méltatta. A politikai élet bírálata után a kötelező földteherrendezés, megfelelő kamatleszállítás és igazságos adórendszer kérdéseivel foglalkozott.

A vacsora során Kálmán Ferenc, dr. Gulyás Imre, dr. Oláh Imre és Pálnagy Zsigmond mondtak még beszédet.

Eckhardt kedden javaslatot terjeszt a Ház elé a gazdaadósságok rendezéséről

A vacsora után a Debreceni Ujság —Hajduböszörményi munkatársának alkalma volt beszélni Eckhardt Tiborral, aki kijelentette, hogy kedden egy nagyfontosságú javaslatot terjeszt be a képviselőház elé a gazdaadósságok rendezéséről. A környező agrárállamok, Németország és még Románia is megjelölték ezen a téren bennünket. Javaslata annak a részletes kidolgozását tartalmazza, hogyan lehet a terhes gazdaadósságokat 5 százalékos, harminc éven visszafizetendő kötvényekké átváltoztatni.

Pataki és pápai professzorokat avattak doktornak a debreceni egyetemen

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Rendkívüli doktorráavatás volt tegnap a Tisza István Tudományegyetemen. A Kollégium díszterme szokatlan fényes doktori avatásnak volt színhelye. A debreceni öreg Alma Mater kebelén találkozott tegnap a híres Patak, a nevezetes Pápa és a kálvinista Debrecen kollégiumainak évszázados emlékekben gazdag szelleme. Az öreg Kollégium falai közt melegedett fel tegnap az a baráti viszony és forrott össze, mely a múltban e három kálvinista kollégium professzorai között meg volt s meg lesz a jövőben is.

Tegnap délután avatták fel a református hittudományok doktorává Marton Jánost, a sárospataki teológiai akadémia ny. rendes tanárát s Török Istvánt a pápai ref. teológiai akadémiai h. tanárát, továbbá dr. Hegedűs Bertalant és Fehér Lászlót a jogtudományok doktorává.

A két tudós teológiai tanár avatása a tegnapi avatásnak valami különös fényt adott. Marton János pataki professzor, ki 1879-ben született Várban (Bereg m.), az egyháztörténelem ny. r. tanára s ugyan-eből a szakból tett „summa cum laude” érdemnyel doktori szigorlatot. Díszertációjának címe: Sárospataki főiskola története volt. Az ősi kollégium alapításával fog-

lalkozott nagy jelentőségű munkájában. A szellemi történeti rész kidomborítása rendkívüli nagy tehetőségre vall. Az értekezést dr. Révész Imre professzor bírálta. A kiváló egyháztörténésznek a hittudományi kar a szóbeli vizsgálatot elengedte, mivel akadémiailag ny. rendes tanár.

A másik új teológiai doktor: a 28 éves Török István Vince, ki a pápai teológiai akadémia rendszeres teológia és keresztyén erkölcs-tan helyettes tanára, 1904-ben született Tiszaeszláron. Doktori értekezésének címe: „Barth Károly teológiájának a kezdetei”. Ez a munka szintén nagy jelentőségű alkotás. Fiatal tudós remek műve, melynek komoly értéket szerzőjünknek „summa cum laude” eredményt ajándékoztak. A szigorlatoztató professzorok dr. Lencz Géza s Csánki Benjámin voltak. A fiatal professzor debreceni diák volt s itt végezte el a teológiát s járt külföldön: Margburghán, Bomban. Atyja Török Vince karcagi ref. lelkész.

A tegnapi avatáson a kollégium dísztermét zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség, melynek sorában ott voltak: id. dr. Erdős József, dr. Révész Imre, dr. Lencz Géza, Csikszék Sándor, dr. Tankó Béla egyetemi tanárak Bala Mihály

ref. lelkész, Papp Gyula g. kath. paróchus s Perjéssy Mihály táblaelnök, továbbá az avatottak rokon-sága, Marton professzor felesége, Török tanár szülei s rokonai.

A Tanács negyed egykor vonult be dr. Neuber Ede rektorral az élén. A felavatást az új doktorok nevében Török István kérte, míg dr. Hegedűs Bertalan mondott köszönetet. Az avatást dr. Neuber rektor, dr. Erdős és dr. Tóth dékánok végezték. Az avatás után dr. Neuber Ede rektor a következő beszédet intézte az új doktorokhoz:

A rektor doktoravató beszéde

A mai napon avatók igazán alkalom Önöknek, hogy tanúságot tartsanak az egyetemi tanulmányok ideje alatt szerzett fenségesez munkáiról. Jövő életükben mutassák meg az embereknek az igazságot és szeretetet, amelyet annyira szomjúhoznak. Különösen a teológia doktorainak várnak a mai, huszadik században fokozott kötelességek. Ők készítik elő a lelkeket a jó mag befogadására. Nézzenek szerte e hazában s az egész világban. Minden forr, kavargó, Korszakfordulót élünk. Ki tudná megmondani csak hozzávetőlegesen is, mi léppang az emberiség világjának mélyében, mi akar onnan elemmentáris erővel kitörni. Talán egy Goethe, Dante vagy Madách univerzális elméje tudná a költészet pathoszával érzékelhetővé tenni mindazt az egyelőre formátlan szellemi mozgalmat, ami testet akar öltetni s amivel most vajudik az emberiség lelke.

Doktor Urak! Legyenek Önök is alakítói, szobrászai annak a jövőnek, de legfőként Krisztusai. A lelket mindenekei előtt ne felejték belelehelni: ember, szeresd a te felebarátodat, mint önmagadat. Mert ez minden emberi közösségnek egyedül igazságos alapja. Ha ebbe vetik bele életük munkáját, akkor valóban méltók lesznek az Önök most annyi bizalommal és reménységgel szárnnyakra bocsájtó Alma Mater szelleméhez.

Az avatás után a jelenlévő professzorok s megjelentek melegen ünnepelték az új doktorokat, különösen dr. Martont s dr. Török professzorokat. (Cs. S.)

A pénzügyminiszter rendelete a jövedelem és vagyonadó kivételéről

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a pénzügyminiszternek az 1932 évi jövedelemadó és vagyonadó kivétele tárgyában kiadott rendeletét. Ebben a miniszter elrendeli, hogy az ingatlanok jövedelmének megállapítása és értékelése mindenkor a tényleges viszonyokra való figyelemmel történjék, az értékpapírok forgalmi értékét pedig a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok mérlegképzése tárgyában kiadott rendeletben megállapított értékeknek megfelelően állapítsák meg. A rendelet köteletségévé teszi az adókövető hatóságoknak, hogy a jövedelem- és vagyonadó-alapok kiszámítása során a nehéz gazdasági viszonyokra mindenkor tekintettel legyenek.

Borzalmas robbanás a kőhányában

Aussig, február 20.
Cseh Távirad Iroda: A városi kőhányában ma délelőtt egyenyed 10 óra-kor súlyos robbanás következett be, amely 4 munkást megölt, közülük Hor-dig Akost, 57 éves robbantómestert, Werner Brunnó, a szállítómunkások szövetségének titkára és két másik munkás súlyos sérüléseket szenvedett. Mindhármójukat kórházba szállították. A robbanásnak igen nagy ereje volt. Két munkás holtteste, mintegy 15 lépésnyire repült munkahelyüktől.

Egy műhelyépület romjait ötszáz méterre dobta szét a robbanás, amely ablaküvegeket tört be és összetörte a környék távbeszélő vezetékeit. Az eddigi nyomozás szerint a robbantómester bosszujáról van szó, akit elbocsátottak a robbantómester öngyilkosságából és egyuttal bosszúból 10 kg. dinamittot gyújtott meg.

Gazdasági önszegély

Irta: dr. Szabó Sándor ny. főispán,
v. orsz. gyűl. képviselő.

Az a gazdasági kézitusa, amelynek küzdelmét vívja az egész világ, mozgásba hozta a tudósokat, a közgazdasági élet gyakorlati embereit, a tőkét éppen úgy, mint a munkásvilág millióit. A gazdasági világrend eresztékei recesznek ropognak, egész nemzedék jóléte van veszélyben és a bajbajutott emberek mindent az államtól várnak.

Az állami mindenhatóság gondolatja úgy jutott nyeregbe, hogy a világháborúban, a fegyver győzelmeinek sikere érdekében felajánlottuk anyagi és erkölcsi javainkat és az államtól mindent az államtól várunk, ez pedig talán éppen ennek folytán, felszította az egyéni kezdeményezés és kivitelezés legjobb erőit. A polgárság, az emberi együttélés által nyitható gazdasági, erkölcsi, jóléti, biztonsági gondolat és elv megvalósítását, mind, mind rábízta az államra és már most ettől várja a megváltás, a megszabadítás bűvös szavát.

Észre sem vettük, hogy mennyire befészkelte magát a köztudatba, hogy: ha kultúra és iskola kell, adjon az állam; ha családi kislakás, FAKSZ-ház, alkalmazottak részére való lakás kell, adjon pénzt az állam; ha népház, vagy iparos szék-ház, kulturház kellett, adjon pénzt az állam, kórház, munkanélküli segély kell, adjon pénzt az állam; kölcsön kell, adjon az állam; születés, halálozás, házasság — szegények va gyunk — adjon és adjon az állam! Így lehetne ezt folytatni hasábokon keresztül.

Az állam pedig kereskedett, vállalkozott, épített, kölcsönt adott és közvetített és mindenki az állammal akart üzletet, kereskedelmi, alkalmazási és támogatási viszonyba kerülni.

Most aztán mi történt? Tudja mindenki!

A mindenható, mindent végző, mindent adó állammal kiüresedett a kasszája és a polgárság csodálkozik azon, hogy ez a kassza nem bírja tovább az egyre jobban várt támogatást, munkát, egészségügyi, jóléti és kulturális feladatokat úgy ellátni, mint azelőtt, másszóval, hogy az állami mindenhatóság ereje meglankadt.

Ez a lélektani pillanata a társadalmi felelősségnek, az egyéni társadalomépítő gondolat öntudatos újraéledésének, a gazdasági önszegély gondolata új édetrekelésnek.

Nagy gazdaságtörténelmi erők megmozdulását látjuk, amelyek az egyéni, de az összességi alakulatok gazdasági életének mezejét is egyaránt járják, hol rombolják, hol termékenyítik, hol felemelnek, hol letepernek vállalkozásokat teremtő és termelő munkát. Gazdasági nagy elvek törhetnek össze s támadnak helyettük újak és az ember és társadalma visít, nyög, panaszkodik a sok sebet kapott, vérző testén végzett kísérletezés élő fájdalmában.

A kultúremler messze távozott a gazdasági világrendet fenntartó eszméktől és gondolatoktól. Új, emészhető eszmék kielégíthetetlen bálványának hordozó vér- és vagyonáldozatot. A magyar föld bűvös, megtartó szelleme is, mintha cserben hagyta volna földimádó gazdaseregét és munkában edzett, szorgalmas munkásképét!

Visza a régi erényekhez, a kipróbált fenntartó gondolatokhoz! Az egyéni kezdeményezésre alapított gazdasági önszegély összefogó módjára szere megtart és boldogít.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

Varasdy László piarista tanár ma tartja előadását a Katolikus Népszövetség kultürestjén

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Katolikus Népszövetség debreceni szervezete, mint ismeretes, minden vasárnap délelőtt előadást szokott tartani. A délelőtti előadás ez alkalommal elmaradt s elhelyezett délután fél 6 órai kezdettel kultürest lesz a piarista reálgimnázium dísztermében. A szervezet vezetősége úgy a tagokat, mint a hazafias magyar társadalom többi tagjait szívesen látja.

A kultürestnek külön értéke, hogy a műsor keretében dr. Varasdy László kegyesrendi tanár, a kiváló

hítségű tart szabadelőadást. — A műsor a következő:

1. Megnyitó beszédet tart Szabó Imre káplán.

2. „Az áruló“ hazafias tárgyú szín-darab. Irta: Frimmer Pál. Rendezi: Petrán Ede. Játsszák: Hangya Mária, Schreiber Ilona, Szabó Gyula, Varga László.

3. A pápák viszonya Magyarországhoz címen előadást tart dr. Varasdy László kegyesrendi tanár.

4. A Pápai himnuszt együtt énekl a közönség.

Beléptidj nincs.

Ma délelőtt van a Tiszántuli Diákélet matinéja

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Nagy érdeklődés előzi meg a matiné, amely 11 órakor kezdődik az Arany Bika kistermében. A rendezőség, élén Szűk Ödönnel, a legkörülfekintőbb módon állította össze a műsort, mikoris a legfiabb nemzedék legkiválóbb reprezentánsai közül válogatta össze az egyes szereplőket. A műsort a közismerten neves Csaba-zenekar vezeti be. Gaál Aranka szavalata után Csajkovics Nely, a legfiabb generáció hegedűművésznője Hubay-darabot ad elő Sebestyén József zongorakísérete mellett. Erdélyi András saját szerzeményű műdalát adja elő zongorán. Reszegi Lajos verseiből ad elő Kordás Ferenc egyik legsiker-

rültebb novelláját olvassa fel. Nemes István és Lőrinczy Sándor debreceni zenelumoristák modern dalokat adnak elő. Köhler János zongorakísérete mellett. Gombos Erzsébet, a kiváló énekművésznő, aki legutóbb Hubay Cremonai hegedűs című operájában aratott osztatlan sikert, áriát és műdalt ad elő Doró Erzsébet művészi zongorakísérete mellett. Az egyes műsorszámokat Lőrinczy Sándor konferálja be. A keresztretjvény pályázat könyvtálmait a matiné keretében osztja ki a szerkesztőség. Beléptidj: ülőhely 50 fillér, diák-hely 30 fillér. Felülfizetéseket köszönettel vesz a Tiszántuli Diákélet szerkesztősége.

Feltűnést keltő könyvet irt egy hercegnő Ferenc Ferdinándról

A császárság ragvógó korszakának legérdekesebb eseményeit idézi vissza a könyv — A tragikus véget ért trónörökös jellemrajza Fugger Nóra hercegnő megvilágításában

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

„Im Glanz der Kaiserheit“ címen bennünket magyarokat közelről érdeklő könyv jelent meg a német könyvpiacra. Íróje: Fugger Nóra hercegnő egyik legmarkánsabb és legbefolyásosabb alakja volt a bécsi udvarnak. Meleg érzelmi kapcsolatok fűzték Schratt Katalinhoz, Ferenc József barátnőjéhez és bizalmasa volt Ferenc Ferdinándnak. A „császárság ragvógását“ felidéző könyve tulajdonképen ezen a két viszonyon épült fel és mert Fugger Nóra hercegnő naplószerűleg rögzítette le a Habsburgok körül 20—30 esztendővel ezelőtt elviharzott eseményeket, nem tagadhatjuk meg tőle az elfogulatlanságot. Szubjektív érzései ellen erősen küzdő mondanivalói annyira tárgyilagosak, hogy nagy százalékban elfogadhatjuk megállapításait. Különösen áll ez Ferenc Ferdinándra vonatkozó írásaira.

Ferenc Ferdinánd és a magyarok.

Fugger Nóra hercegnő swarzelb érzelmei ellenére megállapítja, hogy Ferenc Ferdinánd nem szerette a magyarokat. Ezt minden alkalommal hangsúlyozta és amikor a soproni huszárezredhez helyezték át, hogy a magyar nyelvet megtanulja, kérés nélkül kijelentette: „Nem szeretem ezt az országot és még kevésbé szeretem ezt a népet.“

Az indulatos ember.

Ferenc Ferdinánd nagyon bizalmatlan ember volt. — írja Fugger hercegnő. A kegyét hamar el lehetett veszíteni, mert a legcsekélyebb dolgok is indulatba hozták. Ez pe-

dig egyértelmű volt nála a nehez- teléssel. Sok kínos affér és félreér- tés támadt körülötte e miatt. Gyen- ge odala volt a különcökös is. Fe- renc Ferdinánd egy alkalommal fel- hívta Fugger Nóra hercegnőt, hogy szeretne nála vacsorázni. A „meg- tiszteltetés“ annyira vacsora előtt érte a hercegnőt, hogy már nem tudott „elfogadható“ ételekről gon- doskodni. Hogy az esteleges kifogá- soknak elejét vegye, telefonon meg- kérdezte Ferenc Ferdinándot, hogy mit szeretne vacsorázni.

— Savanyu tüdőt kérek gombával — volt a válasz. Ezt szerette a leg- jobban.

„Mindem megfog változni,
ha trónra lépek...“

A savanyu tüdő mellett politiká- ról folyt a szó. Ferenc Ferdinánd erősen kikelt a magyarok ellen. Ki- jelentette, hogy mindent meg fog változtatni, ha trónra lép. Fugger hercegnő kérte, hogy ne árulja el magát emyire, de a trónörökös csak legyintett:

— Hadd tudják meg, hogy mit akarok.

Ferenc Ferdinánd és a csárdás.

A trónörökös magyarellenés ma- gatartása lépten nyomon kifejezésre jutott. Egy alkalommal csárdást táncoltak a soproni huszárezrednél. Ferenc Ferdinánd a csárdás láttán felkiáltott:

— Nézzé csak azt a medve tán- cot. Az első dolgom lesz, hogy ezt betiltom.

A hercegnő megjegyezte, hogy a

csárdás magyar nemzeti tánc.

— Eppen ezért, — mondotta a trónörökös, — okvetlenül befognak tiltani.

A morganatikus házasság

— Érdekes részletet tartalmaz Fugger hercegnő könyve Ferenc Ferdinánd morganikus házasságá- ról is.

— A házasság rendkívül boldog volt — írja Fugger hercegnő —. De azért sok kellemetlen órát szerzett neki az udvarnál. Felesége eleinte csak a „Hohenberg hercegnői“ cí- met használhatta és ezzel a címmel minden főhercegnő és mediatizált hercegnő után következett a rang- sorban. Csak 1905-ben kapta meg a „főhercegnői“ címet. Ezután már egyenrangú volt a többi hercegnő- vel de még mindig a legfiatalabb hercegnő után következett.

A trónörökös fekete listája

Az aranykeretű udvari „hírtűt csak férféivel együtt használhatta a felesége. Ha Ferenc Ferdinánd ki- szállt a kocsiából, neki is ki kellett szállni és magánkocsin folytatni az utat. A színházakban nem meherett az udvari páholyba. Ezek a tiszurá- sok végtelenül bántották Ferenc Ferdinándot és még bizalmatlanab- bák, még embergyűlölőbbé tettek. Elmondta, hogy fekete listát vezet mindazokról akik feleségével érez- tetik, hogy nem „közülök való“.

— Majd megtanítom ezeket, ha császár leszek — mondogatta.

„A leányomat nem adnám
férjhez...“

1900-ban sikerült kivívnia a csár- szárnál, hogy felsége megkapja a „fenség“ címet. De ezért még ké- sőbb is éreztették Chotek Zsófiá- val hogy nem királyi vérből való. Két hónappal a szarajevói merénylet előtt Ferenc Ferdinánd felesé- gét nem fogadták a bajor királyi udvarnál. A trónörökös kénytelen volt maga megjelenni a bajor kir- álynál.

Az udvari ünnepségeken Ferenc Ferdinánd a gyermekeiről beszélt. Kijelentette, hogy a leányát sokkal jobban szereti, semihogy férjhez adná. Gyűlölné azt az embert, aki elvenné tőle.

Az emberi kor legvégső határáig
akart élni Ferenc Ferdinánd.

Később az öregségről beszélget- tek és valaki azt a megjegyzést tette, hogy nem szeretne öreg lenni.

— Nekem más a véleményem — mondta energikusan Ferenc Ferdi- nánd. Én az emberi kor legvégső határáig akarok élni. Egyáltalán nem félek az öregségtől.

Két hónappal később, pontosan 1914 június 28-án Szarajevóban agyonlőtték. (.)

ROTTMANN, VAGY KATZ?

Budapest, febr. 20. A budapesti rendőrség leleplezett egy szélhámos trásaságot, amelynek tagjai hamis külföldi táviratokkal manipulálva a Nemzeti Banktól utazás céljára va- lutákat csaltak ki. A valutát azután a zugiorgalomban értékesítették. A rendőrség tegnap a társaság három tagját lefogta, a vezetőjük, Rottmann Nándor azonban úgy látszik értesült arról, hogy a detektívek a társaság nyomában vannak, megszökött. — A detektívek hozzáláttak a városban bujkáló Rottmann felkutatásához. A munka eredményre is vezetett, — a Nefejeits-utca 16. számú ház egyik lakásában sikerült megtalálniok Rott- mannt, aki Katz Lipót álnéven la- kott ott.

Debrecenben megvalósul az első termelő és értékesítő szövetkezet

Dr. Kesztyüs Lajos gazd. akadémiai tanár tervezete a városi szikgáti gazdaságban létesítendő földbérlet-szövetkezetéről — A városi gazdálkodás új irányát jelenti a szövetkezet megalapítása

Ismeretes, hogy dr. Vásáry István polgármester a nyár folyamán a jog- és pénzügyi bizottságban előadta azt a nagyszabású tervét, amely szerint a szikgáti gazdaságot a földműves osztály megerősítése, újabb családi kisüzemek szaporítása végett földbérlet-szövetkezetnek óhajtja beleadni. A tervszerű és irányító földbérlet-szövetkezet termelési és értékesítési üzemtervének, valamint alapszabályának elkészítésével dr. Kesztyüs Lajosot bízta meg. A takarékosági bizottság a szikgáti gazdaság ügyében kiküldött albizottság jelentése alapján hozzájárult a dr. Vásáry István polgármester tervéhez s ennek alapján dr. Kesztyüs Lajos a szövetkezet tervezetét elkészítette s azt dr. Veress Géza tanácsnok a polgármester elé terjesztette.

A földbérlet szövetkezet terve

A Debreceni Ujság — Hajdúföld munkatársa felkereste dr. Kesztyüs Lajos tanárt, aki kérdéseinkre a következőkben volt szíves ismertetni rendkívül érdekes és értékes tervezetét.

— A tervezet szerint a földbérlet szövetkezet „Debreceni Földművelők Földbérlet Szövetkezte” címen alakul meg, amelyben a tagok egyéni parcelláikon a kidolgozott üzemterv alapján és a szövetkezet szakképzett ügyvezető igazgatójának ellenőrzése alatt gazdálkodnak, a gépeket és apa-állatokat közösen tartják, a termények értékesítését, valamint lehetőleg az üzemi és háztartási anyagok beszerzését is a szövetkezet végzi. Csakis ilyen tervszerű szövetkezetben lehet elérni azt, hogy a tagok termelése a fogyasztás, a kereslet szerint legyen megszervezve, az üzemi anyagok nagyban olcsón legyenek beszerezhetők, továbbá, hogy a közös értékesítés által a közvetítői haszon részben a tagok számára jusson s végeredményben a kisbérlet jövedelmező gazdálkodását a mai mezőgazdasági válságban csak így módon lehet biztosítani.

Soha nem adták meg a módot a magyar gazdáknak, hogy ilyen szövetkezetet csináljanak

Valahányszor nálunk a mezőgazdasági szövetkezetek szóba jönnek, rögtön felhózzák ellenük a magyar földműves különös természeti és a szövetkezetre való alkalmatlanságát. Ezek a panaszok azonban túlzottak és inkább csak a nemtörődömségnek és az ellenkezésnek szolgálnak kényelmes ürügyül. Mert ha igaz az is, hogy a magyar faj csak a természetnek megfelelő tények előtt hajlik meg s a teoriákra nem, azért ne mondja senki, hogy a magyar földműves az ilyen tervszerű földbérlet-szövetkezetre nem képes. A magyar gazda a család-

jával együtt éppúgy meg tudná művelni veteményes kertjét, mint a bolgár, éppúgy fel tudná nevelni állatait, mint a dán és éppúgy megállná helyét a szövetkezesi termelés és értékesítés terén is, mint a külföldi földművesek. De sohasem próbálták meg vele és nem adták meg neki a lehetőséget arra, hogy azt egy ilyen földbérlet szövetkezetben megcsinálja. Pedig bizonyos, hogy a magyar földműves arra van hivatva, hogy a dániai kisüzemi gazdálkodást a földbérlet s majd a termelő és értékesítő szövetkezetek által megvalósítsa. A sok kézimunkát igénylő állattenyésztés, baromfitenyésztés, zöldség és gyümölcsstermelés, lóhere és lucernamag termesztés a legnagyobb eredménnyel a kisgazdaságokban üzhető s ezen termények biztos értékesítése ma a szövetkezetek után lehetséges.

A nagybérletnél többet ér a szervezett kisbérlet

Az már köztudatba átment általános elv, hogy a törvényható-

A termelő és értékesítő szövetkezetet először a városi és egyházi birtokokon kell megcsinálni

Tudvalevő, hogy a magyar mezőgazdaság jobb jövőjét, azaz a kisgazdaságok termelésének a fokozását és termelési rendszerének az átszervezését az u. n. versenyttermelést egyedül a termelő és értékesítő szövetkezetek által valósíthatjuk meg. E szövetkezetek uttorój pedig a földbérlet szövetkezetek lehetnek, amelyek egyesítik magukban az állattenyésztő, vetőmagtermelő, tej és gépszövetkezeteket is. Talajjavítást, trágyázást, vetőmagkiválasztást, az állaghozadékok emelését, okszerű állattenyésztést itt lehet a kisgazdáknál a legradikálisabb reformmal megvalósítani. A földbérlet-szövetkezetek pedig legelőször a törvényhatósági, városi és egyházi birtokokon valósíthatók meg a legcélszerűbben és leg hamarabb. A szakszerű vezetés alatt álló bérlet-szövetkezet által lehet a városok gazdasági helyzetét is megjavítani. A városok ezáltal két eredményt érnek el. Először is több jövedelmük lesz birtokaikból, másodsor pedig a lakosságuk élelmezését is rendszeresebben és olcsóbban látják el.

Debrecen iránymutató kezdeményezése

Dr. Vásáry István polgármester teljesen magáévá tette a tervszerű és irányító termelő és értékesítő földbérlet szövetkezetek korszerű eszméjét s etekintetben példát akar mutatni a többi nagy földbirtokkal rendelkező törvényhatóságoknak. A jövő gazdasági évben 1932 október 1-én

ságoknak, egyházaknak jobb ha nem saját számlájukra gazdálkodnak, mert bürokratikus alapon nagyon nehéz gazdálkodást vezetni. Hiába van továbbá a törvényhatóságok kezén a sok jó föld, ha nincs pénzük a szükséges befektetésre, amely nélkül házilag jövedelmezően gazdálkodni nem lehet. A kérdés tehát csak az, hogy termeléspolitikai, nemzetgazdasági és szociálpolitikai szempontból melyik a helyesebb, ha nagy vagy kis bérletbe adják a városok birtokaikat. Ennél a kérdésnél elsősorban a termelés és a jövedelemgyarapítás a fontos és csak másodsorban a szociálpolitikai cél. Termeléspolitikai szempontból pedig úgy áll a helyzet, hogy bár a szervezeten kisbérletnél többet ér a nagybérlet, azonban még a nagybérletnél is többet ér a szervezett kisbérlet, vagyis a földbérlet-szövetkezet. Hogy a termeléspolitikai szempontot nem szabad figyelmen kívül hagyni, arra a földbirtokreform a tanúság. Bizony az is másként sikerült volna, ha nemcsak mint szociális, hanem mint termeléspolitikai akciót is hajtották volna végre.

kezdetnek 618 kat. holdon tervezi megindítani a szövetkezetet, de később fokozatosan a többi várososhoz közelekvő közép és nagybérleteket is szövetkezté akarja átalakítani, mert Debrecen városát bele akarja kapcsolni abba a tevékenységbe, amely elsősorban földbérlet szövetkezetek szervezésével óhajtja az elegendőséges földbirtokpolitikát. Világosan mutatja ugyanis a mai gazdasági helyzet, hogy a szemtermelő nagy és középbérletek nem képesek jövedelmezően gazdálkodni, hanem csak a sokgyerekes s a saját maga és családja munkáját nem számító, főleg állattenyésztést és kerti termelést űző s főleg a helyi piacra termelő kisgazda képes még némi jövedelmet produkálni. A város szempontjából is jobban megfelel a földbérlet-szövetkezet, mert annak tagjai nem fizetnek drága kézimunkaerőt s így nagyobb bért adhatnak a birtokért, mint a közép- és nagybérlet, azonkívül a szövetkezetben még van a felelősség a bérösszegért, továbbá a garancia a vetésszorgó és a trágyázási rendszer betartásáért. Azt el kell ismerni, hogy a nagybirtok méltán idegenkedik az egyenkénti kisbérlettel, mert sok emberrel kell tárgyalni, sokszor pereskednie is, azonkívül az ilyen kisbérletek alatt a birtokot jobban kiszarolták, az épületeket nem tartották úgy karban s a bérleti összeget sem fizették pontosan. Nem szabad azért a házikézelést úgy megszüntetni, hogy felosszák a birtok-

kat kisbérletnek, amely parcellákat azonban senki sem ellenőriz szakszerűen tekintetben, hogy rajtuk az okszerű termelésnek megfelelő jövedelmező gazdálkodás folyik-e, mert csak a tervszerű szövetkezeti irányítás a garancia arra, hogy egy a szövetkezeti tagoknak, mint a városnak hasznára van a földbérlet szövetkezeti gazdálkodás.

A szikgáti gazdaságban a talaj minőségének és a tanyai épületek kihasználásának szemellett tartásával folyó évi október 1-től kezdve a következő fajtájú bérletek alakíthatók a földbérlet-szövetkezetben:

A szikgáti termelő szövetkezet felosztása

1. **Allattenyésztő kisbérlet, lefejtő tehenésszettel 18 tag részére.** Ezek a tagok a majorban laknak és ott gazdálkodnak. Főjövödelmüket a tej, korai burgonya és a lóheremag termelés, valamint a sertés és baromfitenyésztés adja. Egy tag birtoka 15 kh. szántó és 2.4 kh. legelő s a tiszta jövedelme 600 P-re van kalkulálva.

2. **Szántóföldi (növénytermelési) kisbérlet 15 tag részére, átlag 12 kat. hold.** Főterményük a tengeri, burgonya, buza és takarmánynövények.

3. **Epreskerti törpebérlet fuvarosok és földmunkások számára 16 tag a 4.5 kat. hold.** Terményük tengeri, lucerna, buza.

4. **Kertészeti u. n. bolgár bérlet 5-6 család részére.**

Az üzletrész a kat. holdankénti 36-50 pengő haszonbérösszeg 10 százaléka lesz s egy üzletrész értéke 20 pengő. A földek minősége szerint 4-6 kath. hold szántó felet meg átlag egy üzletrésznek.

Levente bemutató torna délután

Debrecen sz. kir. város Testnevelési Kirendeltsége nagy áldozatok árán a birkózás-boxolás-vívás parter torna sportágainak elsálátására és népszerűsítésére leventék részére a multév őszétől kezdődőleg tanfolyamokat rendezett.

E tanfolyamokban ma már annyira haladt a levente ifjuság, hogy február 21-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel az Iparostanonciskola tornatermében (Burgundia-utca 1. sz.) igen nagy sikerűnek ígérkező és változatos bemutató délutánt rendez.

A programm úgy van összeállítva, hogy annak minden számát élvezettel nézhetik nemcsak a szakemberek, hanem a nagyközönség is.

Részletes műsor a következő: 1. Bevonulás, Himnusz. 2. Üdvözlő beszéd, Szöör József Iparostan. isk. igazgatója. 3. Rendgyakorlatok. Rác. 4. Vívó tanfolyam bemutatója Ferenczy. 5. Leányok zenés szabad gyakorlata, dr. Gottenhuberné. 6. Box tanfolyam bemutatója, Lengyel. 7. Parter torna és szertorna. — Schmidt. 8. Birkózó tanfolyam bemutatója, vitéz Udvarhelyi. 9. Hírszekegy. Elvonulás.

5 szoba,

fürdőszoba augusztus 1-re kiadó.

Nyomató-utca 3 szám

Kirabolták a pályaudvari trafikot

Péntekről szombatra virradó éjjel páratlanul vakmerő betörés történt a Nagyalomás épületében. A várocsarnok legszembetűnőbb helyén álló MÁV. trafikot valaki felfeszítette és majdnem egészen kifosztotta. A tettes körülbelül 300 pengő értékű dohányterméket vitt magával anélkül, hogy bárki is észrevette volna. A betörést szombaton reggel özv. Szabó Andrásné, a trafik kezelője fedezte fel és azonnal jelentést tett az állomás főnökének, aki rögtön a rendőrséghez fordult. Rövidesen ezután detektívek mentek a betörés színhelyére, ahol azonban semmi olyan nyomot nem találtak, amelyből a vakmerő tettes kitérére lehetne következtetni.

A nyomozást tovább folytatják.

Kitűnően sikerült a homokkerti egyházzsír leánykörének műsoros ünnepélye.

A homokkerti egyházzsírban is megalakult „Táblitha” név alatt a leánykör, mely a homokkerti leányok lelkes gárdáját gyűjtötte egy táborba a leányokkal való intenzív foglalkozás és az egyházzsír szeretet munkájának intézményes szolgálatára. A leánykör működése elé nagy reménységgel tekintett az egyházzsír, mert annak vezetését a leánykört munkában teljes jártassággal bíró és a nyilastelepi egyházzsír leánykörének szervezésében és vezetésében nagyszerű eredményt elért volt vezető, Kovács Teri vállalta és vezeti a tőle megszokott, fáradságot nem ismerő buzgalommal és utólráhatatlan lelkesedéssel. Akik meghívták a fiatal szervezet főtitkárául, az elmúlt vasárnap délután tartott bemutató ünnepélyen örömmel állapították meg, hogy Kovács Teri személyében egy megbecsülhetetlen értékű leánykört vezetőt kaptak.

A homokkerti ref. Olvasókör nagyszámú tagjainak megtöltötte a közönséget, amelynek sorában ott láttuk dr. Kesseri Lajosné és a leánykör díszelnökét, dr. Erdős Károly egyetemi tanárt és a nagyszámú védnöki gárdát csaknem teljes számban. A műsor dr. Erdős József egyházzsír vezetője, a leánykör elnöke megkapó üdvözlő beszéddel nyitotta meg. Rámutatott beszédében arra, hogy a mai testi kultusz korában ez a leánykör a minden idők igazi értékének, a lelkiértékeknek a nevelésére is nagy gondot fordít s ennek a leánykör nevében is kifejezést adott, mert magát „Táblitha”-ról a bibliai kegyes asszonyról nevezte el.

A műsor kiemelkedő száma Tóth Árpádné Dóczy intézeti tanárnő nagyszámú gondolatokban gazdag előadása volt. Igen kedves és vonzó módon rajzolta meg „Az igazi mai leány típusát”, azt a típust melynek kinevelésére ennek a leánykörnek is törekednie kell. A műsort a kis és nagy leánykört tagok által előadott két színdarab, több szavalt, a leánykört quartet énekszámai és zeneszámok egészítették ki. A színdarab szereplői nem csak együttesen, hanem kü-

lön-külön is dicsőreget érdemlő ügyességgel játszották meg szerepeiket. A leánykört quartet precíz előadott ének számaiért Tóth Erzsébet tanítónőképzős leánykört tagot illik meg az elismerés, aki nem csak a betanítás által, hanem a darabok harmóniájában való kíséréssel is bizonyosságát adta nagyszerű zenei képzettségének. Almási Lenke zenetanárnő művészi cimbalom játékát szünni nem akaró

tapssal honorálta a közönség. Enyedi Cica leánykört tag kiváló hegedű játékát Almási Lenke zenetanárnő, leánykört tag kísérte cimbalmon. Jók voltak a szavaltatok is. A mindenképpen jól sikerült bemutató ünnepély igen gazdag műsora Kalas Ferenc egyházzsír vezető lelkes, leánykört ügyvezető elnök gondolatokban gazdag záró beszédével nyert befejezést.

A nyomozás megállapította, hogy az istállóban szerencsétlenül járt ember halálát részegsége okozta

Leesett a jászolból és nyakcsigolyáját törte

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tegnap számunkban részletesen megírtuk, hogy csütörtökön este Kovács Jánosné Homok-utca 12. szám alatt levő lakására bekopogott egy magát Nagy Istvánnak mondó ember és éjjeli szállást kért. Kovácsné megsajnálta az erősen lerongyolódott fiatalembert és beengedte az istállóba, ahol másnap reggel bezuzott fejjel, eszméletlen állapotban akadtak rá. A kihívott mentők eszméletre akarták téríteni, de minden fáradozásuk hiábavaló volt. A szerencsétlen férfi egy órával később a klinikán meghalt. Mivel halála gyanús körülmények között következett be, a rendőrség nyomozást indított a halál közvetlen okának megállapítására. Bár a boncolás még nem történt meg, a rendőrségnek sikerült olyan adatok birtokába jutni, amelyek teljesen kizárják azt a feltevést, hogy az állítólagos Nagy István bűncsele-

ménynek esett volna áldozatul. Megállapították, hogy a 28-30 év körüli fiatalember, aki már több ízben megfordult Kovács Jánosné lakásán, holtrészeg volt, amikor az istálló jászolába lefeküdt és még akkor sem jőzanodott ki, amikor kora reggel Kovácsné leánya költögetni kezdte. Ezután történhetett, hogy az állítólagos Nagy István félálomban kifordult a jászolból és esés közben eltörte a nyakcsigolyáit. Ebbe azután bele is pusztult.

Az állítólagos Nagy István személyazonosságát egyébként még a mai napig sem sikerült megállapítani. Igazolványokat nem találtak nála és mivel azt sem tudják, hogy honnan jött, vagy merre akart menni, a rendőrség elrendelte az országos körözését. Azt remélik, hogy a személyleírása után majd csak ráismernek és az így beszerzendő adatok alapján hivatalosan is eltemethetik.

A debreceni „Turul” Szövetség „Uj-Vetés” röpirata memorandummal fordul a kormányhoz a falu érdekében

A debreceni egyetemi és főiskolai ifjuság február 1-én megjelent „Uj-Vetés” röpiratának szerkesztősége pénteken délután egyesületközi értekezletet tartott a falu problémájával kapcsolatban. A komoly jelentőségű, nívós értekezleten az ifjusági egyesületek delegátusai jelentek meg.

Az értekezletet dr. Tóth László klinikai orvos elnöki megnyitója vezette be. Hangsúlyozta megnyitójában, hogy az ifjuságnak minden olyan problémájával foglalkoznia kell, amely a társadalom valamelyik rétegét érinti. A legaktuálisabb probléma: a falu fájdalom, kiáltó helyzete. A pacsai események is arról győznek meg, hogy ma már, sajnos, a baloldal nemcsak az ipari munkásság áll, hanem a falu egyszerű fiait is megérintette a szélsőoldali szele.

A vitát voltaképpen Karácsonyi Ágoston szigorlóorvos, az „Uj-Vetés” főszerkesztője indította meg. Szerinte is igen aktuális és fontos probléma a falu népének kérdése, minden más problémánál fontosabb, mert a magyar középosztály a falu egyszerű népében a támaszt veszté el, amely józan gondolkodásával, erkölcsi konstitúciójával hivatva volt ellensúlyozni a szociáldemokrácia munkástömegeinek azt a felfogását, hogy a középosztály nem jogosult az államban a vezető szerepre. Azok a középosztályból kitermelt exponensek (pap, jegyző, tanító), akik a kapcsolatot fenntartották, már nem örvendhetnek annak a tiszteletnek, amely szerepükre biztosította. Statisztikai adatokkal igazolja, hogy főleg olyan helyeken állt elő a helyzet, ahol a szociáldemokrácia pártirodája működik. — Hangsúlyozza, hogy a falu népe ma még nem öntudatos kommunista, még könnyen megmenthető, de emiatt sürgős cselekvésre van

szükség, s felteszi a kérdést, vajjon a fiatal generáció mimódon foghatna hozzá a probléma megoldásához?

Elsőnek Soós József szigorló orvos szólalt fel. Szerinte nem szabad általánosítani, mert a földesgazda igénye más, és más a napszámok paraszté.

Szabados László teológus szerint a falu intelligenciáját tartja hibásnak az eseményekért, amely kicsinyes önzésével elidegenítette magát a falu népet.

C. Szabó Mihály bölcész a falusi papságot és tanítókat nem látja azon a magaslapon, amelyen állani kellene. Reszegi Lajos jogász a polgári pártok sokféleségében látja a szociáldemokrata párt eredményeinek egyik okát. A szétszórt erőket össze kell fogni.

Goron József gazdasz arról az antipátiáról beszélt, amelyet az intelligenciával szemben tapasztalt.

Kertész Dániel, a KIE alelnökének hatalmas feltegetéséből különösen az a rész aratott osztatlan helyeslést, amelyben arra mutatott rá, hogy csak a szabadpályán működők — tanult gazdálfiak, kereskedelmi és közgazdasági pályán működők, tehát mindenkitől független fiatalok — érhetnek el eredményeket a falu népének helyes utra való visszavezetésében. Származásuk folytán közelállanak a falu népéhez, műveltségük és tanultságuk révén pedig józan ítélőképességgel bírnak.

Ezután a jelenlévők különféle megoldási módokat vetettek fel s rámutattak a cserkészlet jelentőségére a középiskolás nemzedék nevelésében, a baltári egyesületek fontosságára az egyetemi és főiskolai (közlebből) pap, gazda és tanító) kinevelésben.

Végül az értekezlet azt határozta, hogy azon falvakba, ahol szoc. dem. párt van s ahol a falu

népe különösen ráutalt a helyes irányításra és támogatásra. — kiküldi megbízottait, hogy azok a falu kormányabb és meggondoltabb elmeivel megteremtsék a kapcsolatot, másrészt megbizta az értekezlet az „Uj-Vetés” szerkesztőségét, hogy formulázzon meg egy memorandumot az összkormányhoz, amelyben sürgesszen a falu népének kétségbeesítő helyzetét enyhítő intézkedéseket s kérje a megfelelő hatóságok leghumánosabb eljárására való utasítást az adótarozások behatására. Az értekezlet ezzel véget ért. (s.)

FŐISKOLA

— Ma van a Keresztyén Diákok Világszövetségének egyetemes imanapja a Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség debreceni csoportjai ez alkalommal, vasárnap délután 4 órai kezdettel, József kir. herceg utca 16. szám alatt összejövetelt tartanak.

A Ker. Diákok Világszövetségének imanapja

Ezelőtt mintegy harminc esztendővel két különböző nemzetiségű diák találkozott. Elbeszélgettek, rádöbbenek arra a tényre, hogy a világ diákságának életében mily erőteljes, szinte a semmivel egyenlő tényező az élő Krisztus. Ezért olyan bizonytalan és tétova minden tudományos felkészültsége s megdöbbent teste ellenére is az élete Tenni kell valamit! Mit? E kérdés terhe alatt összerokkadt a két diák. Komoly töprengésük imádságban csordult ki. Az imádság az a hatalmas, ellenállhatatlan erő, amelyik a világ egész diákságát Krisztus keresztyé előtti megállásra kényszerít. Ez az együttes imádkozás lett a bölcsője a Ker. Diákok Világszövetségének. Ez lett a forrása annak a naggyá duzzadt folyamannak, amelyik ma már az egész világot elárasztja.

Nálunk, Magyarországon most ünnepeli huszonöt esztendő jubileumát a Magyar Diákok Pro Christo Szövetsége (MEKOSZ.), amelyik halekapcsolódott ebbe a Világszövetségbe. Nálunk is hasonló, kis kezdőből, egy vesegrádi dűlledező istállóból, egyszerű diákok imádságos szolgálata által indult el hódító útjára Krisztus az egyetemes magyar diákság közé.

A Ker. Diákok Világszövetség minden esztendő februárjának harmadik vasárnapján egyetemes imanapot tart. Ebben az esztendőben a mai napon a világ minden táján, Londonból Bombayig, Párisból Tokióig, Stockholmól Bukarestig, Genfől Debrecenig több, mint kétszáz ezer, élő Krisztus követésére és szolgálata odaistentelt diák lelke lesz egygyé az imádságban, kínai és japán, angol és hindu, francia és német, bulgár és magyar, katolikus, ortodox és protestáns, fiú és leány diákok együtt adnak hálát Krisztusnak életük felet való, igazi szabadságot adó hatalmáért és könyörögnek a kegyelemnek minél több diáktársuk életébe való kiáradásáért. Holnap kétszáz ezer meghallgatott imádsággal lesz gazdagabb a diákság lelke fölött győzedelmeskedő Evangélium élete.

Békési Benő.

3 szobás lakás

előszoba és mellékhelyiségek kiadó Garay-utca 26. Értekezni lehet: déli fél 1 és fél 2 óra között. A nap többi időszakában József kir. herceg-utca 16. Telefon 23-48.

Bérelhető tennispályák

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Klub nagyerdő sporttelepén tennispályák bérelhetőek.

Feltételek igen jutányosak.

Értekezni lehet:

Dr. KEMÉNY GÉZA ügyvédnél, FERENC JÓZSEF-UT 34. sz.

ZOKON NE ESSEK...

Nagyromán sasszemek

Oculei din Turului - Maniu Gyula látomásai egy nap alatt

Csodálatos dolgok történnek mostanában. Mint ismeretes, a széles perspektívájú államférfi egy óvatlan pillanatban a badaconsyi villából kitekintette és — hála a kőmentes időjárásnak — egyszerűen látta a Kárpátokat az Adriával. Jobbra nézett: a Havasalföld. Balra nézett: az Eiffel-torony. E kettő között a debreceni nagytemplom csillag-gombját is látta... Hát ez igazán szenzációs. A sasszemű Nagyromán újabb vízióiról lapzártáig a következő telehorgrammok érkeztek hozzánk.

— *Reggel 7 óra.* Maniu Gyula volt miniszterelnök szeméhez emeli kezét és nyaralójának északi ablaknyílásán belekacsint a jövőbe. Alig hogy transza esik, a szolgálattelvő mindenestől az alábbi nyilatkozatot teszi:

— Az Északi Jegestengeren uszó jéghegyek tornyosulnak. — Mint az Ember Tragédiájának (Tragedescu di Domnule) fordításában kifejtjük: „Multe sunt eskimolescu. minima joca”... — Mintha egy jégtáblán boldogult Amundsen usznék és ezt kiáltaná folyton: ki szabadít meg engem?... Honom ifjait! Dákórománok! Tegyétek le a dákot s induljatok az északi sarkra!

(Messzetávból ezer latin száz barsog: „Da-da!... Da-da!”)

— *Dél előtt 10 óra.* Maniu Gyula a kályhákürtön át északkeletre tekint és pusztán szemmel a Kaukázus ormait szemléli. Azonnal konstatálja, hogy a magasabb fekvésű cserjéken rengeteg sok a levéltetű s a vízmosza sziklakat teljesen behálózta a repedések.

— *Monte gigantul!* — kiáltja Maniu, — honom leendő határa! Bár épügy látszol, mintha a filhanyi hegyorom volnál, én bizony hiszem, hogy te vagy a Kaukázus. Visszhangozd tehát a román jövőendő ígérteit!

(Messzetávból ezer latin száz échozza: „Da-da!... Da-da!”)

— *Déli 12 óra.* A pesti rádió harangszót közvetít. Maniu Gyula badaconsyi hullámhosszon az alábbi telehor-felvételt látja:

— A Tower toronyórája most üti el a delet. Ghandi próféta Titulescuval végigsétál a Trafalgar-Square-on. Erősen sápadt s mint ha a homlokán, ezen a csodaszép

nagyromán koponyán eggyel több barázda volna... Vagy csak a pudert kente fel vastagra? Ki tudja? — Hazám fiataljai! Én következem rövidesen! Ponte din Towerului! Verjed vissza az ígét!

(Messzetávból ezer latin száz üvölti: „Da-da!... Da-da!”)

— *Délután 5 óra.* Maniu Gyula a fürdőkályhacsap irányába néz. Minthogy a szögáló véletlenségtől nyitvahagyta a csapot, Domnule Maniu felfedezi a Niagara-vizesés konturjait.

— Oh, csodaszép tünemény! Zuhescu Niagurull! Ha vízseppjeidben gyönyörködöm és tágra nyitott szemekkel belébamulok a szubtagodba, ki hinné el, hogy magam a badaconsytomaji fürdőszobában ülök?... Hazám ifjusága, ugye, te elhiszed?...

(Messzetávból ezer latin száz dalolja: „Da-da!... Da-da!”)

— *Este 8 óra.* Maniu Gyula a kulcslyukon át a távol keletre kukucskál. Örömmel látja, hogy a japánok újabb offenzívába kezdtek. Amikor odanéz, egy bennszülött tábornok épen borsót hány a kínai falra.

— Da-da! — kiáltja Maniu, — hiszen ezek a mongolok olyan messzire vannak, hogy nemcsak látom, de hallom is őket!... Milliósárgahad dalolva indul a harcba s valamennyien ezt a ropogós gyalogos-csárdást éneklék:

„Indul a Csa-Tába
Csan-Csin hada Csonbul.
Látja ezt Maniu
Messzi Badaconsbul.
Fölmegy a badaconsyi
Szőlő tetejére...
Oszk onnan köp egy nagyot.
Onnan köp egy nagyot
Sanghaj közepére...”

Maniu öröme leírhatatlan. Ha nem volna orra előtt a badaconsytomaji harangtorony, tán még a sanghai főpagodába is belátna. — Ezért kiáltja Bukarest felé:

— Kebleimre ifjuság! Akartok-e a távolba látni? Ha igen, ugy álljatok mellém. Vesszen a politikai rövidlátás! Abcugul politica din miopuluj!

(Messzetávból ezer latin száz ordítja: „Da-da!... Da-da!”)

— *Ejtszka két óra* (Lapzártá után.) Mint értesülünk, lapunk munkatársa a badaconsyi események hatása alatt hozatott félliter badaconsyit és alig nézett a kanceszó fenekére, az optikai törvények szerint meglátta Maniut. Öccselenciája aludt. Szemei le voltak zárva, de így is látszott, hogy nem tartozik a rövidlátó politikusok közé.

Amennyire nem rövidlátó, éppannyira nem politikus.

LISZTIUS.

Debrecen jog és pénzügyi bizottsága javasolja az inségakció március első három hetére való meghosszabbítását

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága szombaton délután Zöld József polgármesterhelyettes főjegyző elnökele alatt ülést tartott a városházán, ahol az inségakció meghosszabbításáról tárgyalt.

A jog- és pénzügyi bizottság elfogadta dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok előterjesztését és javasolja a közgyűlésnek, hogy a társadalmi béke és rend további fenntartása érdekében az inségakciót március első három hetére hosszabbítsa meg. Az akciót az eddigi rendszerrel folytatják, azzal a különbséggel, hogy tekintettel a hideg várható enyhülésére, márciusban beszüntetik a fakidást. A három hét költsége így is 54.000 pengőt igényel és miután az inségakciónak már februárban is 57.000 pengő deficitje volt, összesen 110.000 pengőre lesz szükség.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja, hogy ennek az összegnek folyósítása érdekében a közgyűlés írjon fel a népielőjárati miniszterhez és kérelmének támogatására kérje fel

a város országgyűlési képviselőit és felsőházi tagjait.

Amennyiben ez az intervenció nem járna eredménnyel, a 110.000 pengőt községi pótdobban kell kivetni.

A bizottság foglalkozott azzal az önálló indítvánnyal, amely a tanyai postakézbesítés megjavítására irányul. Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy a tanyai lakosság postáját a tanyai tanítók kapják kézhez, akik azt a gyerekekkel kézbesítetik tovább. Ebből aztán nagy zavarok, késedelmek származnak, a levelek elvesznek és nem kerülnek a címzettekhez.

A jog- és pénzügyi bizottság ezért javasolja, hogy a közgyűlés írjon fel a kereskedelmi miniszterhez és arra való tekintettel, hogy a feladók a tanyára szóló levelek portóját épp úgy megfizetik, mint más leveleket, gondoskodjék róla, hogy a tanyai postát új rendszer beállításával pontosabban kézbesítsék.

A Kormányzóhoz intézendő felirat ügyét levették a napirendről és azt a bizottság hétfő délutáni ülésén fogják tárgyalni.

Március közepén lesz a Városi Dalegylet, Szent László Dalegylet és a Zeneiskola együttes hangversenye

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Debrecen zenei életének egyik kimagasló eseménye fog lezajlani március 13-án, amikor a város két nagyműt, kitűnő dalárdája, a Városi Dalegylet s a Szent László Dalegylet vegyeskara a Városi Zeneiskola művészi szempontból általánosan értékelte orkeszterével karöltve egyházzenei hangversenyt rendez. Forrai István és Kollwenz Rezső karnagyok szakavatott vezetése mellett már nagyban folynak a próbák, hogy ez a koncert a szezon

egyik legnagyobb élményadása legyen.

A hangverseny műsorán két nagyszabású zenei alkotás: Bach Sebastyén János 21-ik kantátája és Mozart Requiemje fog szerepelni. A város zeneértő és zenekedvelő publikuma előtt nem szükséges különösen képen hangsúlyozni, hogy mind a két mű előadása diesőségére válik a szereplő dalárdáknak s a zeneiskolai orkeszternek. A hangverseny az Arany Bikaszálloda dísztermében fog lefolyni.

Biharban a hófuvás miatt nehezen közlekednek a HEV autóbusszai

Félméteres hófuvások fedik a bihari utakat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A nagy hófuvások miatt az autóbussz a környékbeli községekbe nem tud közlekedni. Az elmúlt napokban, amikor Debrecenbe a hőmérő 0 fokra szállt, Berettyóújfalú környékén 40-50 cm-es hófuvások takarták az utat, úgy annyira, hogy autóbusszal nem lehetett menni. A debreceni Hévtől Zavatecky főkalauzt küldték ki, hogy az elakadt autóbusszokon segítsen. Mintegy 15-16 szerelővel és munkással indult el Körösszegapáti felé, ahol az autóbussz differenciál töréssel a nyílt országúton maradt, amit behúztak a községbe.

Az utat részint az országúton tették meg, legnagyobb részt azonban a szántó földeken, ahova a szél nem hordta fel a havat.

Körösszegapátiába megrekedve az ottani előláróság a mai viszonyokban méltán elismerő módon fogadta a 17 embert. A tanácsfermet befutva bocsátotta rendelkezésükre, majd a főjegyző és főbíró voltak nagyban segítségükre. Italt és élelmet a Hangya szövetkezetből vettek s kuriozumnak meg kell, hogy említsük, hogy 16 tojásból való rántottáért

1.50 pengőt fizettek, míg 9 liter melegbor mindössze 6.30 pengőbe került, tehát 1 liter csupán 70 fillér. A magyaros vendégszeretet mellett kirívó ellentétet mutatott egy ottani Farkas nevű szatócs, aki amikor arról volt szó, hogy az autóbussz megáll az üzlete előtt legyen, kérvénnyel fordult a Hév. igazgatóságához és kérését teljesítették is, akkor ígért fűt-fát, de most, amikor arról volt szó, hogy az egyik kalauznak pénzért adion szállást attól ridegen elzárkózott.

Az autóbussz jelenleg csak Berettyóújfalú és Debrecen, továbbá Hajdusoboszló és Debrecen közt közlekedik, az országutak nagy hófuvásai miatt. A 40-50 cm-es hó a kisebb járműveket megbírja, míg a nehéz autóbussz alatt besüpped és így nem lehet közlekedni.

A HéV. ezúton köszöni meg a Körösszegapátiák segítségét és magyaros vendégszeretetét.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

Lesztráptált lábakra
léptéremény
máleg lábfürdő,
melyben előzőleg egy
kávéskanálnyi
Szentrókuslábssót
felold.

Viágszinpad: anno 1932.

El nem titkolható valóság 3 kében

A naplók nyomán írta: BOGNÁR JÓZSEF

(Szín: a földgömb. Szereplők: a világrösztek vezérei, politikusok, hadseregparancsnokok, népek.)

I. kép: A japán–kinai háborús konfliktus

Pushmann, az amerikai gabonakartell elnöke: (megnyitja a kartell titkos ülését.) Mélyen tisztelt uraim! A japán–kinai háborús konfliktus 2–3 centes áremelkedést idézett elő a világ gabonapiacán. További javulás csak a háború folytatásától remélhető. Indítványozom, hogy érdekeink védelmére lépünk érintkezésbe a japán–kinai konfliktusban szintén erősen érdekelt angol és cseh hadiiparral. Biztos vagyok benne, hogy velük együtt sikerül megváltoztatnunk a Népszövetség háborúellenes magatartását.

(Az amerikai gabonakartell tagjai: (Az indítványt egyhangulag elfogadják.)

Yoshiva báró, a japán nehézipar elnöke: (beszámolót tart a tröszt rendkívüli közgyűlésén.) Csapatunk tehetetlensége azzal a veszéllyel fenyeget bennünket, hogy le kell mondanunk a kínai nyersanyagtelepekről. Részvényeink a kijelölt területek birtokbavételének elhúzódása miatt máris nagy értékvesztést szenvedtek. Ez így nem lehet tovább. Üzleti érdekeink megkívánja, hogy a háborút nagyobb erővel folytassuk. Indítványozom, hogy a háborús propaganda céljaira szavazzunk meg 1.000.000 yent.

A japán nehézipar rendkívüli közgyűlése: (Az indítványt egyhangulag elfogadják.)

Paul Boncour, a népszövetségi nads elnöke: (Adatci japán delegátusnak átnyújtja a Népszövetség erőlyes jegyzékét kísérő rendkívüli szívélyes hangú levelet, amely elvevilluzórikussá teszi a japán–kinai ellenségeskedés megszűnését.)

Adatci, a Népszövetség mellé delegált japán megbízott: (a levelet elolvassa, de nem mondja ki, csak

gondolja: Szóval a jegyzéket nem kell komolyan venni.)

Paul Boncour: (eltalálja a japán delegátus gondolatát és diplomatikusan mosolyog.)

Uyeda tábornok, a Sanghai előtt álló japán hadserők parancsnoka: (A Vu-Szung erőd lövetését akadályozó angol hadihajót eltanácsolja az öbölből. A cirkáló távozása után hátraszól a mögötte álló vezérkari főnöknek.) Nem értem a tókioi kormányt. Bele kellene löni ezekbe is. Egy-kettőre végeznék velük és nyugodtan rátehetnénk a kezünket minden európai és amerikai concesszióra. Még a hajunk szála sem görbülne meg. Vagy azt hiszi, hogy megtámadnánk bennünket? Élénk tévedés. Anglia és Amerika nincsenek oly helyzetben, hogy ma háborút viselhetnének ellenünk, de különben sem boldogulnának az utánpótlással. Ami Franciaországot és Olaszországot illeti, nincs mit tartanunk tőlük. Hadiflottáikat lekötli egymás sakkbantartása. Talán majd később sor kerül rájuk is. Egyelőre itt tétkezdék, hogy tüzérségünk vegye pergőtűz alá a Vu-Szung erődöt. Utána a harmadik hadosztály rohamra megy. Eppen idele lenne, ha kivernék őket abból a földtúrásból. Tókioiban máris idegeskednek.

A japán tüzérség: (lővi a Vu-Szung erődöt.)

A japán gyalogság: (rohamra indul) Banzái! Banzái! Előre a házáért!...

A kínai gyalogság: (pusztító gépfegyvertűzzel árasztja el a rohamozó japán gyalogságot.)

Japán és kínai katonák: (ezerszámba esnek el a gránátfépte mezőn.)

II. kép: A leszerelési konferencia

A genfi Nagyszálló főnöke: (mosolygós arccal összedörzsöli a két kezét) Ha jól megy, időtlen időig is ellátásuk. Remélem, hogy nem fizetek rá a befektetésre. (Odakialt az egyik lézengő szolgának) Na, mi lesz, mi lesz, maga nem delegátus, hogy elhalassza a leszerelést. Vegye csak le azt a lámpát és tegye a jobb sarokba, hogy a bevonuló úrköt rögtön megvilágítsa.

A leszerelési konferenciára érkező delegátusok: (megérkeznek a genfi pályaudvarra) Pompás népek ezek a svájciak, minden kényelemről gondoskodtak.

Francia, cseh, oldh. jugoszláv, lengyel megbízottak: (kedélyes diszarrálás után) Szóval megállapodunk abban, hogy elsősorban a lelki leszerelést fogjuk követelni. A renülógépekről, tankokról, ágvukról, gépfegyverekről, no meg a hadihajókról lehetőleg szó se essék.

Német delegátus: (egykedvűen szívja a pipáját.) Az én dolgom tulajdonképpen nem nehéz. Hivatalosan nincs mit leszerelnünk. Mi már 1918-ban leszereltünk. Egész bátran kezdetjük a felszerelést. Egyelőre elég lesz, ha 3.000.000 embert kiképezünk. Franciaország mindenesetre megkésérelül az elmúlt 10 esztendő.

Angol delegátus: (a gyarmatok felé figyel.) Én mindenbe beleegyezem, csak a hadiflottánkat ne bántásátok. Soha nagyobb szükségünk sem volt rá, mint most. A szárazföldi hadsereg leszerelhető.

Olasz delegátus: Elvileg nincs kifogásom a leszerelés ellen. Szerelnünk le mindannyian. Annyit azonban modhatok, hogy a legkisebb

fegyveres megmozdulást sem hagyhatjuk megtorlatlanul. A támadások kivédésére ragaszkodunk a mai hadseregünk fenntartásához.

Orosz delegátus: (civikus mosolylyal hallgatja a felszólalásokat.) Indítványozom, hogy a nemzetek szerződésileg kötelezzék magukat a teljes leszerelésre. (Magában: mi ugyanis minden szerződést ferugunk.)

Amerikai delegátus: (a japán–kinai események hatása alatt.) Mindenben hozzájárulok, csak előbb elbánok a japánokkal.

Japán delegátus: Hadifelszerelésünket most igyekszünk elkoptatni Sanghainál. Azt hiszem, követendő

példát állítottunk.

A világ nemzetelének delegátusai: (Most veszik észre, hogy nyílt ülésen beszéltek. Egyhangulag megszávazzák, hogy elrettentő példának borítsák ködbe előbbi felszólalásukat.)

III. kép: Untergang des Abendlandes

(Berlin utcáin hatalmas fényreklámok kínálják Oswald Spengler aktuálissá vált könyvét. Minduntalan ez a három szó hasít bele a levegőbe: Untergang des Abendlandes...)

Hitler: (Nürnbergben beszél) Fajtestvéreim. Össze kell fogjunk a vörös és fekete internaciálé ellen. Le a zsidókkal, le a papokkal, le a szabadkőművesekkel. Akasztófára velük. Senkinek nem kegyelmezzünk.

Hatvanezer tönny horogkeresztes tömeg: (ordít) Heil, Heil, Heil...

Fritz Moser 16 esztendő kommunista diák: (a külváros egyik sötét negyedében leszúrja Josef Kipfl 15 esztendő horogkeresztes diákot.) Többet ez sem agítál ellenünk...

Molotov, a szovjet gazdasági díktátora: (a karkowi rádióba beszél) Világ proletárai, nélkülözö testvéreim! Még néhány rövid esztendő és legyirtjük az egész világot. Gazdasági fellendülésünk utólérhetetlen. A szovjetunió üzemei 400 millió lőerővel dolgoznak. Napenként 11.000 traktort, 3500 autót, 56.000 rádió felvevőt dobunk a piacra. Agrártermelésünk állandóan emelkedik. Világ proletárai, nélkülözö testvéreim! Nem engedünk kizsákmányolni benneteket. Araink olcsók. Vegyetek tőlünk, vegyetek...

Tizenötmillió munkanélküli: (kifordítja a zsebét) Miből vegyünk? Miből vegyünk?

Stalin: (a népbiztosok tanácsában bejelenti a szovjetgazdálkodás esdőtét és bezárkózik a Kremlbe.)

(Moszkva utcáin 8–10 esztendő plakátok foszladoznak. Elsárgult betűk a világbékét követelik: Soha többé háborút! Ellen a világbéke.)

A népbiztosok tanácsa: (elhatározza a távolkeleti szovjethadsereg mozgósítását. Hetvanezer szovjetkatoná felvonul a mandzsu határra.)

Blücher tábornok, a távolkeleti szovjethadsereg főparancsnoka: (Moszkvából Mandzsurába utazik.)

Laval, francia miniszterelnök: (a szenátusban beszél) Franciaország nem mondhat le a békeszerződésében megállapított jogairól.

Egy sveci állampolgár: (utban Genf felé, utitársával beszélget.)

Telefon 12-44

Telefon 12-44

Férfi ingek,

női, férfi és gyermek zsebkendők,
harisnyák, asztalneműek, törülközők

blm. n. a. o. c. i. o. á r b a n

Petrik Károly

rőfős és rövidáru üzletében

Szent Anna-utca 5. szám.

Szabott, készpénz árak.

Hát csak vigyázzunk, hogy legközelebb ne kelljen nekünk háborúba mennünk.

Idegen utas: (esodálkozik, hogy a békés sveciban ilyesmit hall.)

Egy sveci állampolgár: (tovább beszél.) A franciák annyira megerősítették keleti határukat, hogy a németeknek nem marad más hátra, mint Sveicou keresztül oldalba támadni a franciákat, mert csak nem hiszi, hogy ennyiben marad a dolog.

Sir John Simon, angol külügyminiszter: (hivatálba lépése alkalmával nyilatkozik a sajtó képviselőinek.) Angliát teljesen áthatják a békés szellemű törekvések. Minden törekvésünk odairányul, hogy Európa egyensulya helyreálljon. (Magában: Hagyjatok bennünket békében. Epen elég bajunk van Indiával.)

Gróf Károlyi Gyula: (a magyar parlamentben hangsúlyozza, hogy kitart az olasz orientáció mellett.) Magyarország Olaszországhoz évszázados barátság fűzi. Mussolini politikája garancia arra...

A magyar szociáldemokrata párt parlamenti frakciója: (Mussolini nevének hallatára dührohant kap.)

Mussolini: (a chigi palota erkélyéről beszél.) Olaszország barátait nem hagyjuk cserben, de ellenségeink megismerhetik az öklünket. A fascista politika diadalmaskodni fog. Csak egy felszökön lehet és ez a fascista felszó...

(Párisban az emigráns olaszok bombamerényletet követtek el a fascista olasz konzul ellen.)

Mustafa Kemal pasha: (magában: Azt hiszem, szerzek még nektek egy két meglepetést. Mindenesetre kívárom, hogy mint alakul a helyzet. Ugy látom, hogy a német–orosz blokkhoz kell csatlakoznunk.)

A kisantant külügyminiszterei: (pudvás fogakkal harapnak erre is, arra is.) Valami nincsen rendben körülöttünk. Bajt szimatolunk, bajt szimatolunk.

Huckermann, az Újja katolikusok vezére: (éles hangon, de tisztán süvit bele Európa hangzavarába.) A kereszténységnek mindent meg kell adni az embernek, ami felé természet szerint is vonzódik, hogy ezeket ne kelljen másnál keresnie: kereset, kultúrát és kegyelmet.

Karaközrszörtsög hivatalos pohárköszöntője: (nemes Hazaffy Oszkárt üdvözli az Egyesült Könyvöklök diszbankettjén.) Méltóságos Ur! Az ég nemes ajándéka, honunk díszel! A mi mérhetetlen hódolatunk és az általános nagy tisztelet, amely övezí nemes személyét, nem akadályozza meg őt abban, hogy ide közzénk jöjjön és magas, előkelő körök szellemét közvetítse szegény csekélységünkkel...

MacDonald angol miniszterelnök: (bányamunkásokkal karonfogva sétál.)

(Függöny.)

HIRDETMÉNY.

A Hajnal utcai Dobozi utcai bérházban, továbbá a Rakovszky utcai és a Szoboszlói uti városi bérházban földszinti, illetőleg I. és II. emeleti egy és két szobás lakások szabadkészből azonnal és májusra kadók.

Értekezni lehet városháza I. em. 85. számú helyiségben a hivatalos órák alatt.

Polgármester.

VÖRÖS NAP GENFBEN ...

Kommunista tüntetés, kommunista szónoklat, kommunista propaganda a leszerelési konferencián

Tanulság - Legyen résen a polgári osztály, mert fenyeget a vörös rém

Genf, február 20.

Ide is eljutott a híre, hogy Budapesti kommunista fiatal diákokat és kommunista ifjúmunkásokat kellett őrizetbe venni, akiket a vörös propaganda már megszedített: földalatti sötét szervezkedésben vettek részt. És gurul a szovjet pénz mindenfelé, folyik a propaganda munka ott-hon éppen úgy, mint itt. Igaza volt Gömbös miniszternek, jó lesz résen lenni minden államnak, minden országnak, amely a polgári gondolat jegyében kíván megmaradni. Mert a szovjet dolgozik, politikai téren, gazdasági téren, sajtóban, könyvben, gyűléseken mindenütt és kihasználja a propaganda eszközeit a munkanélküliséget, a gazdasági válságot, a kína-japán háborút, sőt a genfi leszerelési és fegyverkezési konferenciát is...

Ez jutott már akkor eszembe, amikor megérkeztek ide Genfbe a szovjet kiküldöttei, ez jutott eszembe, amikor megnyílt a leszerelési konferencia és csak megerősített véleményemben a múlt napi ülés, amikor zsufolt ház előtt Litvinoff orosz szovjet kiküldött beszélt...

Február másodikán volt a leszerelési konferencia megnyitására a napja és most már elárulhatjuk, nyugodtan megirhatjuk, nem leszünk ünneprontók, a megnyitó ünnepség napján az esti órákban kommunista tüntetés folyt le a semleges Genfben és a rendőrségnek a katonasággal koröltve igen erőlyesen kellett fellépni a tüntetés elfojtására és megakadályozni azt, nehogy a tüntetőtömeg az idegen kiküldöttek szállása elé vonulhasson és különösen ne a szovjetkiküldöttek szállása elé.

A Saint Germain téren gyülekezett az 5-6 száz főnyi kommunista tömeg és sikerült több elkeseredett munkanélkült is felütni, de iavarézt itt is ifjúmunkásokból került ki a tömeg. A rendőrség hajtotta őket, a téren azt csinálhattak, amit akartak, kommunista indulókat énekelhettek, szidhatták a polgári osztályt, felmászhattak az ott levő szobor tetejére, onnan is szónokolhattak, csupán azt nem engedte meg a rendőrség, hogy át mehessenek a genfi tó másik oldalára, az új városrészebe szállásukra, ahol az idegen delegátusok laktak és a tüntető sötét, a felvonulást nem engedélyezte. A kommunista tömeg először beérte azzal, hogy cavhelyben állva a leszerelési konferenciát abugolta, tüntetett a háboru ellen, de később át akarta törni a rendőrkordont és fel akart vonulni a szovjetkiküldöttek szállása elé. Ezt már nem engedte a rendőrség, kisebb összetűzés és végül száraz rendőri nyelven: 20 elől lit és őrizetbevétel. Ez történt a leszerelési konferencia meg-

nyitására az esti órákban. Svájc mindenképpen megakarta őrizni és sikerült is neki a vendéglátót kötelező semlegesiséget...

Minden napnak meg volt az érdekessége a leszerelési konferencia általános vitájában. Az egyik nap Tardieu, másnap dr Brünig német kancellár beszélt zsufolt ház előtt. Grandinak is tömött ház tapsolt, éppen úgy, mint az angol delegátusnak, John Simonnak.

Azt irtam a multkor, a legérdekesebb az orosz delegáció. És tényleg, az érdeklődés ezt igazolta. Egy gombostűt nem lehetett volna leejteni, annyira megtelt a terem. Szinte minden delegátus pontosan ott volt 10 órakor az ülés kezdetén a helyén. A mai szónok ugyanis Litvinoff orosz külügyi miniszter... A diplomaták páholya, tribünje szorongásig tele, az előkelő közönség szinejava. És megint csak a nők... A zöme dús gazdag és egy sem szimpatizál véletlenül sem a vörösökkel, de nem azért nők: az előző napokon a bundák alatt a zöld ruha volt az uralkodó szín, zöld kis pörge kalap tünt fel a legtöbb csinos fejen és most: piros ruha, piros kalap maidnem minden nön. A piros is divatos szín az idén, ez az oka, de egy kis örök női kacérság is hozzájárult chez, az bizonyos...

Az újságírók páholyai is roskadásig tömve, feltűnik több kommunista újságíró is, az egyik szenzációs eredeti kosztümjével kelt feltűnést. Egyszerű tábori zöld katonaszzerű szövet, a kabátja is katonakabátnak megfelelőleg szabva, csak rangjelzés nincs, de van alatta egy vörös nyakkendő és valami sarló, kalapács jelvény. Érdeklődéssel veszik körül a kollégák, de nem igen barátokznak vele. Az orosz delegáció az utolsó sorkban fog-

lal helyet. Tudniillik az elhelyezkedés a francia elnevezésnek megfelelőleg abécé sorrendben történt és így nevük *Union des republikes Sovietistes Socialistes* hangzik és mint „U” betűvel kezdődök az utolsó sorba kerültek. Az elsősorban Afganisztán, Albánia és Allernagne (Németország) képviselői ülnek. Magyarország (Hongrie) közepén a nyolcadik sorban, előtte Franciaország (France), a háta megett (Itália) Olaszország. Odakint a bejáratnál nagy tömeg. Váratlanul hidegre fordult az idő, 10 fokos kemény fagy délben is, de ennek ellenére is hatalmas tömeg. Az ellenőrzés még szigorubb, mint máskor, még jobban megrostálják, ki mehet be a hallgatóság részére fenntartott helyre. És a terem igen sok helyén, a hallgatóság, újságírók padsoraiban, a bejáratnál táblákat függesztenek ki: *priere de ne pas applaudir*. Senki se tapsoljon, kéretik a felszénnyilvánításoktól tartózkodni, körülbelül ezt fejezi ki magyarul...

S alig várja már a közönség, delegátusok, újságírók, hogy Hymans belga külügyminiszter befejezze beszédét, mindenki Litvinoff orosz külügyi szovjetnép-biztos beszédét várja.

S feszült figyelem, néma csend, mikor Henderson elnök bejelenti. „szólásra következik Szovjet, oroszország kiküldöttje.” Egyszerlen taps sem hallatszik, mikor Litvinoff felmegy a szónoki emelvényre. Kövér, alacsony, trázásra hajlamos pápaszemes szőke ember Litvinoff, angol nyelven beszél, elég jó szónok és tagadhatatlan, nem hagyja kihasználatlanul a ziccereket. Nem tagadta meg magát itt sem, propaganda beszédet tartott a szovjet mellett. Kijárhatta az agitátor iskolát is, mert ügyesen csűrte-csavarta a leszerelési kérdést, a világbékét.

a japán-kínai háborút, a Népszövetség tehetetlenségét. Máskor a beszéd végén a szónokot „számosan” sietnek meggratulálni, most csak az angol külügyi államtitkár üdvözli a beszéd végén. Ő is csak udvariasságból. Nyilvánosan nem igen állanak szóba az orosz delegációval, de üzletileg — a legtöbb nagyhatalom versenyt fut az orosz piacért... Ja, ilyen a huncut külpolitika...

A következő szónok: a svéd kiküldöttje, báró Ramel svéd külügyminiszter. A teremben alig husz delegátus hallgatja, a tribün is kiürül, az újságírók száma is megfogyatkozik. Litvinoff lebeszélte, elmúlt az érdekesség...

A folyosón, a büfében a sajtószobában folyik a vita. A téma Litvinoff beszéde.

S megint csak eszembe jut: odahaza is dolgoznak a kommunista agitátorok, kihasználják a nehéz gazdasági helyzetet, már a diákokat is megfertőzik. Jó lesz résen lenni, jó lesz védekezni, mert a szovjetpropaganda nem válogatós az eszközökben. Földalatti, sejt rendszer, vér és arany és ha kell a leszerelési konferencián, vagy azzal kapcsolatban is, de folyik az agitáció. Itt Litvinoff és több társa a diplomácia finom fegyverzetében, máshol a borgözös butik, vagy nyomortanya sötétjében talán egy úrvnök, talán egy félrevezetett munkás. A szereplő talán más, az eszköz is talán más, de a cél — ugyanaz... Jó lesz vigyázni...

Tamássy László

Kabán letartóztattak egy ravasz tolvaj cselédleányt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Különös lopási bűnygyben vezette be most a vizsgálatot a debreceni ügyészség, illetőleg vizsgálóbíráóság. Buka Zsófia 20 éves cselédleány egy Miselbach János nevű kabai vendéglősnél szolgált. Nemrégiben a vendéglős észrevette, hogy a husz pengője eltűnt. Gyantut fogott a cselédleányra és az ügyről jelentést tett a csendőrségnek is. Erről viszont maga a cseléd értesült valami módon és még mielőtt a csendőrök megérkeztek volna az egyik tizpergőst elégette, a másikat pedig olyan helyre rejtette el, ahol még a legmerészebb fantáziájú nyomozó közzeg sem kereshette. A leány konokul tagadta a kihallgatása alkalmával a lopást, azonban az történt, hogy amikor kihallgatás közben a leány egy-két percig eltávozott, utána megtalálták a másik tizpergőst is galacsinná göngyölitve. Most már mit volt mit tenni, a leány is bevallotta a dolgot. Bekísérték a csendőrök a debreceni királyi ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték. A vizsgálóbíró ma fogja Buka Zsófiát kihallgatni a ravasz lopás részletei felől.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 50 fillér.
Hirdetés feladási helye: Kossuth-u. 3.

Debrecen legszebb fürdőjében

MARGIT

gőz- és kádfürdőben

1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy 1 pengő 20 fillérért váltható minden villamos kalauznál.

Férfiak és nők számára egész nap nyitva.

Az anyakönyvi hivatal rejtelméi

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Az író mondja, hogy a házasságok az égből köttetnek, ami igaz is, azonban a házasságkötéskor nagy szerepet játszik a Széchenyi-utcai anyakönyvi hivatal is, ahol a házasságkötéseket az égi törvényektől függetlenül a földi törvények értelmében megerősítik. Dr. Tolnay Elemér és dr. Tiszay Zoltán anyakönyvvezetők végzik ezt a funkciót, akik nem egyszer sodródnak különleges helyzetekbe a nőül, vagy a férjhez menő fél szokatlan viselkedése miatt. Természetesen a humor itt semes kizárva. Sőt! Az alábbi kis esetek jellemző példái ennek.

A tisztelettudó ifju férj

A napokban történt, hogy dr. Tiszay Zoltánnal jelentkezett a közeli faluból egy derék gazdaleány és egy derék gazdaleány. Esketésről volt szó. Szígonban ragaszkodtak ahhoz, hogy pontban tízenkét órákor legyen az esküvő és ezt dr. Tiszay meg is tette. Ahogy a templomban huzni kezdték a tízenkét órát, széles nemzetiszínű szalaggal megelelt az esketési teremben, ahol már izgatottan várták őt a delikvensok. A hivatalos aktus véget ért s ennek befejeztével az anyakönyvvezető — szokás szerint — a következő szavakkal fordult az újdonsült házaspárhoz:

— Sok szerencsét kívánok a házassághoz.

A legfiatalabb férj annyira meghatódott a gratulációtól, nő megerősítően izgatott kedélyhangulatban is volt, hogy csak a szerencsét hallotta meg az anyakönyvvezető

aikáról és vigyázz állásban, tisztelettudóan válaszolta:

— Köszönöm szépen, viszont kívánom...

Nota bene: dr. Tiszay Zoltán már sok-sok éve házas ember, sőt családapája...

Csak egy pár hónapról van szó

Egészen fiatal gyerekmber jelenik meg az anyakönyvvezető előtt. Három hónap múlva lesz tízenyolc éves. A tisztviselő előtt kijelenti, hogy elhatározott szándéka a nőülvétel, mert halálosan szerelmes Földes község legszebb leányába. Ez még rendben volna, csak az életkorban van a hiba. Meg is mondja neki a tisztviselő, hogy nem lehet iratkozni, előbb meg kell várni a tízenyolc évet. A fiatal férj-jelölt kétségbeesetten tekintet öszezavissza és tanácstalanul marad állva a tisztviselő előtt, aki végül is meg-unja őt nézni és ismételtel megmondja, hogy hiába vár, legfeljebb csak úgy lehetne teljesíteni a kérését, ha három hónapig várna az anyakönyvi hivatalban, amíg betölti a tízenyolcadik évét.

Megszólal az ifju ember:

Elhalálozás miatt

..... rőfös, divat, kötszövött és kész fehérneműket MINDEN ELFOGADHATÓ ÁRBAN elárusítjuk. — Még néhány napig.

Brüll-féle üzlet, Piac-utca 29. sz.

— Ugyan ne tessenek már olyan szigorúak lenni. Tessenek elengedni azt a pár hónapot, hiszen majd oda vagyok a szerelemtől...

De a három hónapot a nagy szerelem kedvéért sem lehetett elengedni. Könnyen lehetséges, hogy a szerelmes ifju valóban megírta a kérvényt az igazságügyminiszterhez, aki a szerelemre való tekintettel valószínűleg meg is adja az engedélyt a házasságkötéshez és így a fiatalembernek nem kell kivárnia az egész három hónapot.

Csattan a csók

Az utolsó évtized egyik legérdekesebb házasságát kötötte meg nemrégiben a debreceni anyakönyvi hivatalban dr. Tiszay Zoltán. Ez a kálommal az anyakönyvi hivatalban még a falak is rengették a kacagástól, mert akármilyen ünnepélyes is legyen a házasságkötési aktus, de amikor két gyöngélműjű egyén úgy viselkedik, mint az alanti házasságkötéskor szereplő hatvanhat éves koldus és a negyvenhat éves koldusasszony, akkor még a leghevesebb arc is mosolyogni kezd. A két delikvens ugyanis magyarul szólva gyöngélműjű volt. Ugy a férfi, mint a nő. Dr. Tiszay Zoltán adta össze őket a törvény szerint megkívánt gondnoki engedély alapján. Az anyakönyvvezető minden egyes szavát csattanó puszi követte, amit hol a férfi, hol a nő adott egy-

másnak. Ők ugyanis azt hitték, hogy a házasságkötési szertartáshoz tartozik a minél sürűbb csók. Amikor pedig az anyakönyvvezető kijelentette előttük, hogy most már ezután a törvény szerint is házastársak, fél óráig tartott a hangos csókolódzás, úgy hogy a hivatal tisztviselői alig tudták erőszakkal is szétválasztani az „ifju” párt.

A „bizonyíték”

Gyermekszületéskor az anyakönyvi hivatal külön igazolványt állít ki, ami valószínűleg azt a célt szolgálja, hogy bizonyítható legyen a gyermek törvényességének volta. Különösen fontos ez a cigánygyerek születésének bejelentésénél. Hogy miért, azt felesleges mondani. A múlt nap azonban az egyik debreceni cigányasszony pompás ötletességgel pótolta a születési „jegy”-et. Megjelent harmadmagával a cigányasszony és azt mondotta, hogy gyermek született, ő a keresztmama, tessék anyakönyvezni. A tisztviselő kérte az igazolványt, mire előállt a háttérből egy roma és karjaiból a tisztviselő asztalára helyezte a háromnapos gyereket, mondván:

— Itt a bizonyíték...

Mit volt mit tenni, meg volt a bizonyíték és a gyermeket elanyakönyvezték.

Kilenc napos és máris özvegy

A következők már nem az anyakönyvi hivatalban történtek, de azért némi nexusban vannak a közismert hivattal. Ugyanis az egyik debreceni napilapban közel egy határ terjedelemben megjelentek a születések, halálozások, házasságkötés-

A fonóba szól a nóta

Írta: Radványné Ruttkay Emma.

Az udvari nagy eperfa feketén böléngatott az estében, a hatalmas jegenyék úgy álltak körül a házat, mintha őrizői lennének minden élő álmának, pihenésének s csak egymásnak zizegtek alattól a csilagos sátor alatt. Mézes Málésné eldörögte magát:

Nesznek már!

A sárgaszegélyű muszulyszoknyát följebb tűzte a csipőjén, nyirkos csizmájáról lekaparta az agyagos sárpogácsákat, felnyalálta egy jó csomó fát s vitte be a fonóba. Jól meg kellett rakni a kemencét, mert bárhogy is fűtötte a fiatalokat a belső hevület, azért jól esett a meleg, gémberedett ujjakkal bajosan halad a fonás-varrás, meg aztán az almasütéshez is kell a parázs.

Szép, darázsderaku eladóleányok meg süldő lányocskák sorba telepedtek a székre, előttük a rokka, kezükben az orsó, mellettük a széptevő kalotaszegi legények, akik csak lesték, mikor ejti el Anna, vagy Ilona az orsó. Csók járt egy orsó felemeléséért.

Nem nagy csoda kellett ahhoz, hogy az orsók sűrűn potyogjanak. Vétlenül-e, szándékosan-e, tudja az ég, de bizony alig csitult el a sikongás az egyik csók körül, alig végződött a tessék-lássék huzakodás, már a másik orsó koppant a padlón. Volt úgy, hogy több is egyszerre.

A lányok a remekzebből előkotorták az almákat, a „nekem” valót és a „neki” valót, eligazították az ezer-ráncu kötényt a bőrszék fölött, amit selyemhímzéssel sűrűn ékesített minden valamirevaló hajadon, — s nem sokára susterogva sziszegtek a gyönyörű pónyikok, csurgott az oldalukon a savanykás-édes lé, mint a nyalka legények szája szélén a csókkívánás vágya.

Mézes Málésné volt a nagy fonó-

szoba. Övé volt a ház is. Az utcai fronton zöldkerítéses hosszú kiskert a jegenyék tövében, ezekkel szemben a Fakutyabácsi cserépetető kemencéjének ezer csodája.

De sok szépsége is volt annak az erdélyi Kalotaszegnek, Gyermekálmok Eldorádója Örök emlékek visszahajlása és vágya. Szegény jó anyám soha sem tudta, hogy honnan hajszoltasson haza, amikor eltűntem. Hol a Bellendi bácsi kötélsodró kerekét forgattam, hol a cserepes bácsi agyagformáló korongját bámultam, vagy egy-egy híres kalotaszegi lakodalomba keveredtem be a közelben s onnan nehezen eresztett haza a tengernyi látnivaló, lévén egy odaváló lakodalom háromnapos cézős dárídó, cifra, ősi szokásokkal, amikre nagyon ráfeledkezett a másvidéki bámuló. Kivált a gyerekek — Hej! esőrogóval rakott esetenyefák, kürtöskalácsok buja, illatos erdője! Hát persze, hogy elmaradhatott tőletek a francia, meg a német lecke, hiába dupláztá büntetésül a leckét az apám. De ott veszhetett a varrott csipke, meg a kalotaszegi varrottás is, amit Ágnes kisasszony, a kézimunka tanítónő anyja bezárással fűszerezett, hogy meg ma is emlegetem, vajhányszor egy kékesillagos, vagy piros patkós, lyukaesos futó kerül az asztalra.

Ez a sok varrottas meg Ágnes kisasszony tanított meg arra, mi az a „juszit is”. A sok papírgaluska idején dehogyan is varrtam azt, amit Ágnes kisasszony aszkéta-elképzelése feladott. A tengernyi öltést ugysem tudták volna készre varázsolni a kis iskolás kezek, még ha megduplázódott volna is a nappal meg az éjszaka. Hát könnyebb volt átugrani a kerítést s ott teremni a Rózi kisasszonyéknál, a másik tanítónőnél, aki a jegyző bácsi menyasszonya volt s mint ilyen áldott jó a mátkás boldogságban. A menyasszonyháznál végszám kell a csipke, kell hozzá a segítőkész. Csip-

kéket horgoltam az áristom ideje alatt, de nagy buzgalommal, mert ezek mellé a csipkék mellé külön gyönyörűségek jártak. A jegyző bácsi át-átszökött naponta többször is a menyasszonyához s nem lehetett meg nem látni a völgyeny tapadó szemét, amint ott futtatta Rózi kisasszony szobortermét. A fűző, a szövét nyakig takarta ugyan akkoriban az időmokat, a völgyenyek elképzeléssel pótolták és lopkodták az elfűdött szépségeket s ezt, ezt a szemjatekot nézni meg a rózsás pirulásokot, ez különös öröm volt. Ártatlan fantázia bizsergette a vért, pörgött, forgott a gondolat, akár a Bellendi bácsi kötélfonó kereké s szinte nem is bántam, ha a következő héten megint bentmaraszt az Ágnes kisasszony kegyetlensége.

Máig sem tudom, hogyan lett mégis készen az a csillagos futó?

De a fonó, a Mézes Málésnéni fonója mégis mindennél nagyobb szórakozás volt. Népmesék, nóták, mókák szálltak az alma szagával. Odabujtam a süldőleánykák közé, rettegve figyeltem mindig az ajtónyílásra, hátha értem jön a Julis? — Odabujtam s elbóduló aggyal ragyogott szemem a sok színpompás káprázatban. A „kis-foglalós” és „nagyfoglalós” mintái készen és félig készen ott tekergettek a térdeken, váznak suhogásában kék és piros „fejtők” halmozódtak, tüfénye villogott, gyűszű kattogott halkan a tű fölött, szorgalmas, ügyes kezek simogatták, egyengették a sok ékesség. Csupa mozgás, élet, hang, szín tarkított a petróleum lámpa fényénél, a kemence tüze szikrázva parázslott s bizony belekápázott a szembe bele ám! Összegabalyodott a gondolat a nagy tarkaság, a piros csizmák, pirosszegélyű muszulok, patyolat-pendelyek, selyemtulipános „mejrevalók” és csupa remek kézimunka ingyálak, bojtok között, amikbe beleilant a legények sokpitykés

mellénye, a cifrán faragott fokos s az egész tarka gyönyörűség fölött valami kótyagos, rózsaszínű felhő lebegett, mint egy bódító, tavaszi hajnal.

Ott is csattan a csók, ahol nem esett le az orsó és zengett a dal megszohangzón:

Egy asszonynak két eladó lánya, Egyik szegfű, másik majorána...

Mézes Málésnéni zandároskodott a fiatalok között, ő tett igazságot a piszkafával, vagy a kürtöskalács dorongjával: „Ne te ne, a fekete fené látott már ilyen bolondokat, ne szézzetek, mert közibetek vágok ám. Csöndesebben is lehet fenni, lám-én milyen csöndbe vagyok”...

Nagy kacagás harsant fel erre: — Avvót ám régen, Málésnéni, amikor keed is neszezte font!

Egy napon nagy boldogság virradt reám. A Málésnéni Annája menyasszony lett. A mátkaságos állapot erre felé nem tart soká. Pár hét alatt kemény munka folyik. A menyasszony ládikáját színültig megtöltik patyolat-halmival, de még aztán meg kell tanulni a méteres rigmusokat, amelyekkel a leány elbucszik a szülői háztól s amelyekkel beköszönt új otthonába az ipam, napam portájára.

Anna nem tudott olvasni. Beteges volt gyermekkorán, sokat gubbasztott a kemence padkán, fázósan s az esze nem fogta a bötüt.

Most aztán meglett a nagy baj. Előmondás után kellett megtanulni a lakodalmas verseket. Én vállalkoztam előmondónak. Hogyne vállalkoztam volna. És mondtuk, hadartuk a fonó forró levegőjében a rigmusok végtelenségét, távol a kemencétől az ablaknál, ahol nem zavart bennünket a lányok, legények vigassága:

Szüllő édesanyám, aki felneveltél, Töröld le a könnyed, mert így van ez rendjén.

Elszállok és innen szálló falevélel, Bocssásatok meg e gyalóságom-vátkem...

tések és egyegek. A halálzási rovatban szereplő egyik név, nevezetesen özvegy Bihari Istvánné neve jogos feltűnést keltett a városban. Az a bizonyos újság ugyanis megállapította róla, hogy özvegy, ami igaz is volt, de a legnagyobb feltűnést az az állítás keltette, hogy az elhunyt özvegy összesen kilenc napos volt. A munkatársunk érdeklődött a kilenc napos életkort elért özvegy után és az anyakönyvi hivatalban megállapították, hogy az elhunyt özvegy a hatvanegyedik életévét is régen betöltötte...

Férfiak előnyben

Végül álljon itt még egy másik furcsaság is. A magyarországi, közlekedési és Ilk községekben a nők jövedelmét emelhetnék fel tiltakozó szavukat az eset ellen. Nem akarunk itt ezzel izgatni, de azért mégis meg kell állapítanunk, hogy az ilki előjárás nem mér egyenlő mértékkel. Bár e cikk írója férfi, mégis sajnálattal olvasta a fentebbi is említett napilapban a hölgytársadalom ledegredálásáról. Egy pályázati hirdetésről van szó, ami a lapban megjelent s amit az ilki előjárás tételt közzé. A község születésnöt keres rendes törzsfizetéssel (természetesen tíz százalékkal csökkentve) s azonkívül az az előnye is meg volna az új bábának, hogy ha fiúgyermek születik, a boldog apa köteles huszonöt kiló búzát adni a bábának. Ha azonban leány születik, akkor a papa csak rozsot köteles adni, szintén huszonöt kilót. Az előjárás azt viszont nem indokolta meg, hogy miért jár a fiú után buza s a leány után rozs. Remélhető azonban, hogy még ilyen esetben is rövidesen betöltik az ilki községi bábai tisztviselést...

(B. L.)

És a tanulás ment, mint a karikacsapás. Annál keserevebb volt a korai felkelés, az iskolai leckeismétlés ideje. — Nyáron még csak hagyján. Tanom rá a vén eperfa. Harma-ol reggelen fellépkedtem ismert ágazatán, fel a legkedvesebb tanulólövemre, ahol három öreg ág összetalálkozott s pompás ülés esett, akár egy királyi trónuson. Madárdal, nap-sugár, a Körös csobogása, kert virágok tarka szőnyege lennt a el lehetett látni a hegyek ösvényeire, melyek mindegyikét ismertem. Bozói bácsi, a zöldöcsös kutyahójt már kiverte a szőlővel futóka, innen is látszott, az eperfáról. Vagy csak úgy képzeltem. Jó ismerősöm volt nekem a csész bácsi. A legelső érettség fűrt az enyém volt, holmi apai dohányokért s a legszébb fűrt is nekem termett, — az Isten bocsássa meg Bozói bácsi bűnözését a haláporában is.

Hát igen, nyáron jó volt. De télen nehezebben megy ám a „próza” magolás. Milyen mások a fonóbeli rigmusok, mint térszem a természetrajzi lecke lélek nélküli ismételtetése:

— A burgonya, a burgonya, a burgonyának két szára van, egy földalatti és egy földfeletti szára...

A burgonya szárába mindegyre belekeveredett a lakodalmi bucsuzató: „Szülő édes anyám, aki felnevelt”.

Kinéztem az ablakon a ködös, őszi-téli reggelbe. Nem lehetett messze látni innen. Málés néni ott motozott a kertben, egy nagy kosárba szedte a földben maradt káposztatorzsát meg a kukorica bojtos gyökerét. Mindegyiket odaverte az eperfa tövéhez, hogy lehulljon róla az agyagos föld. Jó lesz ez még fűtőnek a kemencében, ha fogytán lesz a fa.

Az asztalon ott párolgott már a kávé, illatosan, kíváncsian, Julis meghozta a zsemlyét, sietni kellett, mert az iskolaharang percék mulva belekondul a hosszú utca levegőjébe.

Természetvédelem Debrecen környékén

A Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület természetvédelmi propaganda estje

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szerdán délután 6 órakor előkelő közönség töltötte meg a Déri-muzeum előadótermét. Vitéz Tikos Béla főerdőmérnök, a Madárvédő egyesület főtitkára tartotta meg természetvédelmi előadását vetített képek kíséretében.

Az előadó estet Sesztina Jenő felsőházi tag a Madárvédő Egyesület elnöke nyitotta meg.

Ezután vitéz Tikos Béla főtitkár, a Nagyerdő gondnoka következett, az est tulajdonképpeni előadója.

A kitűnő előadó először példákval világította meg a természetvédelem lényegét. Ismertette az északamerikai Jellewstone nemzeti parkot, a Mammut-fenyőkről híres Yosemite parkot s az észak-európai norvégiai madár begyereket, amik a rendszeres kihasználás mellett is megvannak védve s így természeti emlék jellegük van. Rátért azután a nyírségi Bátor ligetre, amely különleges flórája miatt szintén megérdemelné a nemzeti park jellegét azaz a védelmet a kultúra ellen.

Debrecen környékének régi természeti emlékei

Ezután speciálisan a debreceni környéki természetvédelem történelmét ismertette. Kezdve dr. Nagy Jenő 1906. és 1907-ben megindított nyírségi és hortobágyi madárvédelmi akciójaitól egész dr. Tamásy Gézáig 1928-ban a Nagyerdő és a környékbeli erdőkben kijelölendő védett területek érdekében indított mozgalmáig illetve a városihoz intézett beadványáig.

Ismertette az 1909 évi Darányi Ignác-féle rendeletet, amely szerint a természeti emlékek össze irandók az egész országban. Erre a rendeletre az akkori muzeumi bizottság a következő öt falkat jelölt: 1. Az egyházi palota öreg lyceum fa, 2. a Bényei öreg öreg lyceumfa, 3. a Bényei öreg nyárfahortobágyi főtárgyosport 5 a milleneumi és Erzsébet emlékfák a Nagyerdőn. Vetített képekben is bemutatta ezeket a ma is meglévő természeti ritkaságokat és részletesen ismertette főképp a hortobágyi malomházi erdőmaradványt.

Majd bemutatta és ismertette, mo megjelent Kaán Károly-féle természetvédelmi diszponát, amely bár az egész ország összes természetvédelmi mozgalmait öhajtja bemutatni, de azért a Tiszántuli Madárvédelmi Egyesület debreceni ily irányú, egyedül álló propaganda munkáját még csak meg sem említi.

Ezután a Nagyerdőn véghezvihető természetvédelmi intézkedésekről beszélt, mint erre leghivatottabb, hiszen ő épen a Nagyerdő gondnoka.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Ismerette a kb. 60 holdas legidősebb részt, amelyet egyelőre 50 évig nem fog fejsze érinteni. Nagy szeretettel kutatta ő már rég a Nagyerdő flóráját és igyekezett a virágszedő aszszonyoktól kiirtott fajokat visszatelepíteni. Így az ezerjófűvet és az árvalányhaját.

A Hortobágy vízi növényzetének pusztulása

Bemutatta a valóságban a Nagyerdő már ritkává vált növényeit, amit okvetlen törvényes védelem alá kell helyezni. Ilyenek a páfrányok, kökösök, egyhajú virág, kétlevelű csilla, szappan virág, irisek stb.

Ismerette továbbá a nedves kaszálókön még itt-ott tengődő selyembojt fűvet, mint szintén unikumot a Nyírség flórájából.

Majd elvezetett a Hortobágy mellé, bemutatta szép képen a Hortobágy folyót a nagy hid táján. Buja vízi növényzet s barátságos békés tájkövr gulyával. Ma a bölcs lecsapolások folytán szennyvíz levezető csatorna lett a híres szép Hortobágy folyóból.

Elpusztult a szép vízi növényzet, de elpusztult maga a legelő is. Itt a régi állapot vissza állítása nemcsak természetvédelmi szempontból fontos, hanem a legelő gazdaság szempontjából is, sőt a csárda környékén az idegen forgalom szempontjából is.

Amilyen szép s kedves volt egykor az ősi hid, a kedves alföldi nád-mocsár környezetben, annyira sivár s lehangelő most kiszáradt, kiszült az egész környék, ahol senki sem talál szép s kedves látványt.

Ajánlja a csárda melletti meder-részt eredeti állapotába visszahelyezni és a Hortobágy folyó itteni kanvulatát átvágni, így a csárda szigetén lenne.

Elesen elítélte a Hortobágy lecsapolási és szabályozási akcióit, amely csak tönkre tette Debrecen legelőjét is. Bemutatta szép képekben a Hortobágy szikes tavait, majd a kiszáradt szikes tó fejekeket az ott élő sziki növényzettel.

Ajánlja ezt a területet mint a sziki növényzet tipikus előfordulási helyét védett területnek.

Bemutatta szép képekben a már innen kipusztult szép vízi növényeket, a fehér tündér rózsát, a sulyomot stb.

Ezekkel a vízsabályozással eredeti szépségükből kiforgatott s értéktelenné tett területekkel szemben ismertette a halastavakat, ahol a vízzel együtt újra megjelent az elűnt vízi mocsári növényzet és a madárvilág is.

Felelevenítette azokat a szebb időköt, amikor még nem volt ilyen víztelen, kiszült sivatag a Hortobágy, amikor még a hortobágyiszei buja mocsári növényzetben, amelyek helyenként kizárólag ürmökből állottak,

még otthon volt a pusztai farkas is amelyre a Bach-korszak urai komodorokkal lóháton nagyszerű hajtó vadászatok tartottak.

Az egykori ürmösök pásztora ürmö taplót használt, amit az előadó a valóságban is bemutatott s az égő ürmö tapló szaga a fényes tereben csak még jobban élénk varázsolt az eredeti Hortobágyot vadságának érintetlen szűzességében, amilyenek szeretnők azt látni ma is, mi, a természet rajongók.

Az előadás bebizonyította Debrecen közönsége előtt, hogy van még bőven természeti szépség Debrecen határában — de arról is meggyőződött mindenkit, hogy ezeket most már óvni és védeni kell, mert hiszen azoknak mint szűkebb hazánk természeti kincsének és utódaink részére való megőrzése becsületbeli kötelesség a mai nemzedéknek.

A kitűnő előadó — habár ő erdő ember — a szép s tanulságos előadását azzal az öhajással fejezte be, hogy a természetvédelem fontossága és a természet szeretete bár minél jobban bele gyökereznek a köztudatba, hogy végre a debreceni Nagyerdőt is ne csupán csak tűzifa termelő erdőgazdaságnak tekintsek, hanem olyan természeti kincsnek, amely mint a lelki és testi felüdülésnek az alapja, minden kiméletre érdemes.

Debrecenben gyártottak először fészekodut

A nagy tetszéssel fogadott hosszú tartalmú előadás után dr. Nagy Jenő a Madárvédő Egyesület alelnöke rövidebb előadásban ismertette még a természet és madárvédelem történelmét Debrecenben. Sesztina Jenő felsőházi tag az Egyesület mostani kiváló elnöke volt az első, aki a gyakorlati madárvédelmet Debrecenben meghonosította. Ő és néhai Kenézi professzor alkalmaztak először kertjeikben mesterséges fészek odvakat még 1905-ben.

Majd ismertette az itten megindult Első Magyar Fészekodugár alapításának s Baranya Kárászra való áttelapításának a történelmét. Az Első Magyar Fészekodugár bölcsője Debrecenben ringott s itt is Sesztina Jenő keze működött közre, mert a gyár megalapítója s mostani tulajdonosa Kühnel Márton egykor Sesztina Jenő boltjában volt alkalmazott.

Örömmel állapítja meg, hogy úgy látja, hogy már sikerült felkeltetni a nagyközönség érdeklődését s némi eredményeket is lehet már észlelni. Így elmondja, hogy az egész országban a Debreceni Vadász Társulat az első, amely tagjainak megtiltotta a sasok lövését. Kifejté azután, hogy mit jelent a természetvédelem szempontjából eme pusztulóban levő címeres magyar madarainknak a védelme. Ameltek nélkül üres a magyar puszták felett elterülő ég s amely madár mint nemzeti kincs most már védelmére szorul.

Felhívja a nagyközönség figyelmét az Egyesület által rendezett madár-estekre, amilyen volt a múlt héten oly fényesen sikerült fcske-est is, ahol minden alkalommal egy-egy a magyar lélekhez közel álló madarat ismertettek szakelőadásban, dalban és szavaltatban.

Ezzel be is fejeződött a magas színvonalú előadó est.

Allást keres?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

Olcsón vász, ha nem fizet rá

1831—1932.

Asztalneműek
dus raktára

Kardos
László

Csak bevált minőségek.

Ne írja meg Szerkesztő Ur!

hogyan nem régiben irtunk arról a rideg elzárkózásról, amelyet a budapesti sajtó, az irodalmi, művészeti körök tanusítanak minden vidéki megmozdulással szemben és ennek ellensúlyozására bátrak voltak bevallani, hogy a debreceni magyar közönség vegye végre revízió alá ama meggyőződését, amely szerint csak az lehet szép, az lehet jó, nagy és fontos, amit a fővárosi író és művész urak importálnak Budapest felől erre az elmaradt, kultúrátlan vidékre.

Mindez csak azért jut ismét eszünkbe, mert közben értesülünk róla, hogy némely fővárosi művészek milyen alaposan megduzzadt tárcával távoznak el egy ilyen debreceni szereplésről. Ha rögtön a nehezebb részén kezdjük, beszéljünk csak a Csokonai színházról, ahol nemrégiben alkalmunk volt végig nézni a Fővárosi Operettszínház egyik zenés bohózatát, — melyről mivel gyorsan lekerült a napirendről, — meg kell mondani végre, hogy silány volt, ostoba volt, szellemtelen volt. Olyan rossz, amilyennél rosszabbat már aligha teremthet emberi agy. Két szóval kifejezve: blöd és unalmas. Nos, ebben a szörnyűséges darabban szerepelt egy ugynevezett fővárosi vendég-művész, akinél külön, rátermettebb komikus, legalább három akad a Csokonai színháznál. Az öreg urat már bizony nem lehet másként tekinteni, mint aféle öreg butort, amely csak azért van ott a színpadon, hogy „legyik.” Játéka, személye nem nagyon csábítja a közönséget. Sőt, ellenkezőleg. Ennek ellenére azt a meglepő választ kaptuk, hogy az öreg ur az üres ház bevételének 30 százalékat vitte el Pestre. Ennvi köztött ki magának, akkor mikor a debreceni színészek legalább háromszáz százalékkal többet értek nála egvénilag és külön-külön is. A szikkadt pesti komikus neve egyetlen embert se vitt be a színházba, de azért az öreg a ráeső 30 százalékat nyugodt lélekkel zsebre tette.

Hallunk arról is, hogy egyetlen estére 400 pengőt kapott a Nemzeti Színház egyik kitudó művésze és az Operaház énekesnője ugyanilyen összeggel megterhelve távozott a debreceni vendégszereplés után.

En nem tudom, Szerkesztő Ur, hogy vajjon ezeknek a pesti művész uraknak van-e fogalmuk egyáltalában arról, hogy mi folyik most az országban, tudják-e, hogy milyen rettentő nyomorral küzd a vidéki színészet, tudják-e, hogy vannak vidéki színészek, akik talán egész szezon alatt nem látnak egy összegben 400 pengőt? És ha tudják, milyen megnyugodott lélekkel, milyen csillagmagasságban képzelt művészet jogán viszik el, teszik zsebre hidegvérrel ezeket a honoráriumokat, ezeket a harminc százalékokat, amelyek közel száz ember jövedelmének egy har-

madát jelentik? Nem gondoltak-e még arra ott a főváros magasságában, hogy mikor ezek a vidéki színészek, akik gyakran vannak legalább akkora művészek, mint ők s akik igazi hősi harcosai ennek a halódó magyar kultúrának, a száraz kenyerek feléről mondanak le, üendő lenne le szállítani azokat a felfokozott anyagi igényeket, amelyeket megbirhatott egy boldogabb világ, egy jobb konjunktúra, de amelyekre ma nem telik, amelyek kielégítésére nem jut a mások meg rövidítése nélkül.

A honi művészet e vezércsilagainak, akik autót, palotát szerettek maguknak, úgy hisszük nagyon ideje lenne rá gondolni azokra a kollégákra, akik itt ezen a barbár vidéken küszködve, lemondva, de mindhalálig harcolnak a magyar kultúráért és úgy véljük, ideje volna nekik is szerényebbnek lenni, olcsóbb fellépti díjakért jönni és nem ülni tovább a szférák előkelő magasságában, mert olyan világot élünk, hogy — ne írja meg Szerkesztő Ur, — de holnap esetleg rájuk is kerülhet a sor.

A debreceni bombamerénylet tizennyolcadik évfordulója

Kedden lepezik le a görög katolikus mártrok emléktábláját — Hogyan folyt le a háberu kezdetét jelző pokolgépes robbantás?

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Kedden lesz tizennyolcadik évfordulója annak a szomorú eseménynek, mely a Debrecenben megtelepedett görög katolikus püspökség elleni merénylettel a világháború kitörését is jelentette. 1914 február 23-án robbant fel a Werbőczy-utcai püspöki irodában az oláh összeesküvők pokolgépe, amellyel csirájában akarták kártani a nemzeti gondolat legújabb intézményét. Most tizennyolc esztendő múltával — Debrecen város hazafias közönsége egy remekbekerült márványtáblával jelöli meg a helyet, ahol a bombamerénylet lefolyt s így ez lesz a legelső emlék, mely hirdetni fogja a debreceni vértanúk dicsőséges és felejthetetlen nevét.

A pokolgépes merénylet

Mint ismeretes, 1913 őszén a X. Pius pápa által alapított hajdudorogi magyar gör. kath. püspökség első főpásztorja, Miklóssy István Debrecenre választotta ideiglenes székhelyéül. Alig helyezkedett el a Kereskedelmi és Iparkamara palotájában bérelt lakosztályban, máris keresztül kellett esnie a vérkeresztgen. 1914 február 22-én értesítést kapott a püspök, hogy Máramarosszigetről egy kegyes jöltező ezüst egyházi szereket ajándékoz az egyházmegyének s másnap reggel a hatalmas csomag megérkezett.

Mikor a postás a csomagot kézbesítette, Miklóssy püspök a szomszéd szobában tartózkodott. Az irodában csak Jaczkovits Mihály vikárius, Slepkovszky István tükár, dr. Csathó Sándor ügyész, Bihon és Dávid telkészek tartózkodtak, akik azonnal hozzá is fogtak a csomag felbontásához.

A következő percben irtózatot detonáció reszkettette meg a levegőt, amely a kamarai épület Werbőczy-utcai frontjának egyik részét is szétvetette. Jaczkovits, Slepkovszky szörnyethaltak a helyszínen, míg Csathó Sándor dr. ügyvéd, akit a mentők a közpórházba szállítottak, aznap estére fejezte be az életét.

A pusztulás helye

A bombamerénylet híre percek alatt elterjedt a városban. Eleinte

ugyan a központi fűtőtest robbanására gondoltak, mikor azonban a közelből előhívott orvosok és a mentők nagy ügyvel-bajjal behatoltak a robbanás színhelyére, azonnal ismeretessé vált, hogy kegyetlen bűneset történt s a hivatalos vizsgálat azt is megállapította, hogy a csomagban levő ekrazit-mennyiség az egész Deák Ferenc-utcait elpusztíthatta volna, hogyha a robbanás ereje nem talál utat a világítóudvaron keresztül.

Borzalmas látványt nyújtott, mikor a robbanás lezajlása után a tizezerszámra tolongó közönség előtt láthatóvá lett a kiomlott házfónt. Kövel, ajtó- és ablakrészekkel volt tele az utca. A szomszédos házak udvarait arasznyi magasan üvegcserépek borították s a királyi törvényszék minden ablaka be-tört.

A napisajtó e szomorú eseményt finom sejtéssel regisztrálta. Február 24-én, tehát csaknem félévvel a sarajevói merénylet előtt, már a

Kedden lesz az emléktábla ünnepélyes leleplezése

A debreceni bombamerénylet óta tizennyolc esztendő folyt le. A „Debreceni Ujság” minden évfordulóról megemlékezett s állandóan szorgalmazta a mártirok emlékének méltó keretek között történő megörökítését. Mindezt ideig csak az Iparkamara udvarfalába illesztett megöröbült vas-traverz hirdette a szomorú eseményt, nemrégiben azonban több nemes gondolkodó debreceni vezérférfiu kegyeletteljes gondolkozása lehetővé tette, hogy márványtáblát emelhessünk a nagy magyar vértanúknak.

A díszes kivitelű emléktábla ünnepélyes leleplezése az évforduló napján, február 23-án, kedden délelőtt lesz. Az ünnepélyt délelőtt 10 órakor a görög szertartású róm. kath. templomban gyászmise vezetni be, amelyet Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos celebrál. A közönség ezután a Werbőczy-utcai emléktáblához vonul, ahol a mártirokról dr. Kölcsey Sándor ügyvéd, az Ügyvédi Kamara elnöke mond emlékbeszédet.

A gyászmisére és avató ünnepélyre hivatalosak az egyházi ka-

debreceni lapok is oly értelemben irtak, hogy ez a pokolgép egy várható világfelfordulásnak borzalmas nyitányát intónálta...

Mi volt Catarau bombájának a háttéré?

Az orgyilkos Catarau, aki a trianoni összeomlás után rendőrtisztviselő lett Bukarestben (1), egy oláhországi politikai szervezet becselteni eszköze volt. Az oláhok módfelett gyűlölködtek, hogy az ungvári görög szertartású róm. kath. püspökség pápai engedelmével áttért a magyar rítusra. Ebben az elmagyarosító politika veszedelmét látták s gyűlöletüket fokozta, hogy 1912 június 8-án X. Pius pápa a „Christifides graeci” kezdetű bullájával felállította az ugyancsak magyar szertartású dorogi egyházmegyét 163 paróchiával és 216,000 szinmagyar hívővel. Ez az alapítás érlelte meg az összeesküvők régi elhatározását, hogy elpusztítsák a püspökség vezetőit.

A gör. kath. templomot is felakarták robbantani

Catarau a pokolgépes merénylet után kijelentette Bukarestben, hogy nemcsak a püspököt akarta megölni, hanem teljesen fel volt szerelve arra is, hogy a négy évvel azelőtt épített s Firczak Gyula püspök által felszentelt görög katolikus templomot is fölrobbantsa.

„El is vittem oda a bombát, — mondotta, — de mikor láttam a gyönyörű templomot, ahol a hívők könnyeztek, meggondoltam magamat...”

Miklóssy István püspök s a Szűz Mária tiszteletére emelt csodaszép templom Isten különös kegyelme folytán megmenekült a pusztulástól, de Jaczkovits Mihályék vértanuhála gyászbaborította az egyházmegyét. Debrecen várost és velük együtt az egész nemzetet is.

tonai és polgári hatóságok képviselői, a testületek és hazafias egyesületek, nemkülönben Debrecen város egész polgársága is. Így biztosra vehető, hogy az ünnepély a debreceni hazafias társadalom imponáns méretű seregszemléje is lesz.

Az ünnepély alkalmából, amely a hideg időjárás miatt maximum 25 percig fog tartani, a rendezőbizottság alábbi meghívót bocsájtotta ki:

— Meghívó a világháború első halottainak, a debreceni 1914 február 23-ai bombamerénylet áldozatainak szentelt emléktábla leleplezési ünnepélyére, amely kedden, 1932 február 23-án d. e. 11 órakor lesz a Kereskedelmi és Iparkamara Werbőczy-utcai kapujánál. — Az ünnepély a hidegre való tekintettel pontosan kezdődik és rövid lesz. Programja: 1. „Magyar Hiszekegy”. Játssa a m. kir. Bocskay István 11. hajduzred zenekara. 2. Az ünnepélyt megnyitja dr. Láng Nándor ny. egyetemi tanár. 3. Emlékbeszédet mond dr. Kölcsey Sándor, az Ügyvédi Kamara elnöke. 4. Az emléktáblát gondozásra átvesszi Sesztina Jenő felsőházi tag, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke. 5. „Himnusz”. Játssa a m. kir. Bocskay István 11. hajduzred zenekara. — Az ünnepélyt megelőzőleg 10 órakor Requiem a gör. kath. templomban.

SITTVÁRI KRÓNIKA

A Debreczeni Ujság-Hajduöld diákrovata

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkeszti: Kertész Dániel

Kalandzások az íróasztal mellől a nagy világba

Amerika

Washington

Ford, Amerikát nehéz elképzelni Ford nélkül. Ford nemcsak, mint self-made-man, hanem mint üzletember is tökéletes kifejezője az amerikai lehetőségeknek. Szerény anyagi viszonyok között heroikus munkakedvvel, a régi puritánok hitével és lelkesedésével a világ legnagyobb és leghíresebb üzemének tulajdonosa lett. Ford nagyvonalúsága nélkül, ma nem lenne Amerikában anyai autó, mert Ford volt az, aki reklámjával meggyőzte az embereket az automobil használatosságáról.

Edison véleménye az amerikai alkoholtilalomról: „Az alkoholtilalom az állam minden erőfeszítése mellett sem teljes még nálunk, de azt hiszem, 60 százalékosan már megvalósult. Nem nagy nehézséget okozna most már a 80 százalékos megvalósítás. Ha ez sikerül, nem lesz a világban ország, amely gazdaságilag megmérkőzhetné velünk”. Erdemes itt megjegyezni, hogy Németország lakói egy év alatt 5 milliárd márkát költenek alkoholra.

Az Egyesült Államok gazdagságát egy amerikai bankár így írja le: „Hétszer több szentünk van, mint egész Európának. Mi bányászunk a világ szénszükségletének majdnem a felét. Mi állítjuk elő a világ nyersvasának, továbbá a réznek, gyapotnak, épülettűnek több mint a felét, az acélnak, ólomnak, cinknek és petroleumnak kétharmadát, a kénnek negyötödét. A világ összes autójának háromnegyed része itt szalad. Miénk a világ telefonjainak két és vasuti sineinek egyharmada.

Felhőkarcolók valóságos versenye indult meg újabban Newyorkban. A legutóbbi időkig a Woolworth-Building 241-4 méteres tornya volt a város legmagasabb épülete, amelyet azonban a mostanában épült 67 emeletes Chrysler-Building kerek öt méterrel fölülmúl. — Terveben van egy újabb 87 emeletes felhőkarcoló építés, amelynek magassága 323-7 méter lesz (a párisi Eiffel-torony csak 300 méter magas). De még ezt a hatalmas épület-óriást is túlszárnyalja majd a Metropolitan Biztosítótársaság felhőkarcolója, — amelyet a negyedik avenue és a 25-ik utca keresztezésénél 100 emeletre akarnak felépíteni.

Érdekes amerikai könyv a bűnöző gyermekekről. The Revolt of Modern Youth címen igen érdekes és mélyen szántó könyv jelent meg a Boni and Liveright cég kiadásában. A könyv szerzője két bíró, Ben B. Lindsey és Wainwright Evans, akik közül Lindsey évekig volt a denveri világhírű gyermekbíró, vezetője és így a bűnöző gyermekekről szóló könyvének adatait és megfigyeléseit közvetlen tapasztalatból merítette. Az érdekes munkának a gyermeke-

velés szempontjából óriási jelentősége van.

Uj regény az amerikai négerék életéről. Carl van Cechten, a tehetséges és sokoldalú regényírónak Nigger Heaven címen új regénye jelenik meg, amely az előzetes ismeretetések szerint színes mozaikot ad az amerikai életről. A könyvet nagy érdeklődéssel várják, ami érthető is, mert van Cechten egész életét az amerikai négerék viszonyainak tanulmányozására és ábrázolására szentelte.

A névnap

Írta: Csávás Sándor.

„A guta ütne meg azt, aki kitalálta a névnapot” sugta oda nagy méltatlankodva a kis Szondy Sanyi ott a második padban Péteri Pistának, ki az egy mázsás súlyával az osztály legerősebb fickója volt.

Es csodálatos e két ellentét, az ötven kilós Szondy Sanyi és az egy mázsás Péteri Pista, mégis megférték, sőt már második éve ülnek egymás mellett.

Hogy miért méltatlankodott Szondy Sanyi, kit az anyakönyv lapja másként ismert s ki csak tölem kapta e nevet, illetőleg anyai nagyanyja nevével helyettesitem a titok kedvéért becsületes kun nevet, annak nagy oka van.

Karácsonyi vakáció előtti utolsó história óra.

A tanár ur az egyik karácsonyi szent napon üli a nevenapját a naptár szerint. Az osztály igen vakációs hangulatban volt s nem akart felelni senki, még Szabó Feri sem, ki pedig az osztály magolójéje volt. Hát még Barna Pista és Szöllőssy Jóska, hogy drukolták. Nem is szólva Péteri Pistáról.

Szóval senki sem akart felelni. De hát ez lehetetlen. A tanár ur kíváncsi természetű s nem hagyja, hogy a feladott lecke kárba vesszen s benne maradjon a sok kifelé kívánczó tudomány az új „gentlemanok”-ban. A felelést nem engedi el.

Az osztály nagy zavarban van. Mit tegyenek? Talán a kályhát füstöltessék meg? Vagy valami gaz csinnnyel akadályozzák meg a felelést a történelemből?

Tétlenül állottak, illetőleg ültek s a történet könyv felé hajoltak hosszú orral.

A nehéz helyzetből Péteri Pista rántotta ki az osztályt.

— Fiúk! az öregnek karácsonykor lesz a nevenapja, — meg kell köszönteni s akkor nem felelünk.

Péter Pista lángelméje, mint valami segítséget hozó hajó közelítő sziréna bugása a háborgó

tengeren vergődők számára szabadtást jelez, úgy villanyozta fél a lehangolt osztályt s boldog, örömteli helyesléssel találkozott ez az indítvány.

— Ki köszöntse meg? — reszkírozta meg egyik konfidens e kérdés kérdést, amely ismét hatalmas záport zúdított a társaság nyakába.

Most ismét Péteri Pista vágta el a gorduszi csomót. Nem hiába volt az osztály egyik legélesebb eszű tagja. Tehetségével veteke-dett azonban a szörnyű lustasága.

— Ki felelt a múlt órán? — kérdi Péter.

Szondy Sanyi s Szöllőssy Jóska feleltek rá halkán: Én, én. Tudták, hogy rájuk jár a rud s ezért halkan válaszoltak, hátha nem értenék meg. De tévedtek, mert jó füle volt Péterinek.

— Ti feleltetek? Igen. Akkor ma ugy sem felelnétek s így ti köszöntitek meg az öregot. — mondta Pista.

— Ez igaz, hogy ma nem követeztek felelni s ezért nem is olvastam el, csak egy oldalnyit, nagyon vakációs hangulatban vagyok már — mondta Szondy.

Igy Jóska, Sanyi! Ti köszöntitek meg az öregot — mondta Péteri most már határozott parancs formájában. Mert parancs volt. Az osztály s az osztály legerősebb tagjának parancsa.

— De te szónokolsz. — mondotta Szöllőssy Szondynak s igyekezett nehéz helyzetét ezzel is könnyíteni. — én majd csak a diszkiszeret alkotom.

Ugy is lett. Illetőleg még sem lett egészen ugy.

A történettanár bejön s beírja az osztálykönyvbe az absensek neveit s előkerül a noteszka. Hatott csend. Egy hatalmas oldalhavágás s Szondy Sanyi a Péteri Pista szörnyű boxja hatására kibillen a padból. S most már mit volt mit tenni, kiment a katedra elé. Megköszöntötte a tanárt kenetteljes hangon.

Ő volt tehát tényleg a szónok, de a Szöllőssy Jóska diszkiszerete elmaradt, mert ő mélyen lapult bent a padban.

Szondy Sanyi pedig mint aki jól végezte dolgát, már össze is csapta bokáját s sarkon akart fordulni s be akart iszkolni, mikor a tanár megszólalt. A választ tehát kint kellett megvárni. Ez volt éppen a baj.

A tanár ur megköszönte a jó kíváncsot, de kijelentette, hogy ő nem ilyenkor tartja a névnapját, hanem nyáron, a nagy királlal együtt. Szondy Sanyinak pedig megköszönve a felesleges strapalást s így szól:

— Ha már kinn vagy, maradj

is kinn felelni. —

Karórvendő, mosolygó káposztafejek meredtek ki a padokból s bámultak Szondy felé, akit most a szerencse cserében hagyott s aki most minden nyelvbéli tehetségét előszedve, nagy próbát, főpróbát tartott, monológizált nagy fennhangon.

— Ha más tanár urat megköszöntünk, nem felel senki sem azon az órán — mondotta Szondy tisztességteljes hangon.

— Ugy, hát, te is azért köszöntöttél meg? — kérdezte a tanár, ki most szokatlán jó kedvű volt s Szondyval szemben mindig jó indulatu volt.

— Igen, azért — hangzott a válasz.

— Na most pörül jártál — mondotta a folyton méltatlankodó Szondynak, kiből a keserűség már az utolsó merész gondolatot is kiprovokálta.

— Én sem köszöntök meg soha senkit, egy tanár urat sem ezután — rukkolt ki utolsó mentő kijelentésével.

És sikerrel is járt ez a végső kijelentése, mert a tanár ur, ki most szokatlan jó hangulatban volt, Szondy Sanyinak s az időközben társfelelőül kihívott Okoli Zolinak megkegyelmezett, nem vette tőlük számon a leckét, hanem helyreengedte őket s a lecke felmondását karácsony utánra halasztotta az osztály nagy öröme.

Szondy Sanyi pedig karácsony utánra megtanulta a leckét, mert ő következt felelni, de a fogadását megszegte, mert azontul is ő volt névnapokkor a hivatalos szónok, de egyszer sem járta meg olyan könnyen végzetessé válható módon, mint karácsony előtti utolsó történet órán, melyen csak az isteni gondviselés, meg a tanár ur jókedve mentette meg a casustól.

Még ma is mondogatja Szondy Sanyi azt a böles megállapítást, amely szálló igéje lett az osztálynak, amelyet a nyolcadikban egy történelem óra váltott ki belőle:

— Bolond volt pajtás az, aki a névnapot kitalálta! — melyet bosszankodva sugott oda Péteri-nek, miután a feleléstől megszabadult s törölgette a verejtekező homlokát.

Péteri pedig mosolygó arccal válaszolt: Bolond voltál, hogy ki mentél megköszönteni az öregot. Ki kért rá?

Ki kért rá? Te pimasz vagy, hiszen Te mondtad, hogy köszöntsem meg.

Péteri tagadta, hogy ő proponálta. Erre összekaptak s csak a csengő örömteli hangja békítette ki őket, mely jelezte, hogy vége az órának s kezdődik a két hetes holdog vakáció, melyet mindenki nagy örömmel várt, különösen Péteri Pista, meg a kis Szondy Sanyi.

Washington. Amerika legnagyobb embere, az amerikai szabadságharc vezére s a köztársaság első elnöke. Ma, vasárnap ünnepli az egész világ Washington születésének 200 éves évfordulóját. Minden diáknak meg kell ismerni az életrajzát.

— Ma este 7 órakor kezdődik a hortobágyi nótáest a KIE-ben. Minden fiatalember, aki szereti a szép magyar nótákat, résztvehet a KIE ma rendezendő nótáestjén, mert erre az estére semmiféle belépődíj nincs és mert erre minden debreceni fiatalember hivatalos. A nótáesten egymásután fognak felcsendülni a szebbnél-szebb hortobágyi pástrok és betyár-nóták és a jelenlévőknek alkalmuk lesz ezeknek a szövegét és dallamát gyakorlatilag is elsajátítani. A közös nótázást Bodnár Lajos zenetanár, a hortobágyi nóták dallamainak összegyűjtője vezeti be és kíséri zongorán. A nótáest műsorában szerepel dr. Ecsedi István muzeumi igazgató, a Hortobágy pusztá tudós ismerője, aki a hortobágyi nótákról fog beszélni és bemutatja azt is, hogyan veszik fel fonográfra a pástrok ajkán felcsendülő dalokat. A nótáestet Kertész Dániel hírlapíró rendezzi és vezeti, aki mindent elkövet, hogy az est résztvevői jól érezzék magukat. A nótáest helye a KIE Piac utca 7. szám alatti nagyterme.

— Gyanus haláleset ügyében nyomoz az ügyészség. Szakáll Józsefné debreceni, harminchat éves fiatalasszony a minap a debreceni klinikán hirtelen meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy az áldott állapotban levő asszonyon tiltott műtétet hajtottak végre és az ennek következtében beállott fertőzés okozta a halált. Az esetről értesítették a királvi ügyészséget, amelynek indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását és bevezették a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlen asszony haláláért.

— A debreceni KIE Szabadegyeteme. A közönség körében nagy kedveltségnek örvendő KIE szabadegyetem ez évben is megrendezi előadássorozatát. Ez előadássorozat kiváló szakelőadók fognak érdekes és a társadalom aktuális témáiról előadásokat tartani. Az előadássorozat első előadása folyó hó 23-án, azaz kedden este fél hét órakor lesz megtartva, amikor dr. Vargha Lajos ügyvéd fog előadást tartani „Pénzbatalom” címen. Erre az értékes előadásra ezúton is felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét. Az előadás színhelvé a KIE Piac-utca 7. szám alatt levő nagyterme. Belépődíj nincs.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. 9—10-ig imaórákat, 10—11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—7-ig evangélikus, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar- és zene-számokkal.

— A városi kihágási bírósághoz a múlt hónapban. A városi kihágási bírósághoz az elmúlt hónap folyamán új kihágási feljelentés történt 475 esetben, melyek megoszlása a következő: Allategészségügyi kihágás 3, erdei falopás 210, ipariskolai mulasztás 102, elemi iskolai mulasztás 48, építészeti kihágás 1, ipari kihágás 35, közegészségügyi kihágás 7, mezőgazdasági terményhamisítás 14, mezőrendőri kihágás 8, utrendőri kihágás 2, vámfizetés elmulasztása 26, piac- és vásárrendészeti kihágás 18, üzleti záróra megszegése 1. A városi kihágási bírók 367 esetben hoztak ítéletet, 33 esetben azonban jogorvoslati éleket az ítélet ellen. A kihágási bírók 126 megszüntető és felmentő ítéletet, 94 büntető ítéletet hoztak, 373 büntetőparancsot adtak ki és 334 ítélet emelkedett jogerőre. Kihágás miatt feljelentett az elmúlt hónapban 399 férfi és 83 nő.

Ma lesz az „Arpád” disztábor

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Mint többször jelentettük, ma este lesz az „Arpád” B. E. disztábor az Arany Birkában. A táborozást rövid műsor vezeti be, melyet itt közlünk:

1. Vezéri megnyitó. Tartja: Vezéssy Géza vezér.
2. Beethoven: Román f-dúr (Op. 50) Hegedűn előadja: Kiss Sándor lb. Zongorán kíséri: Wolfinau Kató lb.
3. Humoros felolvasás. Tartja:

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Szöke István gazdálkodó—Helmeczi Julianna, Komlóssy Dániel asztalossegéd—Csengeri Julia, Kovács Gusztáv szabósegéd—Szováti Rózsa, Horváth Béla kövezősegéd—Madarasi Erzsébet, Veres András npsz.—Zales Eszter, Tömöri Sándor máv. npsz.—Bakondi Julia, Botos Géza cipész.—Kosztin Anna, Kálmánczi Ferenc tímáregéd—Boros Róza, Szabó János asztalosm.—Pálosi Zsuzsanna, Tóth Kálmán—Fodor Margit, Kozma Sándor npsz.—Bárány Virág, Székely Sándor gazdálkodó—Balogh Zsuzsanna, Kiss Ferenc műszerészsegéd—Bella Emilia.

Születések: Nagy Henrik jv. végrehajtó, leány Sára, Farkas István fm. leány Piroška, Király Miklós állampénztári tiszt, leány Katalin, Goldschmidt József erdőőr, fia Ferenc, Drenesényi József vill. káuz, leány Mária, Kiss Gyula ácssegéd, fia Gyula, Kiss Bertalan fm. leány Eszter, Schnitzler Zoltán kereskedő, fia András, Agárdi Imre kocsis, fia Ferenc, Kovács Lajos kocsis, fia István, 2 halvaszületés és 4 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Szabó István ref. 78 éves, Lehel-u. 31. Baranyi Margit ref. 6 hó, gr. Leimayen-u. 37. Özv. László Istvánné Boros Róza ref. 71 éves, Olaj-út 9. Boros Piroška ref. 17 éves, Károly F. J-ut 1. Szakáll Józsefné Molnár Borbála g. k. 36 éves, Honvéd-u. 42. Virág Jánosné Szabó Julia r. k. 67 éves, Wesselényi-u. 87. Özv. Diószegi Sándorné Gergely Julia ref. 75 éves, Márton K-u. 46.

— **Előadás a kath. Leányklubban.** A kath. Leányklub előadássorozatában hétfőn délután fél 7 órai kezdettel Hadházy Dezső, az egyetem és főiskola testnevelési tanára, a hírneves sportember tart előadást „Szépség — testnevelés” címen a Katholikus Otthon Kandia-utca 17. sz. alatti termében.

— **Az Ispótyai templomban** ma délután öt órakor vallásos estély lesz, melynek programja a következő: 1. Kezdő-ének: 1. dicséret. 2. Főének: CXXXV. zsoltár 1—2. verse. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Molnár Ferenc lel. kész. 4. Közének: 7. dicséret 6. verse. 5. Igét hirdét és uri imát mond: Török Tibor leánygimnáziumi tanár. 6. Köz-ének: CXXXV. zsoltár 3. verse. 7. Szaval Borsos Irénke. 8. Ének: Török Károly tipító, orgonán kíséri ifj. Török Károly. 9. Br. Podmaniczky P.: „Új zsoltár”. Szavalja: Bedöcs Erzsébet. 10. Imádkozik Szabó Gyula segédlelkész. 11. Záró-ének: CXXXV. zsoltár 4. vers.

— **A Csokonai-kör választmányi ülése.** A Csokonai-kör szombatán délután a Déri-muzeumban választmányi ülést tartott dr. Pap Károly egyetemi tanár elnöklété alatt. A választmány az alapszabályok módosítását tárgyalta. Az alapszabályok új szövegét Csobán Endre főtitkár terjesztette elő pontonként. Dr. Szentpéteri Kun Béla, dr. Kardos Albert, dr. Erdős Károly, dr. Szántó Sámuel és dr. Ecsedi István többszöri hozzászólása után a választmány megállapodott az alapszabályok végleges szövegében, amelyet közgyűlés elé fog terjeszteni. Az alapszabályok tisztes megvitatása miatt a többi tárgy a következő ülése maradt.

Fazekas Jenő középiskolai tanár, kollégiumi esküdt felügyelő, dominus b.

4. Mozart: Részletek a Don Juan c. operából. Játssza a matematika-fizika szakos bölcsezők Bolyai törzsenek zenekara.

5. Vigjelenet. Előadják: Estók Bertalan és Kiséry László lb.

A műsor után reggelig tartó tánc lesz, cigány- és jazz-zenekar muzsikája mellett. A disztábor 9 órakor kezdődik.

— **Tiszteletbeli városi tisztviselők esküdtétele.** Tóth Zoltán építész-mérnök, Zeleznik Gyula városi mérnök, Vida Szűcs Imre városi főmérnök, Des Combes Henrik mérnök, akiket a főispán tiszteletbeli műszaki tanácsosokká nevezett ki, valamint dr. Berényi István th. főorvos és Gorove Lajos th. főügyész szombaton délelőtt dr. Vargha Elemér helyettes polgármester kezeihez letették a hivatali esküt.

— **A Szociális Missziótársulat közleményei.** A nyomorvályító akció hatatosabb támogatása érdekében a társulat vezetősége ezúton kéri fel a közönséget, hogy használt vászonneműit, melyek csecsemőkengyeleljaira leendő feldolgozásra alkalmasak, szíveskedjék a Szoc. Missziótársulat rendelkezésére bocsátani, hogy azt megfelelő feldolgozás után az arra rászorult szegényeknek ki-oszthassák. Használt gyermekcipőket is köszönettel fogad a vezetőség. — Mindeme természetbeni adományokat a társulat pénztárosa veszi át a Debreceni Első Takarékpénztárnál.

BIZTOS JÖVŐ

Két asszony beszélget:

— Pont ehhez az alhérlőjéhez akar feleségül menni, aki még sohasem fizetett? Miből fognak megélni?

— Ugyan kérem! Annival tartozik már, hogy abból évekig gond nélkül megélhetünk.

— **Az Angolkisasszonyok budapesti Sancta Mária intézetével kapcsolatban az intézet zugligeti telkén, (Budapest, I. Szarvas-ut 32.) a budai hegyek közt, egészséges szép vidéken épült új internátusunkban felvételt nyernek a jövő iskolai évre: elemi III—IV. és gimnázium I—III. osztályát végző tanulók. Az intézet belvárosi (IV., Váci-utca 47.) internátusával kapcsolatban az 1932. évben megnyílik a 2. évfolyamu kereskedelmi szaktanfolyam. Az internátusba ezenkívül felvételt: 12—18 éves bennlakó növendékek a következő tanulmányokra: Leánygimnázium IV—VIII. polgári iskola I—IV. és a tanítóképző I—V. osztályába. Prospektussal készséggel szolgál az intézet vezetősége: IV., Váci-utca 47.**

— **A MANSz vasutas csoportja** február 24-én délután 5 órakor a MANSz Széchenyi-utca 1. sz. otthonában választmányi ülést és fél 6-kor taggyűlést tart. A tisztikar kiegészítésére és a gyűlés fontos tárgysorozatára tekintettel egy régi, mint az új tagok minél nagyobb számban való megjelenését tisztelettel kéri az elnökség.

— **Traktortanfolyam Debrecenben.** A Tiszántúlon ez év felén egyetlen mezőgazdasági traktorkelzői tanfolyamra február hó 27-éig bezárólag lehet még jelentkezni a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalánál (Hunyadi-u. 5. sz. I.) A három hétes traktortanfolyamra csak korlátozott számban vehetők fel a hallgatók, ezért ajánlatos arra mielőbb beiratkozni.

— **Gyomor-, bél- és anyagcsere-belegéségeknél** a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a „Ferenc József” viz különösen ültő életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A „Ferenc József” keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az ipari közigazgatás statisztikája a múlt hónapban.

Az elmúlt hónap folyamán 54 drb. új iparigazolványt adtak ki a városnál, ezek szakmák szerint a következőképpen oszlának meg: szalócs 7, fuvaros 4, építkezési anyag kereskedő, rövidárus, cipész, fényképész, toll és gyaipu kereskedő, férfiszabó, timar 2—2, virsli árusítás, cipő-eszima kereskedő, péksütemény árus, tojás és baromfi kereskedő, fűszer és esemény kereskedő, kerékgyártó, háztartási cikk kereskedő, zsák és ponyva kereskedő, szőnyeg kereskedő, gyümölcs kereskedő, műszakiekk kereskedő, kávémérés, ócskaruha árusítás, szita-fos, cukrász, lakatos, kefekötő, bentes-sütő, ablaktisztító, fehérenemű varrás, szobafestő, mészáros, locikonvha készimunka készítés 1—1.

A felsorolt iparok után folyamodók a város házipénztárába iparoktatási célokra ipardíj címén 454 pengőt fizettek be.

Helyszíni tárgyalást tartott a hatóság 3 ipartelepvel kapcsolatban a múlt hónapban.

Zálogházi árverés volt a helybeli zálogintézetben, amikor a zálogházak előírt ellenőrzése is fogatossított. Záróránálul dolgozhatásra engedélyt kért és nyert 7 cég.

Utcan járva-keelve való árusításra kiadott 18 engedély.

— **Találtak két kutyát.** A mipepécsi csendőrs egyik járőre Debrecenben jártakor egy farkaskutyát Löcsei Sándor pedig egy nőstény vizslát talált. Igazolt tulajdonosaik a állatokat bármikor átvehetik, ha előzőleg jelentkeznek a rendőrségen.

— **Iparos szakosztályi ülés.** A debreceni ipartestület bentes szakosztálya február 21-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az ipartestület tanács-termében szakosztályi ülést tart. — Tárgy: az inségakció zsr- és szalonauügy megbeszélése. Tekintettel az ülés fontos voltára, minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kdr városnak a hosszúpályi műutnak két oldalán elterülő pac-vekeri birtokán a major szénáskertjében folyó évi február hó 26-án, pénteken délelőtt 9 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen előadásra kerül mintegy 85 drb. 100—170 cm. körméretű, 6—8 fm. hosszú elöregedett, részben műlfának, fészint tűzifának alkalmas akácfa. Az árverés két alternatíva szerint és pedig először egy tételben, azután részletekben lesz megtartva. Az árverés által megéert legmagasabb ár az árverelőre nézve az árverés befejezése után az árverelő bizottság döntéséig kötelező, míg a városnak, illetőleg az árverést tartó bizottságnak jogában áll a legmagasabb ajánlattól eltérően akármelyik ajánlatot elfogadni, vagy az összes ajánlatokat visszautasítani s a fák eladásáról másként intézkedni.

Az, akinek ajánlata elfogadtatott a megajánlott ár értékét az árverelő bizottság kezeihez tartozik azonnal lefizetni és a megvásárolt fát az árverés napjától számított 15 nap alatt a helyszínről saját költségén elszállíttatni.

Debrecen, 1932 február hó 20.

Gazdasági Tanácsok.

Színház Mozi

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Február 21-én, vasárnap délután 3 órakor vasárnap délutáni bérletben: **Maya**, operett. Este 8 órakor Kiss Ferenc felléptével: **Az eleserélt ember**, színmű.

Február 22-én, hétfőn este 8 órakor A (22) bérletben, T. Timár Ila felléptével: **Viktória**, operett.

Február 23-án, kedden este 8 órakor premier bérletben, operett-újítás: **Szerelmi szélhámos**.

Február 24-én, szerdán d. u. 3 órakor ifjúsági előadás: **Peer Gynt**. Este 8 órakor B (22) bérletben: **Szerelmi szélhámos**, operett.

Február 25-én, csütörtökön d. u. 3 órakor zóna-előadás: **Peer Gynt**. Este 8 órakor, kivételesen C (22) bérletben: **Szerelmi szélhámos**, operett.

Február 26-án, pénteken este 8 órakor bérletszünetben: **Opera-est**. Kőszeghy Teréz, Laurisín Lajos, Csóka Béla, Vermes Jenő és Pajor Ödön felléptével, mérsékelt emelt helyárral: **Bohémélet**.

Február 29-én, szombaton este 8 órakor bérletszünetben: **Opera-est**. Kőszeghy Teréz, Laurisín Lajos, Csóka Béla, Vermes Jenő és Pajor Ödön felléptével, mérsékelt emelt helyárral: **Bohémélet**.

Csokonai színház

Ma

vasárnap este 8 órakor

KISS FERENC

a Nemzeti Színház kiváló művészeinek vendégfelléptével

A lezártított olcsó rendes esti helyárral!

AZ ELESERÉLT EMBER

(A vendég művész egyik leghíresebb szerepe)

MA

Vasárnap délután 3 órakor

Vasárnap délutáni olcsó helyárral

Az idény sláger operettje

MAYA

Hétfőn este 8 órakor T. Timár Ila vendégfelléptével

Ábrahám, Földes, Harmath világsikerű operettje,

VIKTÓRIA

Halló! Figyelem!

Kedden, szerdán, csütörtökön

Operett újítás

Bemutató! Itt először!

Nagyszerű muzsika! Kacagató mese.

SZERELMI SZÉLHÁMOS

a teljes operett együttes felléptével.

Február 26. és 27-én

BOHÉMÉLET

(Puccini opera).

Kőszeghy Teréz, Laurisín Lajos, Csóka Béla, Vermes Jenő és Pajor Ödön felléptével

Mérsékelt emelt helyárral.

Jegyek már várhatók a színház pénztáránál.

A csokonai Színház igazgatósága felkéri a mélyen tisztelt bérleteket, hogy leírt bérleteiket 15 százalék kedvezményrel a titkári irodában mielőbb megújítani méltóztassanak.

METEOR MOZI MŰSORA:

Vasárnap közkívánatra: „Az acélkoporsó” Jack Holt-al. Megelőzi: „Édes titok”. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Csak délután 3 ó. mérsékelt helyárral.

A végzetes asszony.

Ivan Mosjukin egyik legújabb filmjét, a Végzetes asszonyt mutatta be szombaton este nagy siker mellett az Apolló mozi. Eltekintve a főszereplők, mint Mosjukin, Brigitta Helm, Dita Parlo kifogástalanul tökéletes játékától, a darab meseje is elejétől végig lekötötte a közönség érdeklődését. Nem a sajnálónos téma szerepel ebben a darabban, hanem egészen új beállításban

adja a szerző és rendező a legyőzeten szerelemből szélhámassá lett fiatalember történetét. A vége nem az, hogy a fiatalember és a leány sok-sok szenvedés után egymáséi lettek, hanem a való élethez hílen oldódik meg a probléma. Mégis annak ellenére, hogy nem az oltár előtt végződik a mese, a közönség megelégedetten távozott. — Előzőleg egy hirdetőt láttunk, majd egy két felvonásos burleszket, amely állandó derűtségben tartotta a nézőket.

TESTEDZE'S

A mai nap sportja

A Nagyváradi Törekvés Debrecenben.

A mai nappal kezdetét veszi a futballszezon Debrecenben is. — A Bocskay ugynevezett bemelegítőmérkőzést játszik a Nagyváradi Törekvessel. A Bocskay csapata még ugyan nem alakult ki teljesen, tartalékosan kénytelen kiállani jóképességű ellenfelével szemben, mert mint ismeretes Teleki és Remmer a Dél-németek ellen szereplő profivalogatásban játszanak s így a mérkőzésen Debrecenben nem vehetnek részt — Ezzel szemben örvendetes dolog, hogy dr. Fejér játszik Remmer helyén, s így a Bocskay védeime kellő erővel rendelkeznek. A vezetőség különben a következő összeállításban gondolja a csapatot harcra küldeni: Budai — Kuti, dr Fejér — Keviczky, Mór, Mátéfy — Markos, Vincze, Opat, Hevesi, Varga; nem lehetetlen hogy esetleg Vampetich is szóhoz jut.

A Bocskay vezetősége ezúttal már erőteljes, komoly játékot vár a csapattól, mivel a jövő vasárnap már ligabajnoki mérkőzést játszik a csapat Budapesten a Hungária ellen. — Erre való tekintettel tehát a mai mérkőzésen a Bocskay győzelme várható.

A mérkőzés 2 órakor kezdődik a Diószegi-úti pályán. Tekintettel a megnyílt időjárásra szépszámu közönség részvételére számíthatnak. — A vezetőség ezúttal is közli hogy a szabadjegyek az olcsó helyárrakra tekintettel nem érvényesek.

Budapesti program.

Délnémetország—Magyar profivalogatott, — előtte Némzeti—III. ker. FC. Magyar Kupa mérkőzés az Üllői-úti pályán.

Kitüntetések a futballbíráknál.

A Magyar Futballbírák Testülete fennállásának 15. évfordulója alkalmából február 7-én megtartott diszokgyűlésen a Testület érdekében, illetőleg a magyar labdarugó-sport szolgálatában kifejtett önzetlen és értékes munkálkodásuknak elismerésül az alábbi szövetségi funkcionáriusokat és futballbírákat diszoklevéllel tüntette ki:

A KLASz részéről: Ferenczy Károly elnököt, Kollmann Ferenc társelnököt, dr Páyer Dezső alelnököt, dr Görgey József főtitkárt és Vigh Imre volt KLASz főtitkárt.

A Birótestület tagjai közül arany diszoklevéllel: Machó Ferenc, dr Kupinszky Sándor, Szabó Kálmán, Kerekes Géza, Hajdu Jenő és Nagy Dániel;

Ezüst diszoklevéllel: Dittler András, Földes Miklós, Hajdu Dezső, dr

Kocsis Sándor, Kondor Aladár Pauló István, Ráduly Endre, Scheitzner Károly, Schön Miklós és Szántó Zoltán;

Bronz diszoklevéllel: Auer Kálmán Debreczeni Károly, Kovács István, dr Nagy Zsolt, Mogyoróssy Gyula, Sass Béla, dr Szilágyi Jenő és Wirtschaffner László szövetségi bírákat.

Az elnökség a diszokleveleket ünnepélyes keretek között kívánja a kitüntetetteknek átvenni, mely célból február 27-én este 8 órai kezdettel a Gambinus külön termében ünnepi bankettet rendez.

A MBSz. keleti kerületének közgyűlése.

A Magyar Birkózók Szövetségének Keleti Kerülete február 21-én, vasárnap délelőtt tartja 11 órai kezdettel XI. rendes tisztújító közgyűlését Debrecenben, a Debreceni Első Takarékpénztár tanácstermében.

Tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jogosult résztvevők és szavazók igazolása, határozatképesség megállapítása. 3. A ker. előadó jelentése a kerület elmúlt évi működéséről. 4. Kerületi pénztáros évi jelentése-zárszámadás. 5. Ellenőr és számvizsgálók jelentése. 6. Határozathozatal a felmentvény megdása felett. 7. Közgyűlési tagok rendes indítványai, amennyiben azok a közgyűlést megelőzőleg 48 órával a ker. előadóhoz benyújtattak. 8. Választások.

A tanácskozási és szavazati jogot az Elnökség és a tisztikar saját személyében, a taggyűlések pedig szabályszerű megbízólevéllel ellátott képviselőjük útján gyakorolják. A megbízó egyesület elnöke, illetve helyettese és titkára által aláírt és a club pecsétjével ellátott megbízólevelek, melyben a helyettes is megnevezhető, a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek adandó át.

A közgyűlésen az egyesületeknek kétszer annyi szavazatuk van, mint amennyi az MBSz. rendes évi közgyűlésén megilleti.

A DMTE birkózó versenye Debrecen város házbajnokságért

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület diszoklevéllel, Kovács Gyulának a nevére még 1925-ben egy harmincmillió korona értékű vándordíjat alapított Ennek a vándordíjnak a birtokáért hat éven keresztül a főváros és a vidék legkiválóbb birkózói küzdöttek. A vándordíjat az Ujpesti Torna Egyesület nyerte meg, de a Debreceni Munkás Testedzők nem kedvetlenedtek el s elhatározták, hogy az idén is megrendezik a nagyszabású országos birkózó versenyt Debrecen város 1932. évi házi bajnokságáért. A verseny március 19—20-án lesz a Kereskedő Társulat Piac-utca 8. szám alatti tornacsarnokában, Ugyanis az elmúlt héten a DMTE vezetősége résztvett a Magyar Birkózók Szövetsége Budapesten tartott közgyűlésén, ahol a nagy fővárosi egyesületek vezetőivel végérvényesen megegyeztek, hogy Buda-

pest ezúttal is a legkiválóbb birkózógárdával jön le Debrecenbe s így a debreceni közönségnek újból alkalma nyílik egy hatalmas birkózóverseny minden szépségében gyönyörködni.

Ma rendezik meg

Debrecen ökölvívó bajnokságát

A Debreceni Torna Egylet ma, vasárnap délután 5 órakor rendezi meg Debrecen város ökölvívó bajnokságát a Magoss György-ter 9. szám alatti tornacsarnokban. A verseny iránt városszerző igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A DTE és a DVSC csapatán kívül indulnak a leventék ökölvívói is s így a senior, valamint junior versenyek terén szokatlanul nagy lesz a közönség. A versenyen képviselteti magát a testnevelési felügyelőség is Bodroghy és Kovács ezredesekkel s megjelenik Beczer József alezredes is. Ezen a versenyen foglák kijelölni azokat az ökölvívókat, akik tavasszal a válogatott városközi versenyeken foglák reprezentálni Debrecen.

Turistaság

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya február 27-én, szombaton este 6 órakor Clubhelyiségében az Angol Királynő zöld termében tartja ez évi köz- és választmányi gyűlését a következő tárgysorozattal: elnöki, annak esetleges távollétében alelnöki megnyitó. Ügyészi, titkári és pénztárosi jelentés Tura előterjesztések és készítesek az 1932. évi, Uj választmányi és turabizottsági tagok választása. — Esetleges indítványok Felterjesztés a Mávhöz a debreceni osztály részére 100 km-en aluli turista jegyek érvényesítésére véget

Debrecen szab. kir. város polgármesterétől

ad. 6389—932. fj.

ÉRTESETÉS

Dr báró Vay László urnak Bihar vármegye főispánjának, Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város ujonnan kinevezett főispánjának Debrecen szab. kir. város főispáni székébe ünnepélyes beiktatása a város törvényhatósági bizottságának ez alkalomból a folyó hó 26-án február hó 29-én, — hétfőn — délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó rendkívüli közgyűlésén fog megtörténni.

A beiktatás megtörténte után Főispán ur ömeltósága küldöttségeket fogad.

Felkérem mindazokat a hivatalokat intézményeket és egyesületeket, amelyek a Főispán ur ömeltósága előtt tisztelni óhajtanak, hogy ebből szándékukat legkésőbb a folyó hó 26-án — pénteken — déli 12 óráig közvetlenül a helyettes polgármesteri hivattal (Városháza, emelet 38. szám, telefon 24—57.) a küldöttség vezetője nevének bejelentése mellett közölni sziveskedjenek.

A küldöttségek a beiktatás után a polgármesteri hivatalban gyülekeznek Debrecen, 1932 február hó 20.

Dr Vásáry István,
polgármester.

6885—1932. fj.

HIRDETÉMÉNY

Az 1929:XXX. t.-c. 23. §-ának 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi február hó 24-én, — szerdán — délelőtt 11 órakor a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetési tábláján ki van függésztve.

Debrecen, 1932 február hó 20.

Dr Vásáry István sk.
polgármester.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kosuth-utca 2.

Vasárnap.
Február 21.

9: Hírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tamás dr. c. apát, egyetemi tanár, papnöveldei kormányzó. A szentbeszéd mise után van. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál D. Geduly Henrik, a tiszai kerület püspöke, Enekei a budai Luther-szövetség vegyeskara. 11.15-12.15: Budapest II. — 210 m. hullámfeszesség Washington György 200 éves születési évfordulója alkalmából rendezett díszgyűlés közvéltése a Magyar Tudományos Akadémia díszterméből. 1. Erőke megnyitót, Tartja Berzevicsy Albert dr., a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. 2. Emlékbeszéd Washington Györgyről. Előadja Apponyi Albert gróf. 3. Magyar Himnusz, Enekei a Budai Dalárda. 4. Emlékbeszéd, Tartja Roosevelt Miklós, az Amerikai Egyesült Államok budapesti követe. 5. Amerikai Himnusz. Angol szöveggel énekei a Budai Dalárda. 6. Indivány az amerikai nemzeti üdvözlésére. 7. Magyar Hírszék. Enekei a Budai Dalárda. 8. Zárószó. Mondja Berzevicsy Albert dr. Utána pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 2. Gramofonhangverseny. Olasz dalok. 3. A m. kir. Földmivvelésügyi miniszterium rádióelőadásorozata. Véz Bittera Miklós dr. „Olajfadó növények és kiscsodáságban”. 3 órától 3.45-ig Budapest II, 210 m. Gramofonhangverseny, 3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása (Rádió Szabad Egyetem). „Magyar farsang száz év előtt”. Isos Kálmán dr. előadása a Magyar Kamarazenekar közreműködésével. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: Az egykori pesti vursli muzsikája. Kazacsay Tibor és Bevilakua-Borsody Béla dr. tréfás előadása. Közreműködik Kazacsay Tibor, Walsor Tibor, Borsody Béla dr. és Bánóczy Dezső dr. 6. Békeffy László konferánsszestje a Zene-művészeti Főiskola nagyterméből. 7.40: A lámpaláz. Tólvölgyi Elemér dr. előadása. 8.10: Másféora könnyű zene. Zenekari hangverseny, Karnagy Polgár Tibor. 1. Bevezető zene az „Offenbach” c. operetthez. 2. A Duna hullámain. 3. Lehár: A három grácia. 4. Cui: Három miniatűr. 5. A régi zenélő óra. 6. Stefániai Imre: Vidálta, tangó. 7. Kacsóh Pongrácz: János vitéz, egyveleg. 9.40: Pontos időjelzés, sport és ütegtovábbvitel. 10: Az európai műsorcsereorozathoz a londoni rádióállomás műsorának közvetítése. A brit rádiótársaság szimfonikus zenekarának hangversenye. Karnagy Adrian Boulit Közreműködik Helen Perkin. 1. Holst: Fugla Ouverture. 2. John Ireland: Zongoraverseny. 3. Delius: Seta a Paradicsom kertben — a Falusi Romeó és Juliából. Utána: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

Hétfő,
február 22.

9.15: A Szervánzky szalonzenekar hangversenye. Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. 12.05: Gramofonhangverseny. Közben 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piacfrák. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Magyar költő sorsa Vajthó László előadása. 5.30: Hangverseny, Közreműködik Thoma József (zongora), Micsay Józsa (ének) és Köréh Endre (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. 7: Washington György. Máthé Elek dr. előadása, 7.30: Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye. 8.30: Pontos időjelzés, hírek. 8.45: A m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar hangversenye. Karnagy Dohnányi Erő dr. Utána kb. 10.15: Időjárásjelentés. Majd szalon- és cigányzene.

**Terjessze
a Debreceni Ujságot**

HAJDUFÜLDI

Szerkesztő:
MEISSNER KÁROLY,
a Tiszántúli Mezőgazdasági
Kamara titkára.

KÖZGAZDASÁGI

Gazdasági tanácsadás

Irta: lovag MANZ GYÖRGY

„Meg kell szervezni a mezőgazdasági tanácsadást!” Ezt a jelszót sokszor olvassom és hallom és legtöbbször olyanoktól, akik tanácsot akarnak adni, nem pedig kérni. Mondhatnám, jó tanácsokban sokkalta nagyobb a kínálat, mint kereslet. Azt merem állítani, hogy ez azért van, mert a gazdasági tanácsadás nálunk elvesztette hitelét.

De ezen nem is szabad csodálkozni. Vegyünk egy konkrét példát. Egy falusi gazda megvesz egy pár hold földet. Mivel ő maga nem tudja, hogyan fogjon hozzá a belterjes gazdálkodáshoz, elhatározza, hogy igénybe veszi gazdasági egyesületének sokat hirdetett tanácsát. Elutazik tehát az egyesületének székhelyére tanácsot kérni. Bonyodalmas várakozás és kilincselés után végre odajut, ahol ezt a tanácsot osztják, előadja kívánságát. „Nagyon helyes! Látja ezt okosan teszi, hogy hozzánk fordul és nem megy bele valami bolondságba, ami re csak ráfizethet!” Ki is kérdezik, hány holdról van szó, hol fekszik a birtok, mit termeltek rajta eddig, van-e ház, fa, egyéb berendezés stb. Aztán a tanácsadó nagyot gondol, és végre kifejtja, hogy építsen magának a gazda egy kis kétszobás házat, egy kis csürszerű műhelyt, kerítse be az egész telket egyelőre gledicsiával, ásson egy jó mély kút, ültesse be az egész földet cseresznyefákkal, almákkal, szilvafákkal. Mindenikből csak kétféle. Állítson fel egy szép tyúkólat, szerezzen be megbízható forrásból egyelőre csak 10 tenyésztőrszót, a kakasokat mástól, mint a tyúkokat. Az elületett fák közt termeljen sok zöldtakarmányt. Végül állítson be két mér-kaptárt is és kezdjen evvel méhészkedni. Egy pár év múlva csinos kis jövedelme lesz stb.

Az ily tanácsal ellátott kinyögi, hogy pénze nincs, a földet hitelbe vette, fákra nem telik. „Hja kérem, ha nincs pénze, akkor ne hozzánk jöjjen mi nem vagyunk bankárok! De menjen el...” és most következnek a legkülönbözőbb címek, ahova az ipse elmehet. Egy narék címmel, egy teleirt cédulával megy. ahonnan jött. A többit felesleges eszetelmen.

Igenis, meg kell szervezni a gazdasági tanácsadást! De ennek formája és lényege nem abból áll, hogy egy hivatalos icesz-géber feltárja mindazokat a lehetőségeket, amelyek esetleg beválhatnak, hanem egy egészen komoly modern intézmény, amely szaktechnikai adatokra támaszkodva, a kölcsönös dologi hitel, szövetkezeti termelési irányítás és szakoktatás alapján konkrét alapon dolgozik. A mezőgazdasági tanácsadás mai szelleme egy hatalmas apparátust igényel, amelynek neve: mezőgazdasági szövetkezet. Itt nem üres szavakkal és szellemes ötletekkel dolgoznak, hanem rideg számokkal, tényekkel és adottságokkal. A modern tanácsadás egyszerűsített gazdasági tényleges támogatás is. A tanácsot kérő csak olyan tanácsot kap, amit végre is hajthat és a tanácsadó testület, a szövetkezet, gondoskodik arról, hogy végre is hajtsa, meggarantálja, hogy evvel sikert is fog aratni. Ez nagy szó!

▲ szövetkezeti tanácsadásnak első

és legfőbb gondja, egy pontosan működő nyilvántartást kiépíteni. Ez a nyilvántartás kiterjed az összes szövetkezeti tagok szakképzettségére, gazdasági múltjára, hiteképeségére, a községekben fekvő földeknek talaj minőségére, termőképességére, eddigi produktivására, a községekben gyakorolt termelési ágakra, a holt és élő felszerelésre, anyagkészletekre, munkaerőkre stb. stb. Ha most egy szövetkezeti tag azon kérésrel fordul a tanácsadóhoz, hogy számára kijelöljön egy új termelési lehetőséget, az előbb tekint a termelési irányítás országos programjába, kiveszi abból az illető községre kiszabott részlet-programot és ebből megállapítja, hogy mi illik be ebbe az általános tervzetbe. Aztán kidolgoz egy olyan egyéni tervet, amely ezekbe belevág, ennek teljes kidolgozása után megállapítja, hogy mennyi hitelre lehet igénybe a tanácskéretnök és ennek alapján kidolgozza a költségvetést egy megfelelő sémának mintájára. De evvel sem elégszik meg, hanem most jön a földolog, kiutalja a szövetkezeti fióknak a hitelbe adandó felszerelést és berendezést és utasítja a szövetkezeti szakiskolát, hogy az adott utbaigazítások és szakönyvek szerint az illetőt bevezesse az új termelési ágnak minden részletére, segítkezzen a berendezésnél és üzembelhozatalnál és támogassa a gazdát mindaddig, amíg az önállóan tovább működhetik.

Ilyen tanácsadásnak alapja a termelési irányítás. A szövetkezetnek módjában van a gazdákat arra kényseríteni, hogy csak azokat a termelési ágakat karolják fel, amelyek az országos termelési programba beilleszkednek és így megakadályozzák a túltermelést egyes terményekben. A termelési irányításról egy későbbi cikkben lesz részletesen szó.

Itt csak arra akarok utalni, hogy a tanácsadás nem fakultatív, hanem kötelező, mert szorosan függ össze a hitelnnyújtással. A szövetkezet csak annak nyújt termelési vagy beruházási hiteleket, aki tanácsát elfogadja és magát arra kötelezi, hogy azt végre is hajtsa. A dologi hitelrendszer kizárja, hogy a gazda a kapott értékeket másra fordítsa, mert nem kap pénzt, hanem felszerelést, anyagokat, állatokat és az iskola ellenőrzéskor azoknak kellő módon való felhasználását is. De evvel meg van az a garancia is, hogy a szövetkezet a terményeket átveszi és értékesíti.

Gondoljunk vissza arra a sok akcióra, amely egyes termelési ágaknak fellendítésére vagy meghonosítására indultak meg és amelyek oly sok esetben teljes kudarcra végződtek. Nem az akció anyagában volt a hiba, hanem a tanácsadás módjában és végrehajtásában. A gazda sok ízben súlyos beruházásokat csinált, amelyek adósságba verték, sok ízben nem értett a dologhoz, a legtöbb esetben pedig nem volt arról gondoskodva, hogy terményeit értékesíthesse.

Jóllehet, nálunk még sokan azt fogják ebben kifogásolni, hogy az ilyen tanácsadás tiszta gazdasági diktatura. Ezt nem tagadom, de ráutalok arra, hogy kivált a mai súlyos világgazdasági helyzetben ilyen

diktatura feltétlenül szükséges és mivel a szövetkezet semmi más szempontból nem indul ki, min: a tagok hasznából, belátja minden gazda, hogy csak az értékesítés lehetőségei szabályozhatják a termelést, mert piac nélkül termelni örület.

Debrecen gyümölcs és szőlő termelése

Bizony ezen a téren Debrecen még nagyon hátra van, pedig megmutatta Pohl gazdasági tanácsos, a város kitűnő szakértője, hogy lehet elsőrendű gyümölcsöt termelni és hogy a gyümölcsfák a Nyulason kitűnően díszlenek.

Lehet ott termelni mindenféle gyümölcsöt, mert a debreceni piacon nyári, őszi és téli gyümölcs értékesíthető, de mégis fő volna a téli alma és a csemegezőlő termelése.

Téli almából a Jonathán, Téli árnypármán, Batul, Entarozmaring termelhetők. A Londoni pepint nem ajánlom, mert a homokon mindeütt savanyu marad.

A szőlőkből csemegezőlő saszla féléket, Passzátutit, Csabagyöngyét és muskotályokat termeljünk. Borszőlőből már kitapasztalt tény, hogy jó bort és tömeget a homokon csak az Olaszrizling, Ezerjő, Nemeskadarka, Mézesfehér adnak. Olyan helyen, ahol nagy szőlőbirtokok vannak, előnyösen kultiválható a Kövidinka is, mert legkésőbb hajt és így a metszéssel nem szorít, de gyengébb bort ad, mint az előbbieket.

Igen jó bort adnak a Raina rizling, a Tramini, a Bulandi, a Szovinyon, az Ortlíbi is, de keveset teremnek.

Debrecennek nagy kiterjedésű homoki szőlőskertjeiben, talán a legrosszabb bor terem Magyarországon, azért mert mindenféle kevert és hitvány borszőlőt termelnek, melyek nem idevalók.

Azt ajánlanám, hogy a meglévő szőlőket vagy ültessék újra, jó fajokkal és nem keverten, vagy a meglévőket oltsák át, felében csemege, felében az ajánlott borsfajtaikkal.

Az beoltáshoz értő munkásokat lehet hozatni Örkényből vagy Izsákról és ez ügyben közbenjárhatna a gazdasági kamra, a gazdasági ügyelet, vagy maga a város, mert kár olyan nagy területet, mint itt a szőlőskertek, ilyen hitvány bor termelésre felhasználni, mikor sokkal jobbat és értékesebbet lehene termelni. Oltóvesszőket már most kell beszerezni, megbízható helyről.

Ha valaki ez ügyben érdeklődik, szívesen állok rendelkezésére.

Debrecen, Rákóczi utca 12 1932 február 11.

Csokaji Fényes Károly
szől. bor. szaktanár

Debreceni termény és takarmány árak

Buza bolettával 1030—1050, rozs bolettával 1060—1080, teneri 1260—1300 lucerna 950—1200, széna 770—900 lóhere 1050—1070, szalma 160—200, vegyesrépa 300, fehér burgonya 900—1200, rózsá burgonya 1300—1600

Heréltek árverése

Folyó hó 23-án 10 órakor a helybeli lóvásártéren 8 darab heréltet elárvereztek.

Méntelep-
parancsnokság.

Emelkedett a rozs ára a terménylőzsdán

A gabonaröszdén a készárúvásáron általában szilárd volt az üzlet irányzata. Elsősorban a rozs iránt nyilvánult rendkívül élénk kereslet, még pedig nemcsak a készárúvásáron, hanem a határidőpiacon is. Ennek az oka az, hogy az osztrákok élénkebben érdeklődnek a magyar rozs iránt, amit természetesen az osztrák rozsám mérésével hozták összefüggésbe.

A készárúvásáron egyébként a malomok vételkedve is jobb volt, úgyhogy a buza is megdrágult.

Egyébként a készbuza 20-25, a rozs 10-15, a zab 20-25, a tenzéri 10, a takarmányárpa pedig 25 fillérel drágult a készárúvásáron.

A határidőpiacon lényegtelenek voltak a változások úgy a márciusi, mint a májusi búzáknál. A rozs márciusra a fenti okokból 14 fillérel drágult. A májusi tengerinél is 20 fillér a javulás fedezetváltásának nyomán.

A lisztárak nem változtak. Határidőzset: Buza: március 1210. 14, 16, 10, 08, 05, 03, 12, 00, zárlat 12,01-03, május 13,06, 13, 00, 12,99, zárlat 12,96-98.

Rozs: március 14,32, 38, 40, 38, 28, 25, 22, zárlat 14,24-25, május 13,15, 10, 03, 14,97, 98, 97, zárlat 14,99-15,00. Tenzéri: május 14,50 60, 55, 50, zárlat 14,50-14,55.

Készárúzet: Buza: tiszai 77 kg 12,85-13,35, 78 kg 13,00-13,50, 79 kg 13,15-13,65, 80 kg 13,25-13,75, felső-tiszai, jászági 77 kg 11,85-12,05, 78

kg 12,00-12,20, 79 kg 12,15-12,35, 80 kg 12,25-12,45, dunántúli 77 kg 12,00-12,15, 78 kg 12,15-12,30, 79 kg 12,30-2,45, 80 kg 12,40-12,55, pestvidéki, bácskai 77 kg 12,25-12,40, 78 kg 12,40-12,55, 79 kg 12,55-12,70, 80 kg 12,65-12,80.

A különleges (80 kg) tiszai buza 14,50-15,00 P.

Rozs: pestvidéki 13,90-14,00, egyéb rozs 13,80-14,10, tak. árpa I. 16,75-17,00, takarmányárpa II. 16,25-16,50, felvidéki sörárpa 18,00-22,00, egyéb sörárpa 17,50-18,25, zab I. 22,90-22,50, zab II. 21,00-21,50, tiszai tenzéri 14,65-14,75, egyéb tenzéri 14,75-14,90, korna 12,30-12,40 8-as liszt 14,50.

Kertészeti előadás

A Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egyesület február 29-én, hétfőn délután négy órai kezdettel tartja kertészeti előadását Debrecenben a városnéző közgyűlési termében.

Gazdák és östermelők figyelmébe! Terményeik jobban értékesíthetése céljából február 24-én alakul Budapesten egy Szövetkezet, melynek felhívását e lap hasábjain már közöltük. Szövetkezeti részleg még jegyezhető a mai napon Frontharcos Irodában délelőtt 10-11 óráig Gúnovszky Lajos bajtársnál Ferenc József ut. 36. sz. II. udvar.

Nagy érdeklődés az országos bridge verseny iránt

Szombat reggeli számunkban közöltük a Magyar Bridge Szövetség azon helyes határozatát, hogy huszonnégy Budapesti országos bridge-versenyt rendez, melynek elődöntőjét Debrecenben fogják lejátszani, illetve a vidéki városokban és így Debrecenben március 9., 10. és 12-én. Egyben közöltük a versenyszabályokat is nagy általánosságban és örömmel állapítjuk meg, hogy dacára, hogy csak tegnap került nyilvánosságra a verseny feltétele, már a mai napon is számos érdeklődő fordult a verseny ügyében a debreceni versenyintézőséghez információért.

Addig is, míg a versenyek részletes és minden pontot felölelő szabályait ismertetni fogjuk, tájékoztatásul ismételtten hangsúlyoznunk kell, hogy ezúttal ebben a versenyben nem a szerencse hozza meg a döntést, hanem a tudás. A verseny, mint jeleztük, kiosztott lapokkal megy végbe s ennél a játéknál ki van zárva más, mint a tudás, a játék technikája és főként a párok összjátéka, megértése a licitálásnál dönti el az eredményt. Ajánlatosnak tartanók, ha a négyes csapatok már jóelőre megalakulnának és a párok begyakorolják magukat. Cél szerínek tartanók, ha férj és feleség játszana együtt a négyes csoportban, vagy pedig vegyesen, ha nem is minden, de több csoportban női és férfi versenyzők vennének részt és már most begyakorolják magukat. Erre idő van elég, a versenyekig még teljes három hét van hátra s nemcsak az idő kedvező a begyakorlásra, az összjátékra, hanem alkalom is van erre, mert a Kereskedelmi Csarnok minden hétfőn és csü-

törtökön bridge-estéket rendez 9 órai kezdettel, amely alkalommal a Csarnok vezetősége vendégeket is szívesen lát. De nemcsak a gyakorlást végezhetik a Csarnokban, hanem miután kevesen ismerik a kiosztott lapokkal való játékot, a Csarnokban módot és alkalmat találnak arra is, hogy a kiosztott lapokkal való játék elgondolását és módját a játékosoknak megmagyarázzák. Az érdeklődésből már most is látszik, hogy Debrecen bridge-játékosai szép számmal fognak résztvenni az Ujságírók Clubjában a jövő hó 9., 10. és 12-én megtartandó országos bridge-verseny elődöntőiben.

A nevezések március 5-én délután 6 óráig adandók be az Ujságírók Egyesület Clubjába.

Legközelebb szemléltetőleg közölni fogjuk a kiosztott lapokkal való játék menetét és abból minden bridge-játékos könnyen áttekintheti és bő tájékozódást szerezhet magának az egész verseny menetéről.

HIRDETÉMÉNY

Debrecen sz. kir. város törzsgyűléséből eladó 3 drb 3 éves és 2 drb 2 éves létszámfeletti tenyész, illetve nővendék bíka. Az eladásról a városgazda hivatalnál (Városháza, földszint 18. szám, Kossuth-utca kapu felőli rész) lehet érdeklődni.

Debrecen, 1932 február hó 20. Gazdasági Tanácsnok.

KIADÓ VÁROSI KISLAKÁS.

A tüzelőanyagával szemben levő Kassa uti kislakás telepen egy szoba, konyhas lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyzinen Stiebar József telephelyügynöknél.

Polgármester.

Mindhárom mozgóban vasárnap délelőtt		Mozik műsora		Ifjúsági előadás 11 órai kezdettel.	
Február 21-22.		Vasárnap	Hétfő:		
Hétk. 5-7-9.	VIGSZINHAZ vasárnap 3, 5, 7, 9	A férjem barátnője, hangos vig. Shultz, Englisch, Paulig főszt.	Közkívánatra! Hyppolit a lakáj Csontos, Kabos.		
Hétk. 7-9 óra	URANIA 3-5-7 9 óra	A bál, hangos zenés szlmű. Haas, Schünzel főszerreplésével.	A BÁL		
	APOLLÓ 3-5-7-9 óra	A végzetes asszony-dráma, Mosjoukine. Helm és Dita Parló.	SZÜNÉT		

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Házasság

Ismeretség hiányában ezuton szeretnék megismerkedni oly hajadonnal, vagy özvegyvel, ki hentes és mészáros mesterségben hozománnyal elősegírene. Ajánlatot „25 éves” jelígerő a kiadóra kérek. 813

„Dunántúliak”

jelígerő főkiadóba várom olyan 20-30 éves leány, gyermektelen özvegy levelét, ki 20-30.000 pengő hozománnyal házasság céljából ismeretséget költene 35 éves diplomás földbírtokossal. Vagyonom 50.000 pengő ár-
1206

Állást kereső nők

Szobalányiak, gyermekek mellé, azonnalra ajánlkozok jobb megjelenésű szolid leány. Cim a kiadóban. 591

Anyahelyettesnek, nevelőnőnek ajánlkozok árva, jóermészetű urilány csekély díjazással Outhont, jóbán smótot keresek. Aíánla okot „Arvelány” jelígerő Bika portára 760

Deutsches Fräulein sucht Stelle zu Kindes Jahreszengnisse vorhanden unter: F. H. Budapest I. Somlai-u. 12. 1192

Fiatal nő elmenne mindene-főzőnőnek, jó bizonyítványokkal. Érdeklődni lehet: Székelyné, Egy-melem u. 6 1237

Betöltendő állás nőknek

Takarítónőt keres dr. Gottlieb, — Csapó-u 88. 1186
Bejárónő, ki szépen mos, vasal, azonnal felvétetik. — Hatvan-u. 1., II. emz-let 17. 1191

Meghizható gyermekeszerető bejárónő márc. 1-re felvétetik. Dobozi bérház C. III, 15. 798

Baromfikeltetésben és vezetésben jártas középkorú nőt bizonyítvánnyal felveszek. Magoss György-tér 30 811

Alkalmazást kaphat 1000 pengővel fiatal nő. Cim a kiadóban. 816

Bejáró takarítónő,

ki már ily minőségben volt, vixel, szépen mos vasal és stoppall harisnyát, a délelőtti órákra kerestetik. Cim a kiadóban. 1155

Mindenest tisztességes főzni tudót keresek elsejére. Jelentkezés vasárnap délután 5-6-ig Mester utca 33 825

Mindenes főzőnő éves bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban 1208

Fiatal, csinos bejáróleányt keresek napi egy órai elfoglaltsággal. Piac utca 56, Dávidóknál 1228

Mindenes szobaleányt hosszú bizonyítvánnyal keresek, Sebestyén, Szent Anna utca 35. 1240

Állást kereső férfiak

Órakönyveléseket, francia nyelvtanításokat korrepetálásokat jutányosan vállalom. — Cimem: Percses-utca 2. I. ajtó. 1148

Fiatal, nős, falusi, 400 pengő övadékképes, állást keres, mint irodaszolga, kihordó, kézbesítő. — vagy hasonló alkalmazást. Cim a kiadóban. 1185

Betöltendő állás férfiaknak

Biztosítási tisztviselőt keresünk fix javadalmazással szervezés és üzletszerzésre. — Csakis írásbeli ajánlatokat kér. Első Keresztény Biztosító Aligazgatósága, Debrecen, Ferenc József-u. 26. 803
Tanuló villanyszerelőhöz felvétetik Schütz József — Piac utca 59. 844

Komenciós kocsis 16 éves fiával, feleségének 6 tehenet kell fejni Lorántffy u. 20. szám. 1214

Butorozott szoba

Csinosan butorozott utcai szoba kiadó. Földszint, balra, Kossuth-utca 61. 684

Ucai különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó Kigyó utca 30 882

Különbejáratu

utcai butorozott szoba fürdőszoba- és zongorahasználattal egy-két személy. esetleg házaspár részére kiadó. — Hatvan-u. 1., II. em. 17. 1170A

Butorozott szoba azonnalra kiadó.

Kiadó különbejáratu 2 szép utcai szoba butorral, vagy butor nélkül. — Irodának, rendelőnek is Péterfia 19. 775

Butorozott különbejáratu szoba 1-2 személy részére kiadó.

Hatvan-utca 2. 1187

Különbejáratu butorozott szoba kiadó

Széchenyi-utca 18., első lakás. 796

Kiadó március 1-re két szoba, garzon lakás butorozva vagy anélkül. — Miklósi utca 41, II. lépcső. 650

Kiadó kicsi, de világos szép szoba, központi fűtés és világítás, heli fürdővel 30 pengőért a központban. Cim a kiadóban. 1153

Kiadó központifűtéses butorozott szoba Hadházi utca 16. Péterfia végén. 820

Különbejáratu butorozott szoba olcsón kiadó központban

Iskola utca 8. szám. 819

Butorozott utcai szoba központban

2-3 egyénnek kiadó. Hüvelyes 6 833

Kapualatti különbejáratu utcai butorozott szoba elsejére kiadó.

Ajtó utca három. 829

Kiadó különbejáratu 2 szép utcai szoba butorral — vagy butor nélkül. Irodának, rendelőnek is — Péterfia 19. 775

Kiadó lakás

Három szobás modern utcai lakás hálófülkével, — minden mellékkeliséggel kiadó augusztusra. Thaly Kálmán-utca 4. 750

3 szobás lakás, előszoba és mellékiségek kiadó Gary 26. Értekezhetni lehet déli fél 1 és fél 2 óra közt.

Kiadó március 1-re két szoba, előszoba, fürdőszoba, garzon lakás butorozva vagy anélkül. — Miklós-utca 41., II. lépcső. 680

Kiadó május 1-re családi ház bérlő a házban egyedül lakhatk. Csillag-utca 82. sz. 682

Kiadó modern 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, teljes komforttal május 1-re. Hunyadi 24. 782

2 szobás utcai nagyon csinos lakás kényelmes pinchelyiségekkel májusra udvari kapu mellett bejárati egy üres szoba márciusra kiadó Boráttfi-utca 42. 761

Kiadó a baromvásártérrel szemben, Hajduböszörményi-ut 71. sz. a utcai 2 szoba, konyha, kamara azonnal. Értekezni városi árvaszéknél, közgyámnál. 773

2 szobás lakás május 1-re kiadó Nap-utca 6. szám alatt Megtekinthető délelőtt 11-2-ig, délután 4-5-ig 810

Kiadó május 1-re 4 szobás, fürdőszoba és mellékiségekkel berendezett villaszerű családi ház, parkirozott gyümölcsös udvarral. — Zöldfa-utca 15. sz. Értekezni lehet a Benyás üzletben. 805

Kiadó március 1-re Eprekerti-utca 5 kétszobás utcai lakás összes mellékiségekkel, külön udvar, fűtött kut. Értekezés a szám alatt. 799

Kiadó 2 szobás udvari lakás, előszobával, mellékiségekkel. Varga-utca 6. szám. 762

Kiadó március hó 1-től egy szoba, konyha Veres-utca 13. szám alatt. 773

Kiadó május 1-re Csapó-utca 24. sz. házban 4 szobás, parkettes, fürdőszobás, elsőemeleti és egy földszinti kétszobás garzon lakás. Értekezés Horváth helyviasuti főintézőnél Telefon 20-35. 804

Kiadó 2 szoba, konyha, spájz május 1-re. Vendég-utca 38. szám. 801

Kis szőlő, gyümölcsösömet lakással bérebeadom. — Andrássy-ut 19. 802

Kiadó modern utcai urilakás, délre néző ablakokkal, 2 szoba, előszoba és fürdőszoba, konyha, kamara, pince, külön nagy padlás és külön mosókonyha, magas földszinten május 1-re. Erzsébet utca 38. Boldogfalva utca 26. sarokház. 800

Modern négyszobás, három és kétszobás lakások kiadók. Csapó-utca 59. 818

Háromszobás fürdőszobás nagy lakás május egyre kiadó Bethlen-utca 54. 814

Szoba kiadó konyhával. Miklós-utca 41. udvarban. 807

2200 pengőért központi fűtéssel I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingven lifthasználattal kiadó. Érdeklődni: Ferenc József-ut 34. sz. alatti könyvkereskedés ben. 482A

1200 pengőért központi fűtéssel I. emeleten 3 helyiséghől álló, főként irodának alkalmas lakás kiadó. Érdeklődni Ferenc József-ut 34. szám alatti könyvkereskedésben lehet. 482—A

Két különbejárati szoba, irodának alkalmas. kiadó Rákosi Jenő u. 5. (Király u.) 444

Kiadó május hó 1-re 3. 4 és 6 szobás modern komfortos lakás, egy üzletelviség és egy nagy irodahelyiség. Ferenc József-ut 70. sz. a. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél. 787

Kiadó 2. 3 és 4 szobás modern lakás Péterfia-Thaly Kálmán-u. sarok. 524

Két háromszobás utcai másodemeleti lakás minden mellékiségekkel, modern, parkettes, fürdőszobás május elsejére kiadó. Értekezhetni ugyanott a házfelügyelővel, Simonffy-utca 13. alatt. 55

Két szoba, előszoba és konyha kiadó, azonnal elfoglalható. Rákosi Jenő-utca 5. (volt Király-utca.) 443

Villaladás 6 szobás, szép parkkal májusra kiadó, Komlóssy ut 12. sz. 319

Kiadó 5 szobás lakás május elsejére Iparkamarában. 1180

Négyszobás modern urilakás Simonffy-ut 16. május 1-re kiadó. Értekezhetni — Bartha fáttelep, Ispórtály 3-b. Telefon 27-85. 1200

Háromszobás lakás fürdőszobával — május 1-re kiadó. Hatvan-utca 13. 1202

Ötszobás földszinti utcai urilakás azonnalra vagy későbbre Arany János 20. sz. 1205

Kiadó májusra szoba, konyha, speiz, mosókonyha mellékiségekkel. Teieki utca 32. 1202

Háromszobás lakás vernadával május 1-re kiadó. Simonffy utca 50. 1198

Hatvan u 1—3. számú bérházban 2. 3. 4 és 5 szobás lakások májusra kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálviny tér 17. szám. 139

Haugária palotában 2 rendbeli 2 szobás, — városzobás, fürdőszobás garzon lakás irodának, orvosi rendelőknek, esetleg összeépítve 3 szobás lakásnak, továbbá 2 és 3 szobás újonnan alakított lakások kiadók. Értekezni földszint 1. 2115

Ispórtály 1. alatti 2 szoba, előszoba, konyha, március elsejétől kiadó 821

Kondor 3. alatti 3 szoba mellékiségekkel 3880 négy szögöl kerttel kiadó — Szent Anna 4. 822

Egy szoba, kamarával gyermekmelletlennek kiadó József kir. herceg utca 50. szám. 1213

Modern utcai négyszobás emeleti lakás május 1-re kiadó Arany János utca 19. 1173

Modern 3 szoba, fürdőszobás utcai és 2 szoba, konyhás udvari lakás kiadó. Mező Armin fáttelep. 1207

Háromszobás udvari lakás, kétszobás, több portális üzlethelyiséggel azonnal kiadó. Piac utca 56. Értekezés dr. Csáthynál, Deák Ferenc utca 9. szám. 1209

Kiadó utcai 2 szoba, előszoba, konyha, speiz május 1-re Varga utca 41. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12, délután 2—4 óra között, 3 ajtó. 815

Háromszobás földszinti parkirozott udvari lakás Arany János 20. Értekezés emeleten. 1204

Szoba kiadó. Homok utca 72. 1203

Kiadó kétszobás, fürdőszobás parkettes, összes mellékiségekkel bíró lakás. Magoss György tér 24. 1217

Kiadó 2 szobás udvari lakás előszobával, mellékiségekkel. Varga utca 6. 835

Kiadók 2. 3 és 7 szobás modern prima lakások májusra és augusztusra Péterfia 48. Ugyanott butorraktár, garázs kiadó, kétszobás garzon lakás butor nélkül. 824

Egy szoba, konyha, fűtőkamara március 1-re kiadó. Késes utca 24. sz. 828

Háromszobás lakás kiadó, Szent Anna 22. Érdeklődni az emeleten elől. 831

4 szobás fürdőszobás, parkettes utcai lakás május 1-re kiadó. Széchenyi utca 40. 834

Utcái két szoba, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó, Irinyi tér 7. Uj csendőrlaktanyánál 1224

Irodának, rendelőknek, lakásnak utcai szoba, esetleg kettő, kiadó. Csapó utca 4. (Városi Takaréka) 1226

Egy szoba, konyha, előszoba kiadó Sas utca 2., házmesternél 1227

Egy szoba, konyha, speiz, újonnan kifestve, villany bevezetve, március 1-re kiadó. Nagyvárad utca 17. 1233

Magános házban szoba, konyha kerttel március 15-re kiadó Kassai ut 37. sz. 1234

Kiadó Csapó utca 56. alatt 5 szobás, fürdőszobás lakás, azonnalra vagy május 1-re. 1231

Háromszobás utcai lakás mellékiségekkel Kigyó utca 58. alatt kiadó. Értekezni Csapó utca 51. I. ajtó. 1236 V

Piac utca 51. számú sarokházban az Egyetemi Intézetek által bérelt emeleti lakások 1932 évi augusztus 1-ére bérbeadók. Értekezés: dr. Gergely Jenő ügyvédnél Piac utca 16 szám alatt. 841

Két szoba, konyha, speiz, üvegezett verandával kiadó május 1-re. Veres utca 27. 843

Bathhány 13. 2 parkettes utcai szoba rendelőknek, egyesületnek butorral is azonnal kiadó, Reggel 7—9, délután 5—7. 839

Modern utcai négyszobás komfortos lakás virágos udvarral családi házban kiadó. Erzsébet utca 4. 1246

Háromszobás modern komfortos lakás kiadó. Értekezni Piac u. 77. postáüzletben. 1245

Két szoba, konyha, kamara kiadó, Apaffi utca 22. 1234

Kiadó kétszobás lakás mellékiségekkel május elsejére, Vörösmarty 32. 1251

Kiadó egyszerűbb szoba, konyha akás. Széchenyi utca 29. 1241

Két szoba, konyha mellékiségekkel, külön udvarral kiadó. Csapó 50. 1238

Egy szoba, konyha március 1-re kiadó, Reáliskola utca 6. 1248

Lakás és szoba kereslet

Központonban 2 szoba, konyha, fürdőszobás lakást március 1-re keresek Ajánlatokat „Márciusi” jellegre a kiadókhoz. 1212

Teljes ellátás

Dóczy-intézet szomszédságában, uricsaládnál zongora- és fürdőszoba használattal egy tanulóleány teljes ellátást nyerhet. Cim a kiadóban. 1178

Magános urinőt lakásra, ellátásra elfogad urinő. Cim a kiadóban. 817

Oktatás

Cercle Francais, Madame Balaskó-Moreau egyetemi rektor, azok részére, akik francia nyelvet gyakorolni óhajtnak, az Angol királyi külön termében a francia társalgás gyakorlata céljából összehívottak rendez. A Cercle Francais minden héten csütörtökön délután 5-től 8-ig tartó összejöveteleit és pedig először 1932. február 25-én Akik a Cercle Francais iránt érdeklődnek, bővebb felvilágosításért forduljanak február 24-én délután 4—6 óra között a Francia szemináriumba (Arany János-utca 1., I. emelet), ahol minden felvilágosítás. Madame Balaskó-Moreau személyesen fog megadni. 1196

Cercle Francais. Madame Balaskó-Moreau, lectrice à l'Université de Debrecen, ouvrira un cercle français de conversation dans une des salles de l'Angol Királyi. Les séances auront lieu tous les jeudis de cinq heures à huit heures et commenceront le 25 février 1932. Les personnes qui s'intéressent à la langue française sont priées de s'adresser le 24 février de 4 heures à 6 heures au Francia Szeminárium ou Madame Balaskó-Moreau se fera un plaisir de leur donner de plus amples renseignements. 1196

Ajánlat

Jó házikoszl ugy kihordásra, mint bentékezésre 60 fillér. Cim a kiadóban. 542

Szegedi paprika különlegesség állandó nagy raktára. Lindenfeld, Degenfeld-tér 7. 84

Pincék, istálló kocsiszinnel kiadók azonnalra is. — Hatvan-u. 27. 772

G. J. D. cipő olcsón kapható. Rákóczi-utca 2. udvarban. 1188

Tüzifa mázsánként 2.66 pengőig megrendelhető rövid ideig Piac 77. alatt. 797

Debreceni gyógyforrás viz megrendelhető Asztalos tűzifakereskedőnél: Boldogfalva utca 3. Telefon 26—58. 837

Mindenféle himzést, toledót, mandeirat, alsurt, selyemhimzést olcsón vállalkoz, Csanókeri, Klapka utca 6. szám. 1232

Tüzifa akác hasáb földlenként 27.50 pengőért megrendelhető. Piac utca 77., Rankházban. — Telefon 33—73. Nagytételeknél kedvezmény. 1225

Függönyök, ággyterítők, asztalterítők legdivatosabb kivitelben, mindenmihé kézi munkák, Jókai utca 7. 1229

Bérelhető tenniszpályák. A Debreceni Egyetemi Atlétikai Klub nagyterdei sporttelepén tenniszpályák bérelhetők. Feltételek igen jótányosak. Értekezni lehet: dr. Kemény Géza ügyvédnél, Ferenc József ut 34. 1197

Magánpénzt belső házakra bekebelezés mellett folyósítottak. Piac-utca 9., bank üzlet. 1233 V

Figyelem! Miután kedvező alkalman volt üzletemhez anyagot jutányosabb árban szerezni, rendelőim részére is jutányosabb árban készítem fehérnemű tisztítását, gallér és kézelő darabja 12 és keménying 80 fillérért a Papp Gyula-féle gözmosóházban, Szalkai-utca 3. szám. 791

Köztüruhák, délutáni és estélyi ruhák készítése bécsi modellek után, Róth divatszalon, Piac utca 58. sz. 1211

Zálogcédlulért.
Lejártért is legtöbbet fizet, mindennemű ingóságok közvetítése, vétele, eladása, Csapó 16. kapu alatt. 647

Römykártya
csomagja 2 —, Öncuvj-tó, lapos 1., Szász trafik, Piac utca 64. sz. 1210

Elismert
elsőrendű uriszobáság, olcsó fazonárak, Kun József, Piac utca 44. udvarban 208

Egy
kuzal buzaszalma Szoboszló alatt, kövesut mellett eladó, Mester utca 21. 840

Társulpek
biztos jó üzlethez közre működéssel, 3-4 ezer pengővel. Cím a kiadóban. 1247

Aranyat,
zálogcédlulát legmagasabb árban vesz Földheim ékszerész, Piac 75. 1042

Üzlet, műhely, raktár

Szent Anna 5.
üzlethelyiség kiadó, — Balthány 14., ügyvédi irodában. 767

Rőtőszület
kevés árukészlettel be rendezéssel Debrecen közelében. járasszékhely főutcáján, lakással együtt öregség miatt átadó, vagy üzlethelyiséges, értékes ház eladó. Cím a kiadóban. 1181

Kiadó
üzlethelyiségek Deák Ferenc- és Verbőczy-utcák sarkán, valamint Rákosi Jenő- (Király-) utca 7. alatt. Értekezhetni Iparkamarában. 1179

Piac utca
51 számú sarokházban a Hangya által bérlet üzleti és raktárhelyiségek 1932 november 1-re bérbeadó. Értekezés dr. Gergely Jenő ügyvédnél, Piac utca 16 szám alatt. 842

Eladó
Meszina utca 10. számú ház, kiadó üzlethelyiséggel ugyanott. 1250

30 éves
fennálló koresma berendezéssel átadó fő utvonalon. Cím a kiadóban. 1236

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadó hivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten kététagos szobából álló lakás **irodának.** Üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923 A

Kossuth utca
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Csapó-utca 39.
alatt üzlethelyiség, 3 szobás lakás, előszoba, konyha, kamrával és egyszobás lakás előszobával kiadó. Értekezni a házmesternél. 788

M-lom-
urcában és Diószegi-utcon levő cca 2000 négyzetméteres ingatlanok a rajta levő épületekkel együtt gyárnak vagy egyéb üzemmek igen alkalmas, eladó, esetleg március 1-ével bérbeadó Fűszerkereskedelmi rt., Piac-utca 41 szám. 24

Piac-utca 41. sz.
üzletházban cca 120 négyzetméteres területű, 3 részre osztott udvari üzlethelyiség egészben, vagy részben azonnal kiadó. Értekezni Fűszerkereskedelmi rt.-nál. 24

240
hectoliter bort forgalmazó koresma jogfolytonossággal főutcán átadó. Trafik, József kir. herceg utca 24. 1235 V

Darálómalom
kötő karban, maiden teljesen új, nagy teljesítményűvel, esetleg házszállal együtt eladó. — Értekezni lehet Bleuer Imre bankháza, Piac u. 77., lehetőleg délelőtt. 1223

Kassai ut
2. alatt kiadó bentesszáras, cukrász üzlethelyiség bárminek. 836

Üzlethelyiség
műhelynek is alkalmas kiadó. Szent Anna utca 22. Értekezni az emeleten. 830

Piac utca
forgalmas helyén kisebb és nagyobb üzlethelyiség kiadó. Értekezni délelőtt: Hunyadi utca 5. I. emelet, 827

Cipőszület
más vállalat miatt olcsón eladó. Cím a kiadóban. 836

Üzlethelyiség
azonnal kiadó. Élelmiszer árusításra nagyon alkalmas. Fűvészkert u. 5 szám. 1171

Htvan utca
1-3. számú bérházban több utcai udvari üzlethelyiség kiadó. Értekezni gondnoknál. — Cím a kiadóban. 17. szám.

Kereslet

Tex
kaptafákat, 10-34. — megvételre keresek. — Tóth János cipész, Bal-mazujváros. 1184

Buzaajlat,
repealjlat, kőleskeveréket úgy kisebb, min nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apafi-utca 20. 162

Valódi
keleti gyöngyöt vendég egy sort, Cím a kiadóban. 1154A

Könyvterjesztéshez
nagy ismerettségű, rendelkező bevezetett ügy-nökök keresetnek. — Nyolc pengő kaució feltétlenül szükséges. Gyakorlat nélküli egyé- nekkel nem tárgyalunk. Értekezni lehet délután 3-4 óra között Debreceni Ujság szerkesztőségében, József kir. h. utca 16. sz. A

BUZASZALMÁT,
rozsszalmát nagyobb tételekben megvételre keresünk Agrilkultúra, — Széchenyi u. 1. 506

Nagy utiböröndöt
használt állapotban veszek. Cím a kiadóban. 1219

Papirhulladékok
selejtecs iratokat, könyveket, deklit veszek be- zuzásra is. Klein Klein Jókai u. 1-b, Átvétel délelőtt. 1221

Kézikocsit
megvételre keresek. — Klein, Jókai utca 1-b. 1220

Lótrágvát
minden mennyiségben veszek Helyszínről el- szállítom, özv. Bleuer Miklósné, Hatvan utca 6. 1220

Hangszer

Hasznalt,
jó állapotban levő fekete színű rövid zongorát keresek megvételre — készíttetővel és mellet dr. Rándy György, — Kiszvárd. 806

Zongora,
Wirt gyárú, kettő- nő állapotban eladó. — Cím a kiadóban. 1172

Zongorát
vagy pianinót bérbe ke- resek Cím a kiadóban. 1172

Rádió

Eladó
olcsóért Western rádió- onópólóval és fűzővel. Piac utca 49. cipőüz- letben. 1211

Rádiócsere
Óriási kedvezményt kap- ha most becsereíli rossz- rádióját. Ugyanott kö- tötő hangú dinamikus hangszórókat, hullám- szűrőket, hálózati rádió- kat készíten minden kivé- telben szakemberen Tes- nédi Kovács Sándor rá- diólaboratóriuma Piac utca 42. (Pannonia ud- var.) 845

Rádió
egy lámpás, teljes fel- szereléssel 25 pengőért eladó. Ispatály-u. 13. 792

Eladó állatok

Fejőtehenek,
Sveicvr. 2-4 hetes borjuval eladó. Ono- sai-u. 8. 1190

Kitűnő
patkányfogó fokszi 2 háromhetes fiával el- adó. Rákóczi-u. 12, 771

Belga óriás
és csimcsilla háromhó- napos nyulfiókák eladók Diófa-utca 17. 808

Eladó
2 drb angol kővér ser- tés kb. 600 kg súlyban, továbbá 2 drb 1 és fél éves kocasertés 14 drb 6 betes malacával és 1 darab 1 és fél éves ba- sas kocasertés. Értekez- ni lehet: Beresényi utca 109. szám alatt, 1216

Pulikutya,
kiváló házőrző és poli- kölykök olcsón eladók, Bihari utca 4. Telefon 10-72. 1289

Butorok

Modern
háló, csillár, kép eladó Butorozott szoba kiadó urfőnök. Bocskay-tér I. bérh. III. 7. 793

Eladó ház

Adómentes
új ház 3 szobás lakás- sal, 300 öl kerttel el- adó. Jósika-u. 7. 299

Eladó
villatelek Lehel-utca 3. Nyolcszáz négyzetgöl- gyümölcsös szőlő, egy szoba, konyhával. Hon- véd-utca 16. 290

Eladó
Perce-dűlőben 15 hold föld. Faragó-utca 11. szám. 789

Eladó
ház a Baromvásártér- rel szemben, Hajdu- bősörményi-ut 71. sz. 2 utcai szoba, konyha, nagy istálló. 600 négy- szögöl udvarral. Érte- kezhetni városi árva- szék, közgyámnál. 780

Ebes
állomás mellett, Deák- tanyán három hold föld, tehermentes, el- adó. Értekezni lehet: Fekete Mártonnál, — Kaba, 1182. szám. 1194

Kisszepes,
Bellegelő 322 számú ta- nyaföldből 3 hold eladó. Értekezni Csokonai utca 38 szám. 1199

Simonyi-ut 10. sz. villa,
Kényelmes 5 szoba, — hall, fürdőszobás la- kással! Nagy kerttel, — legértékesebb telek. — Cím a kiadóban. 451

Veres
utca 18. sz. nagytelkű ház háromszobás beköl- tőzéssel, istállóval eladó. 1235

Eladó
jutányos áron a Bozay telep Ujj u. 20 számú ház, Értekezhetni dr. Kemény Viktor ügyvéd- nél, Ferenc József u. 24. szám. 1230

Ne tévessze szem elől, hogy

a próhirdetése 2 reggeli lapban

a Debreceni Ujság—Hajdúföld és Debreceni Független Ujságban jelenik meg, ha azt

Kossuth-u. 3 sz. alatt adja fel.

Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, hármije eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését

KOSSUTH-UTCA 3. SZAM
alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágosítást telefonon a 21-41 szám ad.

Nagyjövőjű
villanegyedbe nagy kert hézszal eladó. Domokos Lajos utca 12. 1201

Eladó ház
a baromvásártérrel szem- ben. Hajduböszörményi ut 71. szám 2 utcai szo- ba, konyha, nagy istálló 600 négyzetgöl udvarral. Értekezni városi árva- szék közgyámnál. 780

Eladó ház
Wolffka telep, Wo- laffka utca 17. Érte- kezni: Kishegyesi ut 38 szám. 770

Eladó föld

Eladó
Felsőjózsa mellett 7 hold prima fekete szántóföld. Értekezni Czegléd-utca 14. szám. 157

Villatelek
eladó Vénkert legele- jén Bövöbhat Bethlen- utca 25. 809

Kis-Bocskaykert-
ben 4 és fél kat hold föld, melyből 2000 négy- szögöl van szőlővel be- ültetve, 2 szobás, zárt verandás, alapincézett, téli, nyári lakásra alkal- mas villával, akár egész- ben, akár a be nem ül- tetett rész külön is, — egészben, vagy parcell- lanként eladó. A beülte- tett, a be nem ülte- tett rész külön-külön is felében is kiadó. Érte- kezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztár pénztárnokánál. 704

Kishegyesi-uton
Honvédtemető, Csige- kert-utca parcellák eladók és kerti műve- lékre bérbeadó. Érte- kezhetni Sas-u. 4. — ügyvédi irodában. 776

Eladó
7 hold fekete föld ta- nyával, téglagyár mel- lett. Halastó utca 7. sz. Halastó utca kert. 822

Eladó
478 négyzetgöl ház hely Tócskertenben, — kevés pénzért átvehető. Érte- kezni K. Tóth utca 1. 1244

Gazdasági eszközök

1 darab
13 lóerős Chamard Wal- ker vontató traktor, — azonkívül 1 drb 5000 kg-os pótkocsi, 1 drb. 4 üemű 6 hengeres „Velie“ márkájú szem- mélykocsi, mindhárom igen jó állapotban, pó- alkatrészekkel együtt jutányos áron eladó. — Fűszerkereskedelmi rt.

Eladó ingóság

Eladó
igen jó Singer varró- gép, prima ágytoll. — Nyulás, Doberdó-u. 7. 794

Két
szép történelmi kép el- adó. Perence utca 18. 846

Különléle

Elveszett
jobbkezre való bőr fér- fikeztyű 17-én este A megtaláló adja be a Korona vendéglőbe, ahol jutalomban részesül. 1183

Elveszett
fehér-feketetarka nagy him macska. Megtaláló jutalomban részesül — Homok 74. 1248

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadó vállalat nyom- dájában.

Felelős kiadó: dr. PA- IOR GYÖZŐ igazgató
Nyom. bevezető: Jurga ENDRE